

دمشرانو جرگي ۱۳۹۵ لمريز کال د وږي د مياشتي ۱۶ نېټي عمومي غونډي بهير

د ۱۳۹۵ لمريز کال وږي د مياشتي په ۱۶ نېټه
دمشرانو جرگي عمومي غونډه د افغانستان دملي
شورا دمشرانو جرگي د دويم نائب انجنير حسيب الله
کلميزي تر مشري لاندې پيل شوه.

حسيب الله کليمزي: بسم الله الرحمن الرحيم. خدای
د وکړي چي بڼه رخصتي به مو تيره کړي وي
اوبيرته د ملي شورا د مشرانو جرگي تالارته په
خير او خوشحالي راغلي وي. اميد است که
د رولايات خودسفرها ونظارتهاى بسيار خوبي داشته
باشيد، اينک اولين جلسه بعد از رخصتي را
امروز به خير آغاز می کنیم، از محترم حسيني
صاحب، منشی مجلس خواهش می کنیم که آندای
امروز را قرائت کنند!

نجيبه حسيني: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه
رئيس صاحب مجلس، شماسناتور صاحبان محترم
ودیگر برادرانی که در تالار حضور دارند، جلسه
امروز را به نام خداوند (ج) آغاز می کنیم، پیش
از اینکه آندای راقرائت کنم، حوادث خونینی را که
روز گذشته در نزدیکی وزارت دفاع وهمچنان
امشب بالای مؤسسه پاملر نه اتفاق افتاد، شدیداً
تقبيح می کنم و برای شهدای آن اجر عظیم و برای
زخمی ها شفای عاجل آرزو می کنم.

دمشرانو جرگي آنداء، سه شنبه د ۱۳۹۵ کال د
وږي د مياشتي ۱۶ نېټه:
د کلام الله مجيد د څو مبارکوايتونو تلاوت؛

- دملي سرود خپرول؛
- آزاد بحث؛
- ددوبي په تعطيلاتو کي د اړوندو ولاياتونو څخه
دمحترمو سناتورانود سفر رپوټ؛
- دعائيه اود نن ورځي دغونډي پای.
آندای مشرانو جرگه، سه شنبه ۱۶ سنبله سال
۱۳۹۵:
- تلاوت چند آیه مبارک از کلام الله مجيد و پخش
سرود ملي؛
- بحث آزاد؛
- گزارش سفر سناتوران محترم از ولايات مربوطه
شان در ایام تعطيلات تابستاني؛
- دعائيه و ختم جلسه امروزي.
حال از جناب هوتک صاحب خواهش می کنم که
آياتی چند از کلام الله مجيد را تلاوت فرمایند!
(تلاوت چند آیه مبارک از کلام الله مجيد صورت
گرفت) (پخش سرود ملی)
نجيبه حسيني: به اجازه جناب رئيس صاحب! دوتا
سند تقنينی، مسوده قانون ازولسی جرگه آمده که
خدمت شما قرائت می کنم:
به ریاست محترم مشرانو جرگه!
بعد از تقدیم احترامات فائقه: به تاسی از حکم
ماده ۹۰ قانون اساسی، ولسی جرگه در جلسه
عمومی روز شنبه مورخ ۱۳۹۵/۴/۲۶ طرح
ضمیمه شماره ۴ قانون جزا را به داخل ۱۳ ماده

و طرح شماره ۵ قانون جزا در مورد جرم اختطاف را به داخل ۷ ماده با یک سلسله تعديلات با اکثریت آرای اعضای حاضر در مجلس تصویب نمود، اینک غرض طی مراحل بعدی به آن مجلس محترم تقدیم است. با احترام- عرفان الله عرفان نایب منشی ولسی جرگه.

که اصل آن به کمیسیون محترم امور تقنینی و قضایی روان میشود و کاپی آن به تمام کمیسیون ها.

خوب یک مکتوب دیگر هم است:

به ریاست محترم مشرانو جرگه بعد از تقدیم احترامات فائده!

به تاسی از حکم فقره ۱ ماده ۹۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان، ولسی جرگه در جلسه عمومی روز چهارشنبه مؤرخ ۳۰ / ۴ / ۱۳۹۵ خویش، طرح قانون مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران را با یک سلسله تعديلات و ایزاد به داخل ۶ فصل و ۲۹ ماده با اکثریت آرای اعضای حاضر در مجلس تصویب نمود، اینک غرض طی مراحل بعدی به آن مجلس محترم تقدیم است. با احترام- عرفان الله عرفان نایب منشی ولسی جرگه

که این مربوط کمیسیون شهدا، معلولین و عودت مهاجرین میشود و کاپی آن به سایر کمیسیون ها هم روان میشود.

سناتور صاحبانی که در بحث آزاد ثبت نام کرده اند، یکبار نامهای شانرا قرائت می کنم:

زرمتی صاحب، اندر صاحب، افضلی صاحب، هنزیار صاحب، هوتک صاحب، احمدی صاحب و بریال صاحب.

حال از جناب زرمتی صاحب خواهش می کنیم که صحبت کنند!

باز محمد زرمتی: بسم الله الرحمن الرحيم. محترم

رئیس صاحب په اجازه! د هرڅه له مخه محترموسناتور صاحبانوته چې د رخصتی په

ورځوکي يې خورې اوترځي ورځې تیره کړيدي اونن ورځ دلته په تالارکي حاضردي، هرکلی وایم! اود افغانستان ټولوشهیدانوته، خصوصاً د

تیري ورځي اود نن ورځي په افغانستان کي، له خدای پاکه څخه دوی ته اجراو فامیل ته يې صبرجمیل غواړم؛ متأسفانه چې زمونږه غولیدلي د

افغانستان خلک اوزمونږ ملی اردواوزمونږه بیچاره خلک په وینوکي اوپه داسي ورځوکي چې

داختر نیکمرغه ورځي دي، دخوشحالی ورځي دي، دغم په ټغرباندې کښینوي، خدای دي د دوی اولادونه اوفامیلونه په هداسي غم باندې اخته

کړي، لکه نن چې دافغانستان خلک په سرووینوکي لمبوي.

جناب رئیس صاحب! راحم دي ته چې دافغانستان وضع ورځ په ورځ مخ په خرابي روانه ده، له یوې خوا دچوکي اوقدرت په اساس پخپل منځ کي اختلاف، له بلې خوا د حکومت کمزوری په اساس باندې قسم قسم دسیسې جوړول، چې حکومت کمزوره کړي اوله پښو يي واچوي، همدارنگه عدم همکاری دبعضو نظامی اوملکی اشخاصوهم سبب د

دي شويده، چې دا امنیت ورځ په ورځ مخ په خرابي روان دي، د بلې خوا څخه د افغانستان خلک دمشکلاتوپه اساس باندې ورځ په ورځ باندې له حکومته څخه فاصله نیسي؛ دا ټول عوامل د دي

سبب گرځي، چې حکومت له سقوط سره مواجه کوي. نن په هر جای کي جگړې رواني دي ولسوالی سقوط کوی اوهم آهنگی نشته، د مثال په توگه زه یاد

آوری کومه چې مونږه تیره وعده پکتیا ته تلي و، دا دلسوالی وضع مونږته معلومیري، ټولوته مو دا

وویلې چې هغه ده خلک راځي، له هرې منطقي څخه راځي، له زرمته ورځي، له نورومنتوقوڅخه ورځي اوغواړي چې د جانخیلو ولسوالی ته سقوط

ورکړي او دا ولسوالی داسي یو موقعیت لری چې بیایي نیول ډیر مشکل دی، خوی دی یو غږ ونه گږول

هیڅ اهمیت يي ورته کړ دي خبرې ته، له بلې خوا څخه مهمات ورولیږل، هغه مهمات هم ټول د

مخالفینو په لاس ورغلل؛ که دوی هلته یوڅه بمبارد شروع کړی وای په شاوخوا کي، دغه سي ولسوالی

سقوط نه کاوه، دغسي پوستي يي ونيولي چې دنظم عامه نفري په یو دم باندې ټول له مابینه څخه یو

وړل، هغه واقعه چې پيښيري، دوی په هغوباندې سترگي پټوي اوداسبب دناکامي دملت گرځي.

نوحکومت بایدپه دي موضوع کي جدی اقدام وکړي، هرڅوک چې د تخریب په اساس باندې حکومت

کمزوري کوي باید جدی اقدام ورته وکړي، په دي رقم سره نه کيږي چې تنها په چوکي باندې ناست وي اوخپلي فیصلي کوي، فیصلي دکاغذپرمخ باندې

ترڅوچي عملی نه شي، ملک له بحران سره مخامخ ده، له سقوط سره مخامخ ده، ورځ په ورځ باندې

طالبان مخ په زیاتوالي باندې دي، په دي حصه کي زه توجه د حکومت څخه غواړمه اوخصوصاً د

رئیس صاحب چې په دي حصه کي د حکومت سره جدی تماس ونیسي چې په دي حصه کي غفلت ونه کړي اودا سبب د سقوط گرځي، دا دبدختی ورځ په ورځ مخ په زیاتیدو روانه ده او ستاسو له توجه څخه ډیره مننه، ومن الله توفیق.

الله داداندر: رئیس صاحب د جلسی، هیئت محترم اداری، سناتور صاحبان و خویندو، ورونو، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاة!

تولوسناتور صاحبان و خویندو ته بڼه راغلاست وایم! خدای دی وکړي چې رخصتی موپه خیره تیره شوی وی اوروغ رمب و اوسیري.

دوهم: څرنګه چې ما دغزني دولایت حال په سترګولیدلي، کاملاً دغزنی په ولایت کې ترلیرې پرتو ولسوالیو پورې مخالفین مسلط دي، ولي دعمیلاتو طرز داسې شکل نه ده چې دوه ورځې، درې ورځې مخکې، پلان وتری، هغه ورځ چې دوی ځي یوه پرووا اجرا کوي، نه عملیات کوي؛ نو له دې کبله باید دتاسې له طریقه دولت ته، یا مسلحو قواوو ته داسې یو پېشنهاد وشي، چې باید په ټولو ولایتو کې په یو شکل باندي، بیا خصوصاً جنوب غرب ولایتو کې نا امنی ډیره زیاته ده. نورنو ستاسو وخت نه ضایع کوم، له توجه نه مو مننه.

آمنه افضلی: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه جناب رئیس، هیئت رهبری مجلس و سناتور صاحبان محترم! امیدوار هستم ایام رخصتی را با خوشی سپری کرده باشید و تسلیت میگویم به شهدای عزیز کشور که در حوادث مختلف که در ایام رخصتی چه در کابل و چه در ولایات افغانستان رخ داد، خصوصاً حادثه ډیروزو دیشب که بسیار غم انگیز بود، برای شهدای عزیز بهشت برین و برای مجروحین شفاي عاجل را از خداوند (ج) آرزو مند هستم.

دردو مورد بحث دارم، یکی موارد کل، که واقعا عدم تفاهم بین رهبران وحدت ملی باعث نگرانی مردم است، در سفرهاییکه ما به ولایات هم داشتیم دیدیم که مردم از لحاظ نگرانی های روحی و روانی آسیب می بینند، امیدوار هستیم که هرچه زود تر مشکلاتی که بین شان است یاعدم تفاهمی که است برطرف شود، تا بتوانند در جهت آرامش روحی و روانی طبیعتاً این مسایل به امنیت و به همه مسایل ارتباط مستقیم دارد. امیدوار هستم که انشاء الله این مشکلات هرچه زودتر مرفوع گردد.

بحث دیگری را که امروز دارم، گزارش مختصری از ولایت هرات است، اگر لازم می بینید که همین حالا ارایه کنم یا اگر جداگانه در بحث های ولایتی که است، بعداً خدمت شما ارایه کنم.

حسیب الله کلیمزی: من فکرمی کنم که تعداد سناتور صاحبان هم در آن حد زیاد نیست، ماوشما وقت کافی داریم، جناب سناتور صاحبان اگر میتوانید از همان مایک گزارش تانرا بخوانید!

آمنه افضلی: تشکر، البته من یادداشت های دارم روی چند مورد از سفری که به ولایت هرات داشتم:

درکل وضعیت امنیتی نسبی خوب بود، ولی مشکلات خود را داشت، حوادث مختلفی هم رخ داد در طی مدتی که ما بودیم، مسایل ترور، اختطاف، انفجارها وغیره که این متأسفانه درکل ولایات افغانستان است، اما توقع داریم که انشاء الله در این مورد تصمیم گیری های جدی صورت گیرد.

در بخش معارف ولایت هرات مشکلات عدیده بود، هرچند که من از چند تا از مکاتب هم دیدن کردم و همراه رئیس معارف ولایت هرات هم نشستیم، داشتیم، مشکلات آنها کمبود معلم بود، مشکلات جای یاتعمیر بود، که مکاتب سه تایم (وقت) حتی چهار تایم درس میخواندند، طبیعتاً وقتی که تایم اضافه میشود، ساعت های درسی کم میشود، وقتی که ساعت درسی کم شد، شاگرد نمیتواند چیزی بیاموزد و به علمیت اش چیزی افزود شود.

ما در حدود ۱۱۰۰ مکتب در هرات داریم، از این جمله ۴۸۰ مکتب مکان خاصی ندارند، یا در زیر خیمه هستند یا در فضای آزاد درس میخوانند که این یکی از مشکلات بسیار عمده است.

در حدود ۳۰۰۰ کمبود معلم در هرات وجود دارد، کمبود ظرفیت است خصوصاً در ولسوالی ها که خود رئیس معارف میگفت که در اکثر ولسوالی های ما، خود معلم سواد کافی ندارد، اگر امتیازات منطقی داده شود که اگر آدم های لایق، با سواد و با ظرفیت به ولسوالی ها هم بروند، خوب خواهد بود. در این قسمت وزارت معارف هم باید توجه خاصی داشته باشد، برای ظرفیت سازی، به خاطر مشکلات وغیره مسایل.

در بخش حج و اوقاف خصوصاً بخش اوقاف: زمین های اوقاف که در هرات بسیار زیاد است، چه در بخش بازار گاه شریف و اماکن مقدسه ایکه ما داریم، همه به تاراج میروند، زمین های اوقاف غصب میشوند، هیچکس در این قسمت توجه ندارد. به عوض اینکه حج و اوقاف بالای آنها سرمایه گذاری کند و به عنوان یک منبع عایداتی از آنها استفاده مثبت کند و در جهت آگاهی دهی و بلند بردن ذهنیت مردم برنامه های خاصی داشته باشد، متأسفانه در این قسمت هیچ توجه نشده و روزبه روز زمینهای اوقاف از طرف مردم و غاصبین غصب میشوند.

در قسمت اطلاعات و فرهنگ: متأسفانه هیچ توجهی به اماکن مقدسه و ابدات تاریخی صورت نگرفته، به جز چند موردی که در طول همین سیزده سال از طرف آغا خان، مثل خود ارگ اختیارالدین و یکی دو مورد دیگر، جاهایی آباد شده اند،

دراکثر اماکن ویرانی هایی صورت گرفته، حتی سرعت اسناد، خشت و اسناد تحریری صورت گرفته، ولی هیچ توجهی نیست تا یک نیروی امنیتی باشد که از آنها حفاظت کند و یا خود وزارت اطلاعات و فرهنگ برای حفظ آنها کدام برنامه ای داشته باشد، متأسفانه - متأسفانه که هیچ توجهی در این قسمت صورت نگرفته، خصوصاً در قسمت ساخت و ساز مسجد جامع، که رئیس صاحب جمهور هم یک بودجه خاص برای آن در نظر گرفته، عقب نشینی هایی که در اطراف مسجد جامع هرات لازم است، هیچ در آن قسمت توجه نشده، مردم بلند منزل ها در اطراف مسجد جامع شریف میسازند، ولی کسی جلو آنرا نمیگیرد، که این خودش یک معضله کلان است، که اگر در آینده بخواهند آنرا تعمیر کنند، یا آباد کنند یا خواجه صاحب انصار، که یک عبادتگاه و یک مکان بسیار مقدس است، سالهای سال است که همانطور ویران است و کسی در قسمت آبادی آن توجه نمیکند.

چیز بسیار مهمی که در هرات وجود داشت، عدم هماهنگی بین والی صاحب، شاروال و رئیس شورای ولایتی است که متأسفانه خودکامگی ها و خودسری هایی از هر طرف بود، یک مدیریت درست نمیشد. شاروال برنامه های خاص خود را داشت، هیچ اعتنائی به والی نمیکرد، همین قسم شورای ولایتی که قصه ها و آوازه هایش را تا رسانه های خارج و داخل هم شنیدند، متأسفانه کسی جلو این نوع خود سری ها را نگرفته که باعث بسیار جنجال و عدم انکشاف و برنامه ریزی هایی که در هرات وجود داشته، میشود و مردم از این ناحیه واقعاً رنج میبرند، توجه حکومت وحدت ملی را در این قسمت خواهان هستم.

بحث دیگر مسأله آب است و بند سلما، بند سلما از لحاظ برق به هرات تأثیر خود را داشته، امسال برق خوب بود در هرات، ولی در قسمت تقسیم حق آبه، حتی همان آبی که در گذشته اکثر ولسوالی ها داشتند، امروز همان آب شان بند شده، به عوض اینکه اگر تقسیمات آب میشد و زمین ها و اراضی که باید زیر کشت میرفت، مفاد آن به مردم میرسید، مسدود شد تا که بند پر شود، ولی وقتی که بند سیراب هم شود، متأسفانه مسأله تقسیمات آب در پروگرام نبوده و این همینطور لاینحل است و این باعث مشکلات میشود که خدا نخواسته سبب کدام حرکت بیجا از طرف مردم همان منطقه خواهد بود، چون مردم باید در یک پروژه منفعت خود را ببینند، متأسفانه با بند سلما، زارعین ولسوالی

هایی که در اطراف بند سلما هستند، تاحال چیزی منفعت ندیده اند، آروزودارم که در این قسمت انشاء الله توجه خاصی صورت گیرد، خصوصاً در هماهنگی بین اراکین دولت و نهاد های تأثیرگذار، مثل شورای ولایتی، شاروالی و والی ولایت، که متأسفانه والی صاحب یابه خاطر مصلحت و یا هر دلیلی که است، بسیار با مدارا کار میکند، اگر بگوییم که اداره نمیکند، بلکه مصلحت اندیشی اش بیشتر است.

حضور زنان بسیار کم رنگ بود در بازار و کوچه، ولایت هرات یک ولایت فرهنگی است، جلساتی که مابا جناب والی صاحب داشتیم، آن توقعی که ما از والی صاحب داشتیم که دید و بازدید با خانمها داشته باشد، متأسفانه آنها هم تنگ نظری های خاص خود را داشتند. ما دو رئیس زن در هرات داریم، یکی در ریاست امور زنان، یکی هم در ریاست کار که همیشه انگشت انتقاد روی همین دو اداره گذاشته میشود، در صورتی که اگر واقعاً مقایسه کنیم، نسبت به بخشهای مختلف دیگر، کار اینها بهتر، مثبت تر و خوبتر بوده، ولی متأسفانه جناب والی صاحب به عوض اینکه اینها را تشویق کند، به نحوی اینها را تهدید و تنبیه کرده، که این چیزهایی اند که تأثیرگذار اند روی انکشاف زنها و جایگاه زنان، که ما توقع بالاتری داریم در ولایت هرات که نسبت به سایر ولایات، حضور زنان باید بسیار پررنگ باشد، امامتأسفانه که بسیار کم رنگ شده. زنها یک نوع هراس دارند از بیرون شدن به کوچه و بازار، برای رفع مشکلات و نیازمندی هایشان، حتی در تفریح، که گاهی اگر با خانواده هایشان بروند، بسیار کم هستند، تشکر.

حسب الله کلیمزی: تشکر.

نجیبه حسینی: هنریار صاحب!

انار کلی هنریار: بنام خدای بزرگ و به اجازه جناب رئیس مجلس، نایب منشی، اعضای محترم مجلس و مطبوعات گرامی، صبح همه بخیر! باز هم صبح خود را و روز خود را با دردهای بیشتر آغاز می کنیم.

حوادثی که در طول تعطیلات تابستانی شد، واقعاً اگر ما بگوییم که همه ما خوش آمدیم، هیچگاه هیچ کدام ما خوشی بردل نداریم. حوادث را دیدیم، اگر اشاره کنیم به حادثه دهمزنگ در کابل که بیشتر از جوانان تحصیل کرده ما، بیشتر از جوانان ما جانهای خود را از دست دادند و حمله بر مردم سالاری در کشور بود.

حوادث اخیر که اشاره کنیم از جمله پوهنتون امریکایی حادثه ای که در پوهنتون امریکایی رخ

داد، نشان دهنده این بود و از این است که دشمنان یا مخالفین مسلح حکومت افغانستان، حتی نهاد های تعلیمی و تحصیلی هم از دست اینها در امان نیست. افراد ملکی، دوکان داران و افراد عادی که سر سرک بخاطر یک لقمه نان کار میکنند و نفقه خانواده خود را آماده میکنند از دست اینها در امان نیستند.

ما شهدای بیشتر را داشتیم در طول این روز ها و نیرو های امنیتی ما که در سنگر های داغ جنگیدند، از جمله کامیابی های را هم داشتند که اشاره کنیم به ولایت کندز به همین شکل ولسوالی های هلمند، اما در این قسمت ما زخمیان و شهدای هم داشتیم که روح شهداء شاد باشد و باز هم از نیرو های امنیتی خود حمایت میکنیم. حادثه دیروز که صورت گرفت واقعاً در این حادثه ما تقریباً چند تن از مقامات نیرو های امنیتی را از دست دادیم. از جمله معاون لوای محافظتی وزارت دفاع ملی، جنرال عبدالرزاق پنجشیری، معاون گارد قطعه خاص گارد محافظت ریاست جمهوری، آمر حوزه دوم، معاون حوزه دوم و مدیر امنیت شهری شهر کابل که واقعاً یک ضایعه است به ما یک ضایعه بزرگ است، اما دشمنان افغانستان این را بدانند که با از دست دادن چنین ظرفیت هایبیرا که ما دیروز از دست دادیم و یا ظرفیت هایبیرا که در پوهنتون امریکائیان از دست دادیم مبارزه ما ادامه دارد و راه از اینها ادامه دارد و اینها نمیتوانند که مانع ترقی و پیشرفت مردم افغانستان شوند. واقعاً حمله دیروز، حمله ی بسیار بزدلانه و وحشیانه بود که اینها انجام دادند.

در این حادثه چون آمار ضد و نقیض وجود دارد، اما تعدادی از هموطنان ما چه از افراد ملکی و نظامی شهید داشتیم، تعداد بیشتری زخمی هستند که برای زخمیان شفای عاجل و شهداء روح شان شاد باشد و راه شان ادامه دارد و دشمنان افغانستان این را بدانند که به ناکامی های خود میرسند. باز هم قلب ما درد مند است و به خانواده های شهداء تسلیت میگوییم.

مسئله دیگری را که اشاره می کنم در مورد فعالیت های مجلس سنای افغانستان در تعطیلات تابستانی است که واقعاً قابل قدر است که مجلس سنای افغانستان در تعطیلات هم سفر های ولایتی داشتند، نظارت از امورات مختلف بر علاوه از این که سناتور صاحبان از ولایات خود دیدن کردند، کمیسیون های مختلف سفر های را داشتند، سفر های نظارتی را داشتند تا اینکه رسیده گی بهتر برای همان وظایفی که است، داشته باشند. البته در

تعطیلات تابستانی درست هر نماینده وظیفه ی این را دارد که به ولایات خود برود و یکی از وظایف شان که نماینده گی از مردم است به مشکلات مردم و بالاخره آن را به مسئولین شریک بسازند. اما مجلس سنای افغانستان بر علاوه از اینکه سفر های رسمی به ولایات داشتند، در داخل سنا هم کار های بیشتر رسمی صورت گرفت که از این کار ها تقدیر میکنیم و به امید این هستیم و امیدواری از این را داریم که تا نصف سال تقنینی که باقی مانده بخیر و خوبی سپری شود و صلح و امنیت در افغانستان برقرار شود و باز هم از نیرو های امنیتی خود حمایت میکنیم و مسئله دیگری را که اشاره داشتیم در مورد فدا کاری های نیرو های امنیتی ما که جان های خود را هم از دست دادند در پوهنتون امریکائیان بود از جمله شهید اندرابی و همکارشان نام شان فکر کنم عبدالخالق بود که در ذهنم نیست و دیگر نیرو ها امنیتی که اینها جان های خود را از دست دادند و بخاطر اینکه جان های محصلین را نجات بدهند، تقاضای من از مجلس سنا این است که تا به هر رقم که می شود آن عده کسانی که توانستند فدا کاری های انجام بدهند، از ایشان تقدیر صورت بگیرد، اینکه در بین ما است و یا نیست، تشکر.

محمدحسن هوتک: بسم الله الرحمن الرحيم. په اجازه د رئیس صاحب مجلس هیئت اداری او تلو سناتور صاحبانو ددارالانشاء محترم رئیس صاحب او اعضا او د مطبوعاتو محترم ورونو او ټولو ته سلامونه وایم.

جناب رئیس صاحب تر هر څه له مخی کوم واقعات چی پرون پینش شوی دی هغه چاودنی چی وشوی او هغه انفجارات پی در پی او د دفاع وزارت د دروازی په مخ کی او یا نن شپه واقع شوی دی دهغه په اثر چی زمونږ د ملی اردو او پولیسو، صاحب منصبان او افراد او ملکی خلک شهیدان شوی دی هغوی ته شهیدانو ته د خدای پاک جنت غواړو او زخمیانو ته شفاء غواړو همدا رنگه ټول هغه شهیدان او زخمیان چی د تیرو میاشتو په اوږدو کی په ولایاتو کی او په ولسوالیو کی او په ټول گوټ گوټ د افغانستان کی چی زمونږ د ملی اردو پولیسو افسرانو او اعضا ملکی خلک شهیدان شوی دی هغوی ټولو ته د خدای پاک نه جنت غواړو او زخمیانو ته شفاء غواړو، همدارنگه اوږمه ورځ تاسو هم اوریدلی دی چی د قندهار کابل په لاره باندی د زابل په حدودو کی تقریباً پنځوس نفره د ترافیکی حادثې په اثر باندی شهیدان شول چی اکثر یی بیچاره گان په اور کی

سوځيدلی دی هغوی چې شهیدان دی هغوی ته هم له خدای پاک څخه جنت غواړو او زخمیانو ته یې شفاء غواړو او کورنی ته یې تسلیت غواړو .

جناب رئیس صاحب مشکلات خو واقعاً ډیر دی خصوصاً د امنیت په رابطه باندې په افغانستان کې په ټولو ولایتو او ولسوالیو کې مشکلات ډیر دی خو زه د خپلو امنیتي قواوو ملاتړ خو مونږ همیشه کوو اوس یې بیا هم کوو په آینده کې یې هم کوو خو دا وایو چې کله کله داسې څه ، ناکامی یا کمی کاستی پېښیری چې مثلاً په بعضی ولسوالیو کې جنگ ادامه پیدا کوی طالبان یوه ولسوالی محاصره کوی هغوی خپل مشکلات مرکز ته انتقالوی ورته وایی چې مونږ دومره توان لرو یا د یوی ورځی یا دوی ورځی یا درې ورځو لپاره جنگیدلی شو اضافه نور مونږ مهمات نلرو او نه مونږ توان لرو او طالبان مونږ ته معلوم دي چې په یو ډیر قوت باندې د ډیرو ولسوالیو څخه نفر یو ځای کوی په یو ډیر قوت باندې حمله کوی اما متأسفانه چې زمونږ د مرکز څخه هغوی ته په وخت و زمان سره هغوی ته کمکونه نه رسیری ترڅو چې هغوی سقوط کوی بیا وروسته د هغه څخه یوه هفته او دوه بعد چې هغه بیا زخمیان هم هلته پاتی کیری او شهیدان هم هلته پاتی کیری او زمونږ وسایل، امکانات تجهیزات هم د هغوی په لاس کې لوییری نو بیا ورسته له هغه څخه حکومت اقدام کوی دا زما په نظر دا درسته نده باید په هغه وخت و زمان سره هر وخت چې په یوه ولسوالی باندې حمله کیری باید دوی په هغه خپل وخت و زمان سره د هغوی کمک ته ځان ورسوی او بل د کشفی او امنیتي او استخباراتو په رابطه باندې وایم چې دا هم یو اندازه کمزوری موجوده ده ، ضعف موجود دی مونږ وینو هره ورځ مونږ بمونه دلته جوړیږی چاودنی تنظیمیږی متأسفانه چې یوه مونږ نده لیدلی چې د یوی مخنیوی شوی دی که شوی هم دی هغه دغسی چې مونږ ته عملاً دا نده معلومه چې واقعاً د دغسی غټ تروریستی پېښه څخه مخنیوی شوی وی په دی رابطه باندې امنیت ملی او کشف او استخباراتو ته او ټولو ته مونږ دا وایو چې باید متوجه شی خپل مسولیتونو ته او خپل مسولیتونو ته په خپل وخت و زمان سره اجراء کي .

بله خبره جناب معاون غواړم چې دزابل دولايت په رابطه ددی موقع نه به استفاده وکړو دغه کی هم گذاره وکړو خلاصه یو گزارش تاسوته درکرم مشکلات عموماً په هرولایت کی خصوصاً په زابل کی دامنیت په رابطه باندې ډیر مشکلات موجود دی دزابل تقریباً لس ولسوالی او یو هم

مرکز دی چې دلس ولسوالی جملی څخه فقط دوه ولسوالی یا درې ولسوالی کی ترلور تهدید لاندی نه وی نوری ټولی تر لور تهدید لاندی دي تر جدی تهدید لاندی دی او هغه فاصلی یو سلو شل کیلو متره یوسلو اتیا کیلو متره یوسلو شپيته کیلو متره دپاکستان دسرحد خواته هم پرتی دی، شمال وجنوب هم خواته پرتی دي صرف دوه ولسوالی چی دقندهار ودکابل په امتداد کی پرتی دی چې شاه جوی وشهرصفا ورته وایی اوشینکی ،دغه درې ولسوالی یو څه نسبی امنیت لری، نور که داسی واقعات پېښیری مثلاً دغسی په دوی باندی قوی حملی کیری بیا به هم دغه حالت تکراریږی چې دوی ته په هغه وخت و زمان سره رسیدگی نه کیری خصوصاً د زابل دشرانوپه مابین کی چې ما وضعه وکتنه دوالی قوماندان دامنیه امنیت ملی دولایتی شورا درئیس او اعضا په مابین کی هیڅ هماغی نه وه موجوده ، حتی داسی و چې یوله بل سره یی ملاقات نه درلوده یو دبل ملاقات سره یی ملاقات نه کول، والی ته چې به قومی مشران ورتلل ملاقات ته یی نه پریشودل ورته ویل یی چې تاسی ماته آجندا راوړی هغوی مبارکی ته ورتلو ستیری مشی ته ورتلل دی وایی آجندا راوړی څه آجندا لری تر دی اندازی پوری یو سړی چې له خپل قوم خپل له خپل ولس له خلکو څخه نا خبره وی او هغه به بیا څه خدمت وکي نو په هره عرصه کی مشکلات ډیر وو طبعی خبره ده چې ناامنی پر اقتصاد باندی تاثیر کوی پر معارف باندی تاثیر کوی پر صحت باندی تاثیر کوی پر زراعت باندی تاثیر کوی هلته نه مکتوبونه سته صرف دوه ولسوالیو کی مکتوبه سته یو په مرکز کی نورپه دالس ولسوالیو کی قطعاً مکتب نسته ، کلینیکونه نسته ، شفاخانې خو څه کوی ،داکتران نسته ،معلمان نسته ،سړکونه نه دی جوړ شوی ،بازسازی نسته ،یو عالم مشکلات دي په زابل کی، هرڅومره چې ووايوهمره مشکلات ډیر دي نو اضافه تاسو ته په دی رابطه باندی نور تکلیف نه د رکومه خلاصه مي دا عرض درته وکړ، امنیتي مشکلات هلته بیخی زیات دی په کومه ورځ چې زه له کندهار څخه زابل ته ځمه هلته مونږ امنیت راغواړو ترکندهاره خو په طیاره کی څو ، زما په مسیر کی شپږ دانی ماینونونه چارچونه غټ غټ ماینونه له یوه پلچکه وختل یعنی که هغه مخکی نه وای خنثی شوي مونږ به په دغه حادثه کی واقع شوی وای هغه قوماندان د شاهراه راته وویل چې دخدای په لحاظ باندی له ماسره اردوی ملی هماهنگی نه لري هغوی تیم دانجیری لري وسایل

لری مونزیري نه لرو هغوی دما سره هماهنگی نه کوی کمک نه راسره کوی کله چی نو قوماندان امنی سره دا خبره کوله هغه وایي نه مونز دغه لرو دغسی یو بی نظمی موجوده ده آخر کی یوه خبره کومه جناب معاون صاحب کوتاه شاید چی تاسو باندی دی بد ونخوری اصلا زما مطلب په دی کی دا نه ده دغه سهمیه دحج ورته وایو که ددی مجاملی ویزو په رابطه باندی جناب معاون صاحب دی کی سم درست مدیریت نه وشو هیئت اداری دا وظیفه ده چی په دی رخصتی په اثنا کی دغه موضوع له سفارت سعودی سره سمه درسته تنظیم کړی وای سم درست مدیریت کړی وی هرڅه نفر چی مشرانو جرگی ته هغوی دوی سهمیه ورکوی که لس نفر ورکوی که پنځه لس نفر ورکوی که زیاد ورکوی که کم ورکوی هغوی باید هیئت اداری په جریان کی وی هغه راوړی او مشرانو جرگی او دفتر ته راوړی بیا نو سناتور صاحبان خامخا سپین ریري وی مستحق وی چا چی حج نه وی کړی دا پکی سته چی هغه پکی وکتل شی اما متأسفانه زه کم ولیدلو چی غیر مسولانه صدیقی صاحب لاری مخکی له مخکی دتولو نه ولاری یاکوم لست چی مونز لیرلی وهلته دسعودی دسفير مخ ته وایي دافلانی اوکی کړه او دافلانی اوکی کړه دا فلانی اوکی کړه شپږ نفره سناتور صاحبان سره دهغوی له کورنو له عیالونو سره هغوی یی اوکی کړلو نور څوک پاته نشو کله چی تاسو زه په جریان کی یم کاملا په جریان کی یم چی تاسو رئیس دفتر واستوو دوه ورځی ولاری اما متأسفانه چی هغه کار ونشوی کولای دهغه نه مخکی دا په اصطلاح باندی دغه سهمیه چی وه ،هغه داکتر صاحب صدیقی په غیر مسولانه ډول واخسته فکرکوم دهغه پخوانی شناخت اورابطی په حساب باندی به یی له سفیر سره معامله کړی وي چی دغه شپږ نفره سناتور صاحبان او شپږ نفره دهغوی کډی عیالونه اوس دهغوی کډی او عیالونه به اولویت لری که به یو سناتور اولویت ولری نو په دغه رابطه باندی جناب معاون صاحب باید چی داسی نوای شوی سم درست مدیریت شوی وای یو کس باید داسی ونه کوي چی له دی نه سوء استفاده وکوی دخپل معرفت اوله شناخت اورابطی څخه سوء استفاده ونه کوی یو تعداد سناتور صاحبان او دهغوی کډی عیالونو او خدای سته نور کسان به هم وچی هغه به بیخی مناسب نه و مگر سناتور صاحبان مستحق کسان پاتی شولو ددی حج څخه دا یوه اندیشه او عرض می تاسو ته وکولوپه دی رابطه باندی تاسو ته توجه وغواړم،تشکر.

لیلما احمدی: بسم الله الرحمن الرحيم. جناب رئیس صاحب مجلس، نایب منشی، سناتور صاحبان معظم، همکاران بسیار عزیز دارالانشاء و مطبوعات بسیار گرامی، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته! بسیار خوشحال هستیم که بار دیگر بعد از تعطیلات تابستانی، اولین مجلس شورای ملی امروز آغاز شد، بخصوص مجلس سنا، خداوند (ج) را سپاسگزار هستیم که در این شرایط بسیار بد امنیتی که روح و روان مردم افغانستان متأسفانه آزرده است، چه از لحاظ امنیتی و چه از لحاظ بیکاری در صفوف جوانان افغانستان و چه ضعف اقتصادی در بین مردم افغانستان، امروز در برابر هم هستیم و باز هم جلسه را دایر کردیم .

من میخوام که در رابطه به وضعیت امنیتی صحبت کنم که متأسفانه امروز در سرتاسر افغانستان آتش جنگ شعله ور است، هر روز در صفوف نیرو های امنیتی افغانستان شهادت و زخمی شدن نیرو های امنیتی و مردم بیگناه و بی دفاع ملکی را شاهد هستیم. متأسفانه در شهر کابل در ایام تعطیلات تا امروز حادثه ای که در دهمزنگ کابل رخ داد در پوهنتون امریکایی ها در مقابل وزارت دفاع ملی در حوزة دوم و امروز که در شهر نو کابل متأسفانه که تا اکنون هم که پاک سازی در برابر این جعل و تزویر و خائنین که در برابر ملت افغانستان ایستاده گی دارند و هر روز مردم افغانستان را به کشتارگاه میسپارند، پاکسازی اش ادامه دارد، متأسفانه که در سراسر افغانستان همانطوریکه قبلاً گفتم آتش جنگ شعله ور است. اما سوال در اینجاست که در برابر افرادی که شاید تعداد شان به صد ها تن یا یکی از دوسه هزار تن از داعشیان و طالبانی که رقم شما هم بسیار بزرگ نیست، این کشور های قدرتمند جهان که در برابر مردم افغانستان تعهد دارند، در برابر امنیت شان، در برابر مبارزه با تروریسم چرا عمل صادقانه ندارند و حکومت افغانستان هم در برابر این آتش جنگ امروز مقاومت میکند و هر روز شهادت میدهد. اما معلوم خواهد شد حقیقت، بالاخره تاریخ این را به اثبات میرساند که چرادر عقب اینچنین حرکت ها در برابر مردم افغانستان خاموشانه دیده میشود و نگاه میشود .

مهم این است که باید دولت افغانستان از اختلافات درونی که امروز در برابر شان است یا بین شان وجود دارد که مردم نا امید میشوند، هم از حمایت جهانی که متأسفانه افغانستان مشکلات خود را دارد، از حکومت افغانستان که درون حکومت اختلافاتی وجود دارد، مردم به طرف ناامیدی

کشانیده میشوند که آرزومند هستیم دولت افغانستان بخصوص حکومت وحدت ملی مسئولیتی که در برابر مردم افغانستان دارند در برابر تعهداتی که دارند، صادقانه عمل نکنند تا ناامیدی مردم افغانستان خدای ناخواسته به حقیقت مبدل نشود، برای اینکه ناامیدی واقعاً خودش مرگ است که مارا بطرف مرگ میکشاند.

موضوع دیگری را که میخواهم یاد آوری بکنم در زمان تعطیلاتی که ما داشتیم، متأسفانه روابط بین المللی مشرانو جرگه با مشکلاتی زیادی مواجه است، من میخواهم که رئیس صاحب دارالانشاء هم اینجا حضور دارند، متوجه باشند، برق بصورت درست در دفاتر شان وجود ندارد، انترنت کار نمیکند و کارهای سناتور صاحبان به کندی به پیش میرود. در تعطیلاتی که من ضرورت داشتم باید ویژه کشور هندوستان را میگردم، شخصاً باید بار- بار روز ده مرتبه برای کارمندان روابط بین المللی تیلیفون میکردم تا فراموش شان نشود وبالاخره این کارمندان مکلفیت داشتند و مجبور بودند که با سناتور صاحبان در تماس شوند، مقدار پولی را تقاضا نکنند تا در برابر از او فورم را در بیرون از سنا خانه پوری بکنند باز بروند کار سناتور صاحبان راپیگیری بکنند. این خودش یک هرج و مرج است، این خودش مشکلاتی است بیان کردم که در رابطه به این مسأله، دارالانشاء و مجلس سنا بی تفاوت نباشند، تشکر.

نجیبه حسینی: بریال صاحب!

عبدالباقی بریال: بسم الله الرحمن الرحيم. نحمدو ونصلی علی رسول الکریم. دغدوډي عزتآب رئیس، اداری هیئت محترم سناتور صاحبانو، معززه همکارانو، حضراتو خویندو وروڼو السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته او بڼه راغلاست!

په شروع کی خو دهم هغه ټولو ترخو حوادثو، نړیو حوادثو، د شهادتونو، دوپرونو، دمرگ ژوبلو تر دا ورستی حادثی پوری افغان ولس ته چی هم دغه دروند باری په اوږو ده په داخلوینتو کلو کی ددوی د دې قربانی درناوی کوو او دافغانستان خلکو ته په حقیقت کی هم هغه ولس ته، زه به دخپل صنف په استازیتوب انشاءالله یو انځور ورکړم په راتلونکی کی، دمونږ وظيفه ده خو اوس غواړمه چی دوخت په محدوده کی دریو څلورو عمده ملی مسایلو ته د همدغه تربیون له لاری نه اشاره وکوم یو هم دغه دنامنیو او دجگری ادامه او بحران ده، مونږه او تاسو په سږ کال دوی کی ولیدل چی په هلمند کی په قندوز کی

په مشرقی کی عمدتاً او دهیواد په نورو ولسوالیو په بغلان کی متأسفانه دهیواد دښمنانو و دمونږه دنظام په وړاندی باندی ولسوال جدی مخالفت در لود او ددی نتیجه لکه څنگه چی حمایت قاطع مسولینو گزارش ورکړ یوازی دجولای په میاشت کی شاو خوا دزرو یا نه سوو افغان مدافعینو شهادت ده او هم دغسی دملکی کسانو او متقابلاً څوک چی هغه طرف ته وژل کیږی طبعاً دهغوی هم یوتعداد یی افغانان دی او نور که نړیوال تروریستان وی او هغه خو جدا مسئله ده ددی بحران اثرات دلته په دوه مسئلو کی دی یو دافغانستان دوسولو ځواکونو یا دوطن دشاه زلمیو اتلانو او قهرمانانو دفاع ده چی واقعا دښمن ته یی ماتی ورکړله او دهغوی هیلی یی له خاوری سره خاوری کړلی اما ددی پخوا کی اوس دښمن یو نا ځوانمردانه اومذبوهانه او تروریستی او چریکی حملو ته چی مثال یی هم دغه وروستی په امریکایی پوهنتون باندی یا دهیواد په نورو برخو کی لاس اچول دی چی دی هم دمونږه دکشفی اواستخباراتی ارگانونه وظيفه ده چی ددی جلوگیری وکړی.

بله مسئله خدای دی وکی چی له مانه خبره اوږدی نشی هغه په هیواد کی دسیاسی یو ډول بحران او دنظام دمشروعیت ترسوال لاندی راتلل دی په دی باندی ټول معترف یاستو ولس ډیرجدی متاثره ده زه شخصاً مثابه دهم دی جگری د قربانی، مونږ خودی لپاره دا قربانی ورکړی وه چی دا وطن اودانظام تضمین وی دا خودڅواشخاصو افرادو ډلو لپاره خودی ولس قربانی نده ورکړی دا ۱۴ کلن لاسته راوړنی دا ټولی باید محفوظ وی ددی لپاره باید یوه کرنټی موجوده وی مونږ بیرته دی اویایمه لسیزی وحشت ته بیا ورستانه نشو نو دا حالت د مونږ دملی حکومت یا دولت مسؤلینو اورهبرانو جدی وظيفه ده هغو پردغه انتخاباتی تیمونو کی و، ملی وحدت حکومت په اساس دموافقتنامی باندی منځته راغی او اوس نه باید دوی دخپلو کمپاینرانو لپاره یا مثلاً کوچنیو مسایلو لپاره دوطن لوی علیا مصالح خدای ج مه کره دپامه وغورځوی اوزما هیله داده چی ټول سیاسیون یوه اجماع ولری یوه دحل لاره پیدا شی اودا وطن اونظام خدای مه کره دسیاسی سقوط دبحران اودافغانستان خدای مه کره خدای مه کره دعظیموقربانیو دخطر سره مواجه کیدو څخه وژغوری نوری یو دوه دری مسئلی دی په پای کی یوی مسئلی ته اشاره کوم جناب کلیمزی صاحب یوده مسئلی خودمهاجرینو دبحران دی چی په راتلونکی مجلسو کی باید پری وغږیږو

خصوصاً پاکستان کی ہمدغہ داداری فساد اودغہ دانتخاباتی اصلاحاتو یعنی دنظام لپاره کارکول دلتہ یواری او یواری دغہ اختلافات چی موجود دی عمیق تاثیرات یی کری دی له هر لحاظه په مختلفو آبعادو کی ،زه هیله کوم چی دی ته نن شپه دمشرانو جرگی د تربیونه په جدی توگه دملت د درنو استازو په توگه باندی زمونزه آواز پورته شی او یوخل بیا دحکومت پرسرانو باندی غبر وشی چی داد اشخاصو افرادو، زما اوستا مسئله نده دادی افغانستان دسرنوشت، دافغانستان دبیرغ، دافغانستان د تاریخ، دافغانستان د عظمت ،دافغانستان دبرم، دافغانستان د ولسونو سوال ده ،په مسؤلیت باندی کاروکری که نشی کولی په ولس باندی غبر وکری ولس انشاءالله قربانی ورکوی ولس هوډ مند ده او ولس قاطع تصمیم لری هغوی به فکر نه کوم چی خپل پنخه زره کلن تاریخ خاوری کری.

مسأله آخر که به نظر من جدی است، طرح یک سلسله توطئه ها و دستهای بسیار شیطانی است در مقابل تاریخ ما، در مقابل وحدت ملی ما، این مسأله بسیار مهم است ، آرزومند هستیم امروز در اینجا تنها پشتون و تاجک به حساب عمومی هزاره و وطن خو آریانای بزرگ است، خراسان بزرگ است، این از بالکان تا آسیای میانه و تاجین اینجا آریانای بزرگ است، ترکمن تباری ما، اوزبیک های ما ، تاجک های ما ، پشتون های ما و سایر ملیتها یک تاریخ امیر علی شیر نوایی، آیا ما امروز در نتیجه توطئه هاو دسیسه های بسیار شیطانی ، تمام این مسایل خود را قربانی می کنیم؟ نسل جوان ما چه مسؤلیت دارند ، ما چه مسؤلیت داریم.

ما آرزومند هستیم این توطئه ، این دسیسه و این گپ هاییکه مثلاً یک مثال اش را واضح می گویم ، روز پنجشنبه در اطراف تپه شهر آرا در این هشتاد سال این سوال پیش نیامد در رژیم های مختلف چپی ، راستی، افراطی و رادیکالی، امروز چرا این مسأله پیش می آید، این به معنای واقعی توطئه است در مقابل افغانستان بزرگ ما ، در مقابل نهضت ملی ما ، در مقابل افغانان سربلند ما، ما آرزومند هستیم شاید فقط این گیهای خود را خلاصه می سازم در بحث های بعدی که وقت مجلس بگیرم ... آرزومند هستیم که بیدار و آگاه باشیم. با عرض تشکر، سلامت باشید.

محمدرحیم حسنیار: سلام و عرض ادب دارم خدمت رئیس صاحب مجلس، نایب صاحب منشی و باقی سناتور صاحبان معظم و حاضر

در تالار، دارالانشأ و اعضای محترم شان و رسانه ها، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاة! خدمت عرض شود که متأسفانه در این ایام تعطیلی ماوشما ،واقعات بسیار المناک، دلخراش و تکان دهنده در شهر کابل و در اکثر ولایات افغانستان وجود داشت و به وقوع پیوست با اظهار تأسف در مورد حادثه المناک دیروز و امشب شهر کابل روح شهدا شاد و برای زخمی های شفای عاجل خواهانیم. من میخوامم یک مورد را خدمت شما و اعضای محترم تذکر بدهم ، در مورد طرح اصلاح نظام انتخاباتی است از طرف کابینه حکومت وحدت ملی تأیید شده و غرض توشیح به ریاست محترم جمهوری ارسال گردیده است. حوزه های انتخاباتی را از ولایتی تغییر داده به تک کرسی در عین حالیکه حکومت وحدت ملی قادر به این نیست که ۳۴ ولایت را، ۳۴ حوزه را مدیریت کند، چطور میتواند این حکومت ۲۴۹ حوزه انتخاباتی را در سطح کشور با این وضعیت فعلی، اینها مدیریت بکنند، این طرح را اینها پیشکش کرده برای توشیح به ریاست محترم جمهوری ، ما امیدواریم در این مورد حکومت وحدت ملی و بخصوص رئیس صاحب جمهور تجدید نظر و دقت بیشتر بکنند و وضعیت کشور را تحلیل بکند و بعد از این، این طرح را توشیح بکند، نقطه دیگر که قابل تذکر است هر سناتور معظم از ولایت خود گپ و سخنان داشتند، متأسفانه ولایت غزنی جز ولایت های است که واقعاً آسیب پذیر است، واقعاً مشکلات امنیتی گریبان مردم را گرفته و تنها مردم ولایت غزنی تنها و تنها برای امنیت می اندیشند، دیگر هیچ اندیشه و هیچ تفکر ندارند. دیروز تا حال جنگ شدید در ولسوالی گپ و ولایت غزنی بین مخالفین مسلح و نیروهای امنیتی جریان دارد، خوشبختانه عملیات هوایی تا حدود موفق بوده، اگر عملیات هوایی شروع نمی شد، قطعاً ولسوالی گپ و سقوط می کرد. امیدوارم در این مسأله مقامات مرکزی امنیتی توجه جدی داشته باشند، تشکیل پولیس ولایت غزنی بی نهایت کم است، چندین بار از این مایک و چندین بار با وزارت محترم داخله من موضوع را مطرح کردم ، متأسفانه توجه جدی نشد و داشتن وضعیت ناگوار ولایت غزنی ۳۵۰۰ پولیس در ولایت غزنی واقعاً کم. امیدوار هستم در این مسأله توجه جدی داشته باشید، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاة.

سید صفی الله هاشمی: بسم الله الرحمن الرحیم. به اجازه جناب رئیس مجلس، منشی صاحب و سناتور صاحبان معظم و گرامی ، نماینده های مردم

مظلوم افغانستان رئیس واعضای دارالانشأ ومطبوعات گرامی، السلام علیکم ورحمة الله ویرکاة. جناب رئیس صاحب! قسمی که دیگر سناتور صاحبان فرمودند، فکرمیکنم که در این تعطیلات که مارتیم به عوضی که کمی امیدوارباشیم که مملکت به طرف بهبود صلح وثبات، توسعه وانکشاف روان است، باتأسف درکی که من داشتم از محلات خود ما ناکام هستیم و هیچ حرفی برای مردم نداریم. عوضی که کارها روز به روز بهبود پیدا بکند، روز به روز کارها خراب شده راهی است در تمام عرصه ها. قسمی که سناتور صاحبان فرمودند یکی از مسایل بسیار مهم موضوع امنیت است که در سرتاسر افغانستان حتی ما میبینیم که من به اصطلاح گپ بزنم که یک کمی همان احساسات خود را صحیح ترو وطنی، در زیر ریش وبروت جناب رئیس صاحب جمهور دوشب وروز است که خون جوشیده راهی است وجوانان ما ومردم مادر اینجا به قتل رسیده روان هستند، اتفاقات دیگر که در کابل افتیده و اتفاقاتی که در کندهار، بغلان، هلمند و پکتیا اینجا رخ داده روان است، انسان را واقعاً به وحشت می اندازد. من یک موضوع خاص رامیخواهم که اگر عجله نشود در بحث اولی بیان بکنم که از طریق رسانه ها آگاه شدیم که جناب رئیس صاحب جمهور علاوه از وظایف روتین یا یومیه که دارند، حدود هفت شورای عالی و یک کمیسیون اینها را رهبری میکنند و خود شان در آنجا یک تمرکز قدرت تشکیل دادند، بخاطر از اینکه سردیگران شاید اعتماد نداشته باشند، به معاونین رئیس صاحب اجرائیه با این گپ ها خود را مصروف ساختند، من فکرمیکنم که یکی از وظایف بسیار عمده جناب رئیس صاحب جمهور، سر قوماندان اعلی قوای مسلح است، اگر اینها در بخش اقتصاد در بخش سیاست در بروکسل در آنجا اگر موافق باشند، روز به روز به سقوط بروند، ولسوالی ها سقوط کنند، امنیت در ولایات وجود نداشته باشد، شهروندان افغانستان کلش به خاک و خون کشیده شوند، یعنی اقتصاد دیگر موضوعات فرعی که اینها خود را مصروف ساخته اند یعنی چه؟ من فکرمیکنم که فعلاً ایجاب میکند که در این شرایط بسیار حاد جناب رئیس صاحب جمهور پشت همان شورای امنیت که نام دارد، همان جا بنشینند، پشت میزش وسوق و اداره قوت ها را بدست بگیرد وقوت های مسلح مثل وزارت دفاع، وزارت داخله، ریاست امنیت ملی را اینها باز پرس بکنند بازخواست بکنند، اکمالات شانرا، تجهیزات شانرا

وجبهات مختلف را باید تحت کنترل بگیرد. همین را من فکرمیکنم که ۲۴ ساعت یک وظیفه بسیار جنجالی جناب رئیس صاحب جمهور است که اینرا باید اینها موفقانه انجام. دیگر پروگرام ها و دیگر پروژه هایشان فکرمیکنم به اساس اعتماد یا توزیع تقسیم وظایف که کنند خود به خود صورت گرفته میرود، ولی امروز ما میبینیم که بدبختانه هر قدر که ما در عرصه های اقتصادی یا سیاسی یا بعضی مسایل اجتماعی دیگر خود را مصروف بسازیم، امنیت افغانستان روز به روز خراب شده میرود. شما باور بکنید جناب رئیس صاحب که یک ناامیدی است، یک وحشت، یک روان بسیار خراب نه تنها مردمان منطقه را که من در آنجا رقتم با وجود یکه امنیت اش نسبی خوب است فرا گرفته، بلکه تمام مردم افغانستان را فرا گرفته وشخصاً خود من به صفت یک سناتور کلاً ناامیده‌ستم، بخاطر از اینکه دوسال است ما اینجا آمدم هر قدر که حرف میزنیم، هر قدر که داد میزنیم، هر سناتور صاحب از ولایت خود، از درد مردم، از رنج مردم، از فقر مردم، از بی امنیتی مردم، از خاک وخون کشانیدن مردم صدای خود را بلند میکنیم، خود شما شاهد هستید که هیچ تاثیر نداشته، هیچ گوش شنوایی نبوده که این را بشنود و هیچ درد نبوده که مرحم شده و آن تداوی شده باشد. برخلاف روز به روز همان مخالفت های داخلی، همان زدوبندها عوض ضوابط، روابط همان مصلحت های تیم گروهی اختلافات گپ گزار است که مملکت را به طرف ناامیدی و بدبختی برده روان است. حتا ... قوت های مسلح تا جاییکه دیگر سناتور صاحبان می گویند یک هماهنگی درست، یک سوق اداره درست، من چند وقت پیش در همین جریان تعطیل شنیدیم که حتی در حدود پانزده هزار نفر کارمندان لوجستیکی وزارت دفاع دومه، سه ماه معاش خود را نگرفته اند، از برای خدا این چه وضعیت است. وقتی آن کارمند لوجستیکی باید قطعات جزو تام ها را برود اكمال بکند، آن را از لحاظ مرمی، مهمات ومواد اعاشه و این گپ ها خودش معاش نگیرد، آن چه دلچسپی به وظیفه میداشته باشد، این ضعف مدیریت نیست؟ این بیخی یک خیانت است این بیخی در حق مردم افغانستان یک جفا است، زیرا این حکومت وحدت ملی یا زیر سر این سران که بعنوان رهبر خود را معرفی کردند برای مردم افغانستان، شاید که مهره های کار بکنند که اینها برخلاف منافع افغانستان کار کرده روان هستند و همان اهداف خاصی که به خاطر مافیای بین المللی، قاچاق مواد مخدر، قاچاق

سلاح جنگ و تهدید های دیگر که از لحاظ منطقی، از لحاظ بین المللی آنها تعبیر میکنند، اینها سرکرکتر شخصیت از اینها تاثیر انداخته باشد، اینها به عوضی که برای مردم افغانستان خدمت بکنند، برخلاف مردم افغانستان را به طرف هلاکت برده روان هستند و توسط چهارتا کلمات، جلسات و گپ های ظاهری مردم را میخواهند فریب بدهند. ولی در حقیقت افغانستان به یک سمت روان است که بسیار خطرناک و بسیار فاجعه برانگیز. من امیدوار هستم که باز هم تلاش کنیم از طریق رئیس صاحب مجلس سنا، از طریق هیئت محترم اداری و دیگر سناتور صاحبان باز هم صدا بکشیم، باز هم فشار وارد کنیم تا بتوانیم که از این بدبختی، از این منجملاب، از این در ببری و، از این توهین و تحقیر نجات پیدا بکنیم. امیدواری همین است جناب رئیس صاحب که باید شما هم و دیگر بزرگان که هستند فشار وارد کنید روبه روی مستقیم بشینند، چه هدف دارند، اگر میخواهند که افغانستان را تسلیم پاکستان بکنند، اگر میخواهند که افغانستان را تسلیم طالب بکنند یا داعش بکنند پس ضرورت به این قتل و قتل چه است؟ بیایند بیرق اش را بالا بکنند، خودشان بروند امتیاز شانرا در امریکا و اروپا بگیرند، مثل دیگر رهبران که سال ها در افغانستان حکومت کردند، امروز با خیال آرام آنجا زنده گی میکنند، بروند زنده گی خود را بکنند، همین مردم افغانستان میفهمند و همین بدبختی شان. اینقدر قتل، اینقدر در ببری، اینقدر گشنه گی جناب معاون صاحب! اینقدر رنج، اینقدر فقر واقعاً قابل تأثر است، واقعاً یک تراژیدی بسیار بزرگ است، تشکر.

نمود توانا از او هیچ کس

سلام به جناب رئیس صاحب مجلس، منشی صاحب، خواهران و برادران، اعضای سنا، دارالانشأ و اعضای محترم شان و مطبوعات عزیز! خوش هستم که بعد از سپری کردن ایام تعطیل سناتور صاحبان ولو که بسیار خاطرات غم انگیز دارند در دل خود، ولی باز هم باشور و شوقی که دارند به مجلس اشتراک کردند و درد دل خود را بیان میکنند، از حضور گرم شان من استقبال میکنم. موضوع کلان که به یک سرطان تبدیل شده، جنگ همه روزه است و کشتار بی رحمانه دشمن، انتحار و انفجار است که در اکناف ولایات و ولسوالی ها و مخصوصاً در مرکز و این انتحاری تاری و ساری است. حملات وحشیانه که در کابل چند روز پیش صورت گرفت و دیروز و امشب و امروز تابه حالی هم دوام داشت، این را من به

شدید ترین الفاظ تقبیح میکنم و اینها دشمنان بشریت هستند، دشمنان صلح و دشمنان آرامی، دشمنان نظام انسانیت هستند که اینها دست به اینطور اعمال میزنند، اما گله در اینجا است، در حالیکه ما از رشادت، سربازی، جان فدایی و سینه سپر کردن افراد امنیتی پولیس وارد و ابراز تشکر میکنیم و قدردانی میکنیم، اما شهر ما شهری دروازه است که در چند قدمی ارگ ریاست جمهوری به قول دوستان که دشمن در دروازه ارگ خود را رسانیده، آیا ما استخبارات نداریم، نیروهای امنیتی کشفی نداریم؟ و اگر از روی تشکیل معاش، امتیاز شانرا سنجش بکنیم بامعاش یک معلم بیچاره که او جهاد کرده و با فقر حیات سپری میکند و درس میدهد اولاد وطن را و اینها امتیازات زیاد می گیرند، این امتیاز شان برای چه است، آخر چرا این دشمن به دروازه ارگ میرسد، بدترین وضعیت است. سخن دوم اینست که ما بسیار جاها داریم، بسیار ولایات داریم، شاهراه های عمومی اکثر جاها بسته میشوند؛ مثلیکه شاهراه های قندهار یک ماه بیشتر بسته شده بود، همینطور شاهراه کابل- تخار بسته است، گاهی بسته میشود گاهی باز، مردم دست به دست میشوند، مردم گاهی سرنوشت شان بدست دشمن میافتند گاهی به دست دوست. حالی دوست و دشمن را مردم تفکیک کرده نمی توانند که از برای خدا چه رقم است و چرا؟ مرمی کوراست، وقتیکه جنگ در مابین میشود، مردم صدمه می بینند، اینها دل سرد شدند. همین حال حاضر، از یک ماه بیشتر است که راه بغلان تخار بسته است، مردمان بدخشان و تخار رفت و آمده کرده نمی توانند. من یک سفر داشتم به بدخشان که یک طیاره میروید در هفته ی یک مرتبه، طیاره بیست نفری است، بیست و پنج نفری است لحاظ دار و آدم واسطه دار بعد از یک هفته - دوهفته برایش نوبت میرسد، دیگر کسی آمده نمی تواند، مردم در محاصره هستند. محصلین که رفتند اینها به درس حاضر شده نتوانستند بسیار شان از امتحانان بازماندند، همین رقم مامورین.

عرض من به اینست که وقتی عملیات پاک سازی میشود در راه ها، برای یک روز دوروز راه باز میشود، باز اینها موضع را ایلا می کنند پس دشمن میآید و نفوذ میکند. عرض من در اینست اگر یک جای کوتاه را باز میکنند، تدابیر امنیتی آنرا بگیرند و این را زیر تسلط خود بگیرند، اینطور نمانند که دشمن هر روز جولان بکند.

ما آرزو مند هستیم که این گپ ها و این توطئه های دشمن هر چه زودتر دامن اش جمع شود و صلح

وسلامت در این وطن مستقر شود. اما شرط اینست که ما تنها مسؤولیت رابه ارگان های امنیتی دولتی نمایم، تمام ملت افغانستان باید علیه دشمنان افغانستان که خاک شان را وجوانان شان را به خاک و خون می کشانند باید قیام بکنند، آماده باشند و بیدارباشند.

این جنگ نامقدس که در افغانستان آمده، این جنگ- جنگ نابودی کشور افغانستان است، نابودی فرهنگ افغانستان است، باید مردم ما همگی یک دست و یکجا با دولت خود هم دست شوند و قیام کنند علیه کسانی که در این وطن خون می ریزانند و بیداد می کنند، و من الله توفیق.

طیبه زاهدی: بسم الله الرحمن الرحيم. عرض سلام دارم خدمت رئیس صاحب مجلس، اعضای اداری و سناتور صاحبان محترم! خداوند (ج) را شکر گزارم که بعد از تعطیلی تابستان صحت و عافیت برگشتیم که واقعاً از انتحارها و کشتن هایی که متأسفانه در کشور ما یک جنگ تحمیلی جریان دارد، من حادثه دیروز و حادثاتی که در جریان تعطیلی در مرکز افغانستان و ولایات رخ داده، ضمن از اینکه به دشمنان وطن این موضوع را میگویم که این عمل بزدلانه و یک عمل خایانه است و واقعاً این عمل شان را تقبیح میکنم و برای مجروحین شفای عاجل و برای کسانی که شهید شدند از خداوند (ج) بهشت برین میخوام و برای بازمانده گان شان صبر جمیل. من میخوام در مورد دو موضوع صحبت بکنم که فکر کنم سناتور صاحبان محترم در این موضوع صحبت نکردند یا اگر کردند کفایت نمی کند. یکی موضوعی که در راستای نشست بروکسل ماقرار داریم و طوریکه همه ماوشما در جریان هستیم که در نشست بروکسل ضمن از اینکه همکاریهای بین المللی و جلب کمک های بین المللی مورد بحث است، مسأله عمده، مسأله چهار هزار دوصد پُست سی.بی.آر است که باید در استخدام آنها کوشا باشند.

حکومت وحدت ملی در حالی که تاحال به استخدام دو صد پُست سی.بی.آر پرداخته اند، چهار هزار پُست مانده، من می خواهم به حکومت وحدت ملی به حکومت افغانستان این چیز را بگویم که از آنجایی که در قانون اساسی افغانستان حق زن و مرد در ماده بیست و دو و چند ماده دیگر قانون اساسی مساوی است، چقدر در استخدام خانم ها در این دوصد پُست اینها اقدام کردند، در حالی که ماخانمهای بسیار تحصیل کرده و ورزیده بسویه دوکتورا و پی - اچ- دی و امثال از او داریم که در

آینده در نشست بروکسل بحث می شود و استخدام می شوند.

باید سهم زنان از طرف حکومت افغانستان برای آنها مشخص باشد که ما بفهمیم که حداقل اگر پنجاه فیصد بر ما حق نمی دهند، همان بیست و پنج فیصد حق خانم ها باشد در آنجا و در استخدام خانم ها در پُست های سی.بی.آر حتماً حکومت افغانستان وعده بدهد و اقدام بکند.

مسأله دوم اینکه من باید یاد بکنم مسأله اصلاح نظام انتخاباتی است که بیشتر حسنیار صاحب هم یاد کردند.

در مسأله اصلاح نظام انتخاباتی که فکر کنم پیشنهادی که شده به شکل حوزه وی شده و به توشیح رئیس صاحب جمهور رفته. شما ببینید اگر انتخابات به شکل حوزه وی شود، کس از طبقه فقیر، بی پول و کسانی که مافیانیستند، من فکر نمی کنم که دیگر بتوانند در انتخابات افغانستان جای داشته باشند، در پارلمان، در شوراهای ولایتی و امثال از او بخاطر از اینکه خریدن یک حوزه برای یک پولدار، برای زومندبسیار آسان است همان حوزه را خریداری می کند و می تواند بسیار آرام رأی خود از همان حوزه بگیرد. در حالیکه کسانی که واسطه ندارند، تحصیل دارند، کار کردند برای مردم، آنها همان رأی شان پراکنده است، از هر نقطه رأی دارند، از شهر، از قریه جات، از ولسوالیها که برای اینها کار شده و مردم که پول نمی گیرند، آنها رأی می دهند و فکر می کنم چانس از این کسان بسیار باشد، اگر انتخابات بشکل حوزه وی شود، بسیار کم است. امیدوار هستم این موضوع را رئیس صاحب جمهور متوجه باشند و توشیح نشود بشکل حوزه وی و به همان شکل که بوده، اگر باشد بسیار بهتر خواهد بود و به نفع همه مردم افغانستان است، تشکر.

فریده کوچی: بسم الله الرحمن الرحيم. رئیس اداری منشی صاحب او سناتور صاحبان و خوندو، ورونو تولوته بنه را غلاست وایم او پرونی و حشناکه حادثه چی وشوه دوزیر دفاع ترخنگ چی وشوه او خوجنرالان مره شول اوشل شهیدان وشول، خلوبینت مو زخمیان ورکرل ز مورخوله د دپرتسلیت ویلو خخه وشریدله زه دیر متعجبه یمه په قندهار کی، هلمند کی اوپه فراه کی قندوز، بغلان داسی راخه ترکنراوپکتیا، پکتیکا، لوگر، داگرده په سرو وینولمبیری زه تاسوته داسی وایم ای خلکو، ای کلیوبانودو دکلیو خلکوته وایم که تاسی ننگ لری، ناموس لری که دکلی یاستی که دباندویاستی که

دولسوالیو یاستی که دولایتو یاستی نن ورځ راووخی داجنگ ده وجنگ ته راووخی دمخه زه کپرمه زه خپل سرله افغانستان څخه قربانومه چې بودوه زره نفرپردي مردگوانو باندی ورشو چې له دوی څخه څه جوریري یاخارج مملکتوته څو اوخارج مملکتوته چې څی هغه نه ننگ لري،نه غیرت لري،نه تلخه لري،نه گرده لري زه خوخیل دوطنه څخه یوه ولیشت والله که ووخم دادونی مسافری شوی دادونه خلک لاره پاکستان،ایران یا نورومملکتوته لارل ما شورونه خوری خپل عمرمی په دغه جنگوکي تیرکی، اوس یې زمازره نه مني که دکلیووي که د بانووي دا باید را ووځي لس لس نفره زه خپله یې لرم پنځه زره نفرخولرم دمزار لارهم بندوم اودپکتیا،پکتیکا،لوگر ددی لاری هم بندوم ، د پاکستان لارهم بندوم بیاددوی لارشي زه سوله غواړم که کوچنی دی که غټ دی ټوله دسولي په ارمان دي یاوالله چې سوله نه والو یاوالله بالله یا یې دکور کوم یا یې دکور کوم . تالیدلی تمامه ورځ زموړخولي وشړیدلی فلانی ته تسلیت وایم فلانی ته جنت فردوس غواړم که خدای(ج) جنت فردوس ورکړی وبې زمونږ له ویلو جنت فردوس ته څی ولی بیگناه وو، بی تعدی وو خپل کچالو یې خرڅول یایې پیازخرڅول یا یې په یوه کراچي دستکی کي میده کاری خرڅوله خپل داوولاد نفقه یې برابروله پرون دغم په تگر باندې کښیناست دوی د خدای په غم اخته کړي زه دانه منم بیدار اوسئ که ویده یاست ویش سی که ناست یاست را ولار شئ او حرکت وکړی مخ پرپاکستان راشی لاری بندی کړئ چې سوله غواړو که سولی ته نه دریري دپاکستان باندی دوه زره نفرمورولارشو زه اوخدای چې تر اټک یې تیرنکړو، ولی پاکستان نه ننگ لري نه غیرت لری نه همت لری دوی په خپل اتم نازیري نه اتم لري نه خاوری لري دامور په اتم ویروي زه په اتم باندی نه بیریرم زه دابنځه یم دا زه بنځه یم زه تاسوته اطمینان درکوم زه کنډک جوړوم پنځه سوه نفره درگرده لگیایم دوه دوه نفردرې درې نفره دهرارگان څخه زه عسکرغواړم پنځه سوه عسکرجوړه وم زه خپله ځم درئیس جمهوره څخه والله که امر واخلم درئیس اجرائیه څخه هم والله که امر واخلم دوی پریردی چې خپل په مابین کي شخړی وکړي ولی شخړی کوي. یود وبل ته تیرشي یاداشرف غنی پاچاهی وکړی یا دعبدالله وکړي داڅه نقل دی داڅه حساب دی زه خدای له پیری جگرخونی مور په سرو وینو کي لمبیرو زموړنوتک نوتک ځوانان

لمبیری په سرو وینو کي دوی په سترگو ... نه کیري دوی خپله په هغه حادثه کي له پاکستان سره لاس لري دریمه څلورمه ورځ درگرده حادثي درته جوړوي درگرده بمبارد کوي یاانفجارکوی داکارونه کوی داخوهیڅ څوک نه قبولوي، ومن الله توفیق.

گلالی اکبری: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب مجلس، منشی مجلس، حاضرین محترم ،سناتور صاحبان عزیز،همکاران عزیزم ورئیس صاحب دارالانشأ ومطبوعات عزیز،السلام علیکم ورحمة الله و برکاة! واقعاً همگی که از رخصتی برگشتند یا اینکه از ولایات شان آمدند، عوض اینکه بایک خوشی ،بایک شادی بایک دستاورد پربیاندهمه باغم ،اندوه ،درد ،الم وغم شریکی هموطنان عزیزشان آمدند.

همه دوستان ماگفتند،من حرفهای همه شان را تأییدی کنم بخاطر از اینکه چشم دید خودم این بوده که من هم که به ولایت همراه منشی مجلس نجیبه جان رئیس کمیسیون امور زنان و دیگر همکاران مان به ولایت بدخشان رفته بودیم و همراه اعضای کمیسیونم به ولایت هرات رفته بودیم و کمیسیون مان باز به ولایت پکتیا رفته بود، واقعاً جمع آوری ماهمه درد والم ،رنج وغم مردم مان است که ما در آن درد ،رنج وغم مردم مان شریک هستیم .اما همیشه صدامیزنیم وصدای سنای افغانستان راهیچ وقت دولت گوش نکرده ونمی کند،اما علت دلیل دار که چرا؟ وقتی که یک وکیل پارلمان صدای به ناحق رامی کشدازولسی جرگه صدای او شنیده می شود، ما که نماینده های واقعی ،صادق ودلسوز مردم هستیم ،هرقدر که بگوییم هیچکس صدای مارا گوش نمی کند.اما همیشه از دستي که گفتیم،گفتیم خسته شدیم، اما بعضی وقت ها قراری شود که همان حرفهارا در دل خود بمانیم هیچ نگویم،هیچ با کس هم شریک نکنیم،از اینکه دولت را می بینیم درهمه جنجالها روز به روز خودش شریک است ،همه جنجالها ،نگرانیهای مردم از آدرس دولت است،از آدرس دو رهبرسیاسی مان است که امروز جنجالهای عمیق در داخل خودشان وجود دارد ، وقتی که یکی می نشیند صحبت می کند؛مثلیکه دوخانم انبیاق در یک خانه باشند،یکش دیگرش رامثل تعنه واری اخطارمی دهدومی گویدکه این بخاطر هیچ چیز صدایش رابلندمی کند، این بخاطراین ادعای خواهدکه جنجالهارا برپاکنند.به لحاظ خداهدف تان اگر رئیس اجرائیه شدن بود،رئیس جمهورشدن بود ،رسیدید،اما از این زیاد خون مردم وملت مظلوم

افغانستان را ریزانید و مردم را هر روزان شان را در خون تر نکنید! ماباز هم یکبار دیگر تسلیت می گویم به حادثه دیروز، به حادثه امشب به حادثه هاییکه در هر نقاط افغانستان همه روزه است، به حادثه ولایت زابل که به تعداد زیادی از هموطنان ما به اثر تصادم ترافیکی جانهای شریفین شان را از دست دادند، اما امروز غم و درد مردم افغانستان آنقدر بالا شده است که همان اعضای خانواده، فامیل خود را اکثریت فراموش کردند. ما چشم دیدی که داریم از ولایت بدخشان ببینید! مادیگرگپ هارا نمی گیرم. جناب معاون صاحب مجلس سنا با جمع از همکاران به هر ولایت که رفتیم دیدیم مردم علاقمند هستند که همکاری با دولت بکنند، مردم در همه برنامه های دولت همکاری هستند، مردم با دشمن و طالب که در ولایت شان در مناطق شان است، همکاری نیستند، ولی دولت چرا از نیروی مردمی، از همکاری مردمی از خیزشهای مردمی، از بسیج شدن مردم که مردم می آیند حمایت و همکاری می کنند، از آنها استفاده نمی کنند، دولت چرا در جاهاییکه مشکلات زیاد است، مردم زیر تاثیر طالب است، زیر تهدید طالب است، از همه امکانات و امتیازات دولت محروم و مأیوس هستند، چرا به آنجا میروند تا همکاری مردم را داشته باشند و محیط منطقه را تصفیه بکنند! ما از دولت واقعاً شاکی هستیم، با دولت همکاری بودیم، همکاری کردیم و هنوز هم همکاری و همدردی مردم بدخشان در کنار دولت است و می باشد، اما دولت از خداوند (ج) بترسد با تعهداتی که داده بود، با قول های به حساب شعارهاییکه داده بود، ده فیصد آنرا عملی بکند، مردم از دولت فقط همکاری امنیتی رامی خواهند، پروژه نمی خواهند، نان نمی خواهند، هیچ چیز نمی خواهند، امنیت را برای مردم بیاورند. امروز آوردن امنیت از توان دولت است، طالب دزد واری است، طالب توسط زدهاییکه چریکی میروند، یکجای را انفجار، انتحاری دهند، یکجاری خواهند سقوط بدهند، همین طور است، چرا دولت نمی تواند جلوانتحار، انفجار، جنگهای چریکی دشمن را در همه نقاط افغانستان بگیرد. امروز در پایتخت چه حال است، امروز فرمان فتوای به حساب انتخابات را می دهند، تدابیر انتخابات را می گیرند. به لحاظ خدا! انتخابات را در کجای کنید رئیس صاحب جمهور، رئیس صاحب اجرائیه! امروز مردم مصئونیت در مرکز پایتخت ندارند، امروز اولاد مردم از مکاتب، مدارس، دفاتر، جاهاییکه کاری کنند همه از ترس و خوف نگران هستند، نمی توانند بروند

تعداد چقدر کم امروز به شور آمدند، روز اول افتتاح است همه به ترس و خوف و همه نگران هستند، چه در مرکز هستند چه در اطراف هستند، چه در ولایات هستند، ما صدای خود را بخاطر خداوند (ج) و به خاطر مردم مان بلند می کنیم، چرا دولت نمی شنود؟ چرا دولت همکاری نمی کند؟ ببینید! یک موضوع مشکل را که من می گویم بیشتر و اصفی صاحب هم به این موضوع اشاره کرد، امروز جنگهای تخراب- بغلان- کندز سبب شده است که مواد غذایی در بدخشان ده چند قیمت شود، امروز راه بندی سبب شده است که یک طیاره سی نفری که به بدخشان می رود در هفته یک روز یا دو روز آن مکتوب رفته که مکتوب رسمی که تکت رفت و برگشت چهار هزار پنج صد افغانی باشد، امروز هشت و نیم هزار از یک محصل می گیرد، از یک نفر عادی می گیرد، بی وسیله، ناتوان و از غریب می گیرد، وی از کجا کند، اگر از راه زمینی برود کشته می شود، اگر از طریق طیاره برود، امکانات برایش نیست.

جناب رئیس صاحب مجلس! شما هم مکتوب بدهید به هوانوردی و ماهم می دهیم که این شرکت های خون خور، این شرکت های خاین وقتی که مکتوب می دهد به چهار هزار پنج صد این را نقض می کنند و هشت هزار پنج صد می گیرند از هموطنان ما، این یک خیانت ملی، یک خیانت بزرگ و خون خوردن خون مردم ما است. من در اینجا بارها گفتم و باز هم می گویم که اگر اینها قانون شکنی می کنند، اگر اینها بخاطر تجارت منفعت خود طیاره به بدخشان میبرند نبرند، اگر طیاره به بدخشان تنظیم می کنند، یک طیاره کلان را بدهند که اقلاً شصت نفر، هفتاد نفر باشد، مشکل مردم مان را حل کند. اینها بخاطر تجارت خود، بخاطر چور و چپاول خود دو چند کردند قیمت را، امروز توان اینرا مردم ما ندارند، این صدای مردم مان است که بگوش شمامی رسانم، من به شرکت هاهم می رسانم و همکاری همدردی شمارا می خواهم جناب معاون صاحب! یک موضوع، موضوع دیگر رامن می خواهم بگویم لیلماجان احمدی اشاره کرد، من هم گله دارم از روابط بین المللی، من چندین بار است جناب معاون صاحب به رئیس صاحب دارالانشأ هم گفتم به معاون صاحب هم گفتم، کارمندهای روابط بین المللی شما کار نمی کند، من ویژه داشتیم باید به ترکیه بروم، در ایام رخصتی، اما من پاسپورتم را دادم که تمدید شود تا هنوز پاسپورت به دستم نرسیده، تاریخ ویژه ام تیر شد، این تنها به من نیست خیر است به،

یک کس مریض می شود، یک کس زخمی می شود، یک کس یک حالت خراب در فامیل اش رخ می دهد ما باید چه کنیم. ما باید به سرعت وقت به مشکل مان رسیده گی شود، همکارهای دارالانشای مان را، از رئیس ما، از معاون مان شکایت نداریم، اما پرسونل عادی از این نه گپ سناتور رامی گیرند و نه گپ رئیس دارالانشا را می گیرند و نه گپ تو معاون، تو منشی را می گیرند. اگر به این قسم باشد، این کار به منافع هر فرد و هر شخص باشد، سقوط دادن دارالانشای مشرانو جرگه رامنمی خواهیم که خدانخواستہ ما روز دیگر انگشت انتقاد را طرف رئیس دارالانشای مان داشته باشیم، هر کس که کار نمی کند، کار شکنی می کند، همان باید جزا ببیند و همان خود را اصلاح بکند و همان مطابق طرز العمل کاری شورا کار بکند. موضوع دیگر را من می گویم فرمانی را که رئیس صاحب جمهور داده، امروز هنوز فرمانش اعلان نشده رسمی، امروز شمایی ببینید که پارلمان افغانستان رسماً افتتاح شد و شروع به کار کرده مطابق قانون و مطابق طرز العملی که این تاهنوز توشیح نشده، این از نظر قانونی اش خلای قانونی را بیارمی آورد و همچنان تک کرسی ها را که اینها داده، یک پرابلم و یک چالش کلان را برای خانم بیارمی آورد که خانم قربانی این جنجال می شود. خانم پول ندارد، خانم نمی تواند که برود در یکجا معامله ی بسیار کلان را بکند، رأی بگیرد، اگر در ولسوالی اش بخواهد که از یک ولسوالی خود رأی بگیرد، امروز چند صد ولسوالی افغانستان ناامن است، می تواند رئیس صاحب جمهور به ماتضمن دهد که ولسوالی هاییکه از ما ناامن استند، ما مربوط آن ولسوالی هستیم، آن ولسوالی را امنیت اش را بیارورد، من می توانم از ولسوالی خودم مثال رأی بگیرم. امروز اینها تعهد بدهند که ما امنیت را در افغانستان و این قانون تک کرسی را عملی می کنیم، در غیر آن این یک تباهی را بیارمی آورد و این یک جنجال، یک رشوت، یک فساد گسترده را در بین زورمندان، در بین پول داران، در بین کسانی که باندوگروپ دارند بیارمی آورد. من امیدوار هستم که رئیس صاحب جمهور اصلاح را بیارورد که به منافع افغانستان و به منافع زن افغانستان، مرد افغانستان باشد، در آن یکباره فساد گسترده را بوجود نیارود، در آن معامله های بزرگ را بوجود نیارود، در آن قربانی های گسترده که زن افغان امروز به عرصه مبارزه، شہامت و شہکاری خودش جای پیدا کرده و موفق دارد، امروز زنانی که در عرصه سیاست دست بالادارند از توانایی

خودشان بوده و اینکه قانون بروی شان باز بوده، اگر قانون را برای ما خورد بسازند، اگر زمینه فساد و جنجالها را بیارویاروند ما یکی خلاصه نمی توانیم، راه پیدا بکنیم، این یک چالش کلان، یک معامله بزرگ است که مانمی توانیم.

... ما از مرکز ولایت به ولسوالی مان رفته نتوانستیم، اگر در هرات رفتیم، اگر در بدخشان رفتیم و اگر در هر جای رفتیم این پیام رابه دولت می دهیم که دست آوردشان در عرصه ایکه ناامنی را بیشتر زیادتر بکنند، این دست آورد کلان رادارند. اما دست آورد شان در عرصه ایکه باید اقتصاد را بیارویاروند، باید بابیکاری مبارزه بکنند، باید برای جوانان کار پیدا بکنند، باید امروز برنامه های بازسازی انکشافی را در تمامی نقاط افغانستان بوجود بیاروند در این راستا قطعاً دست آورد ندارند. اما آن چیزیکه مردم افغانستان راتهدید می کند و نگرانی هابیشتر چه در مرکز چه در ولایات یکبار دیگر از جناب شما رئیس مجلس می خواهم که گفته های هر سناتور را شما به همان اداره مربوط اش و به همان ارگانی که کم توجهی دارد به همان ارگان که تحویل نمی گیرد نه شمارا و نه مارا، صدای دسته جمعی بلند بکنید تا اینکه صدای سنای افغانستان را بشنوند و سنای افغانستان را دولت و مسئولین دولتی اش تحویل بگیرند، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاة.

حسب الله کلمیزی: بسم الله الرحمن الرحيم. عزتمندو سناتور صاحبانویوخل بیا بنه راغلاست وایو واقعاً چي درختی ورخی دسنا محترمواعضا و پخپلو ولایتوکی دخپلوموکلینو سره تیري کړي اوخدای دي دهر قدم اجر ورکړي. هغه مشکلات چي جمع شوی دی انشاءالله دسنا مجلس دکمیسینو دلاری اومستقماً د تالارد لاری د ټولو چارواکوسره شریک کړی په لومړی سرکي د خورحادثاتوچي زموږ تاسو د رخصتیو په جریان کي وشول ددهمزننگ دحادثي نه رانیولی بیا دارگ تر حادثي او دولایاتو قربانی واقعاً دا مور په شدیدترینو الفاظوباندی تقبیح کواو دافغانستان داسلامی جمهوری دولت دامنیتی خواکونونه دزړه دکومی مننه کواوددی قربانیانوته دپردقدر او عزت په سترگه گورو او د دوی نه موغوبننه داده چي په دپره بهادری او په دپره میرانه دخپلو ورورنو او خویندونه دفاع وکا، دخپل ارضی تمامیت نه دفاع وکا زموږ دبنمن دپربی انصاف او دپربی رحمه دبنمن دی په هیچ څه به په افغانستان کي دوی صرفه ونه کا، مور پخپلو امنیتی خواکونو ویارو افتخارپی کواو دهر فرد دهری قربانی دهری

قطره وینې دزره دکومي قدردانی کواو تل دې خدای کامیاب ولري اوبله موضوع چې سناتور صاحبان اشاره ورته درلوده د ملي وحدت د حکومت د رهبرانو تر مابین مسلطه بی اتفاقی ده امید دادی چی زموږ رهبران سیاسی او اجتماعی مشکلاتو ته په کتو سره خپل سلیقوی برخوردونه خپلی شخصی غوښتنی تر یوی لوی تیری لاندی کا او د ملک لپاره ، د وطن لپاره ، د خپلو امنیتي ځواکونو د انگریزی د لوړ ساتلو لپاره ، د خپل ولس د بشپړ حمایت د لاسته راوړلو لپاره ، د وطن لپاره په گډه په اتفاق او اتحاد باندی کار وکا او داسی یوه زمینه مساعده کا چی بالأخره هغه قومی ، سمتی ، لسانی ، جغرافیوی او حزبی تعصبونه چی زموږ د دښمنانو لخوا د افغانستان د دښمنانو لخوا پدی خاوره کی په لاره اچول کیری هغه شند شی هغه له مابین څخه ولاړ شی او د افغانستان ورور ملتونه یو له بل سره لکه څنگه چی د تاریخ په اوږدو کی پاتی شوی همدغسی د وروری په فضا کی ژوند وکا ، دریمه موضوع عزتمندو سناتور صاحبان لکه څنگه چی ، شما در جریان بودید آن روزهاییکه ماوشما رخصت میشدیم بعضی مسوده ها ، فرامین ، موافقتنامه و معاهدات بودند که ماوشما آنرا تصویب می کردیم، در این مورد من یک نظر مشخص از شما میخواهم ، چنانکه شما همه ی تان در جریان هستید که اراکین قوه اجرائیه قسمیکه باید و شاید حرمت و احترام به مجلس سنا می داشتند و داشته باشند به همان حد نیست. وقتیکه ضرورت می شود در یک ولایت مشکلات جدی باشد، ما از اراکین قوه اجرائیه دعوت بعمل میآوریم بار اول - بار دوم - بار سوم حاضر نمی شوندو بار چهارم یک نماینده بی صلاحیت خویش را روان می کنند که اصلاً جلسه ماوشما را بی نتیجه می سازند. اگر موافقه ی شما باشد این فرامین ، تعاهدات و معاهدات راماوشما تصویب می کنیم در جلسات بعدی، اما برای بار اخیر به حکومت اخبار می کنیم، در صورتیکه در آینده اراکین دولتی در مجالس مشرانو جرگه ، چه مجالس تالار باشد و چه کمیسیونها باشد و یا دعوت هیئت اداری باشد ، حاضر نگردد ، ما هیچ قانون و یا معاهدات و یا موافقتنامه های بین المللی را تصویب نخواهیم کرد. در این مورد باز هم تصویب شما اعضای محترم بکار است ، اگر شما موافق به این باشید که ما تصویب قوانین را دوام بدهیم و به حکومت صرف یک اخبار بدهیم که در آینده نمی توانند در مقابل مجلس سنا ، این بی حرمتی خود را دوام بدهند و در مجالس مجلس سنا

حاضر نشوند، تصویب می کنم و اگر موافق باشید که نی اینرا معطل قرار میدهیم تا حکومت ، وزارت دولت در امور پارلمانی برای ما یک تعهد محکم بدهدو بعداً ماوشما بالای قوانین میپیردازیم هم مصلحت با شما، در این مورد کسیکه موافق به تصویب قوانین و معاهدات است دست یا کارت سبز بالا کند، در غیر آن کارت سرخ .
میربهادرواصفی: اگر اجازه باشد، من یک پیشنهاد دارم!

حسیب الله کلیمزی: مهربانی!
میربهادرواصفی: بسم الله الرحمن الرحيم. عرض من در اینست که تصویب قوانین یکی از وجایب و وظایف ماست ، ما کار خود ووظیفه خود را ، پیش میبریم ، اما گلایه گویی خود و پیشنهاد خود را به دولت میدهیم ، پیشنهاد من همین است.

حسیب الله کلیمزی: بسیار عالی جناب واصفی صاحب! خیرمصلحت به این باشد که ماوشما کمیسیونهای که قوانین ، معاهدات و توافقنامه ها دارند، روز چهار شنبه و روز شنبه بالای شان کار کنند تا در تالار روز یکشنبه ماوشما آماده گی داشته باشیم. اکبری صاحب اعتراض دارید؟

کلالی اکبری: من یک اعتراض دارم، جناب رئیس صاحب، وقتیکه ما این قانون هاییکه مهم هستند پیش مان وبه کنفرانس بروکسل هم شاید یک تعداد از این یک دستاورد باشد، ما که اینها را تأیید کنیم و بعد به رئیس جمهور بگویم که شما بعد از این برای ما تعهد بدهید، این خینه بعداز عید است. اگر شما تصمیم می گیرید، اگر شما می خواهید که آنها یک تعهد همکاری را با سنای افغانستان داشته باشند، همین فعلاً که قانونها زیرکار استند، باید شما در همین مرحله از آنها تعهد بگیریید و آنها تعهد همکاری را برای ما بدهند ،در غیر آن این گپهایی است که در گذشته بوده و خواهد بود . ولی یک گله دیگر دارم جناب معاون صاحب از هیئت اداری از خودت و از جناب معاون صاحب اول ، شما برای ما گفتید که ما یک تعداد سناتوران را در مجامله روان می کنیم، نام من را گرفتید ،همان رامثلیکه در پخ نوشته کردید، در آفتاب ماندید. من را معاون دوم صدیقی سابقه که زنگ زد ،اینه دوتا شاهد من است که در بدخشان بودیم که پاسپورت عاجل برای ما روان کنید که ما یک تعداد را به حج به طور مجامله روان می کنیم که شما را روان کنیم ،من بخاطر اینکه به شما رأی داده بودم ، شما به ما تعهد داده ، لست من را گرفتید، من آنرا جواب دادم ،این همکاران من هم جواب دادند، ما گفتیم که لست ما را دیگر کسان گرفته، تشکر ما

را روان می کنند ، ولی شما همان دوستان خودتانرا همان رفیقان تانرا که همیشه در سفرها هستند، همیشه تکرار- تکرار روان می کنید، باز هم روان کردید و حالی هم می فهمیم که در یکتعداد سفرها باز هم همان رفیقان و دوستان تان هستند ،باز همان برنامه و همان پلان ماوشما است. باز ماوشما خود مان تصمیم می گیریم، بخاطریکه شما به همان تعهد وبه همان رفاقت که داشتیم عمل نکردید .

حسیب الله کلمیزی: اعتراض تانرا گرفتیم اکبری صاحب باز می آیم، دیگر موضوع ،موضوع پروگرام آگاهی عامه از دعوت شاگردان مکاتب به همکاری وزارت معارف از طریق ریاست عمومی دارالانشأ که یک عرف دارالانشأ بوده ،دایم شاگردان مکتب می آمدند و اینجا به همکاری وزارت معارف تحت نظر دارالانشأی مشرانوجرگه پروگرام های تعلیمی خودرا به پیش میبرند. صرف بخاطر یک آگاهی است ،چون وضعیت امنیتی به همان حالت قبلی نیست، اگر شما همه موافق باشید با در نظر داشت تمام تدابیر امنیتی همان پروگرام دعوت شاگردان مکاتب رابه پیش میبریم، سناتورصاحبان محترم موافق هستید به این فیصله؟ خو می گذاریم ،درست است می گذاریم این موضوع را باز بعداً در یک جلسه که تعداد اعضای محترم زیاد باشند در آن روزباز یادآوری می کنیم. فعلاً جناب رئیس صاحب دارالانشأ این موضوع رامعطل قرار بدهید ، رخصتی های عید در پیش است، پیش از پیش چون باز ماوشما قبل از عیدانه جلسه خواهیم داشت، چون روز یکشنبه عرفه است برای همه شما و از طریق شما به تمام هموطنان عزیز و نهایت محترم عید رامبارک می گویم و خدا کند که روزهای بسیار خوب داشته باشید. می آیم سر اصل نظریات سناتورصاحبان محترم که همگی از حادثه دلخراش دیروز و در روزهای رخصتی یادآوری کردند که ماوشما به نوبه خود تقبیح کردیم .چند موضوع مشخص مانده یکی موضوع حادثات ترافیکی در روی جاده ها است که واقعاً در این مورد وزارت امور داخله و ترافیک باید جداً از تدابیر درست بگیرند، حادثه یک موتربس در مسیر شاهراه مساوی به حادثه ی یک طیاره در هوا است. یک حادثه ۵۶ هموطن ماوشما را شهید می سازد ،یکی از دریوران که فعلاً در افغانستان موتربس های کلان و بس راننده گی می کند، من باور دارم لایسنس ندارد، وضعیت صحتی اش ایجاب اینرا نمی کند که او دریوری بکند، بناءً ریاست

ترافیک با وزارت ترانسپورت در این مورد مشترکاً همراه کمیسیون محترم مواصلات و مخابرات کار بکنند و یک راه حل که زنده گی مردم افغانستان در آن حفظ باشد و یک طرزالعمل درست و یک شرفنامه ی بسیار خاص بالای شرکت های ترانسپورتی وضع نمایند تا از این حادثات جلوگیری شود. سوم موضوع ضعف کارمندان امنیتی ملی بود، واقعاً در صورتیکه یک انتحار ویک انفجار در هر نقطه ی از مملکت ماوشما علی الخصوص در دروازه ارگ رخ میدهد، این نماینگر ضعف و غفلت ارگانهای امنیتی ماست.

خواهش ما از کمیسیون محترم دفاعی و امنیتی است که در این مورد همراه ارکین امنیتی وزارت داخله ، ریاست امنیت ملی و وزارت دفاع صحبت بکنند ،کسانیکه رادر این مورد غفلت انجام داده اند، تشخیص بکنند و طبق قانون با آنها برخورد صورت بگیرد و همچنان از تمام سربازان گمنام امنیتی ملی این مملکت خواهش ما این است که بخاطر حفاظت جان ، سر و مال هموطنان عزیز خود قسمیکه تعهد کردید، با جرأت و با حوصله کامل وظیفه خود را به پیش ببرید.

درمورد مشکلاتی که در روابط بین المللی مشرانوجرگه اشاره شد هم همراهی تان سناتورصاحبان محترم مطلق موافق هستم که در روابط بین المللی مشرانوجرگه مشکلات جدی موجود است. چنانکه رئیس شان هم در این روزها تبدیل شد، رئیس صاحب جدید آمده، اما اعضای این ریاست کاملاً تنبل هستند.

از جناب رئیس صاحب دارالانشأ خواهش ما این است، واقعاً یعنی باور داشته باشید سه - چهار ماه قبل پاسپورت یک سناتور راما برایشان تسلیم کردیم که تجدید کنند تا پریروز هم نتوانسته بودند که آنرا تجدید کنند، بناءً هیچ نوع مسئولیت احساس نمی کنند، هیچ نوع پابندی به وظیفه خود ندارند.

جناب رئیس صاحب دارالانشأ هر نوع اجراءات قاطع را که در ریاست روابط بین المللی ضرورت باشد، انجام بدهید و بخاطر خدمت بهتر سناتورصاحبان معزز باید اعضای محترم روابط بین المللی شب و روز حاضر و آماده باشند و هیچ وقت در آینده باید شکایت سناتورصاحبان معظم از اعضای محترم روابط بین المللی در تالار شنیده نشود. بریال صاحب به حوادث اخیر اشاره داشت ،واقعاً که قربانیان حادثه اخیر چه در روزهای رخصتی بود، چه دیروز و پریروز بود برادران و خواهران ما بسیار به شکل مظلومانه به شهادت

رسیدند. در پهلویش خواهش همه اعضای محترم مجلس سنا به حفظ اتفاق، اتحاد و هم پارچه گی دو رهبر سیاسی است که همه ی ما به نوبت خود این خواهش را کردیم، امید است که صدای اعضای محترم مجلس سنا به گوش هر دو رهبر و دیگر رهبران سیاسی افغانستان برسد و بخاطر رفاه و سربلندی کشور خود با هم متفقانه و متعهدانه کار کنند. حسنیار صاحب د انتخاباتو د طرحی په مورد اعتراض درلود واقعاً هغه طرحه چی تر اوسه د دولت لخوا جوړه شوی کابینی ته وړاندی شوی مور او تاسو نده لیدلی خو که چیری هغه طرحه د افغانستان د منافعو سره په ټکر کی وی که چیری هغه طرحه ناشونی وی که چیری دا طرحه د تطبیق وړ نه وی که چیری دا طرحه زموږ خوندي خدای مکره په سیاسی قشر کی د دوی د حضور لپاره مشکلات ایجادوی نو باید جدی غور ورباندی وشي اوس د رخصتیانو شپي ندی رئیس صاحب جمهور دا په تقنینی فرمان باندی مخکی نشی وړلی باید د ملی شورا د مجلسینو تصویب ته بدون له ځنډ راولیرل شی، بله موضوع، زاهدی صاحب! در کنفرانس بروکسل افغانستان باید سهم زنان را در دولت واضح بسازد، درست است. د بروکسل په کنفرانس کی لکه څنگه چی د افغانستان لپاره د اقتصادی او تجاری له نگاه څخه یو ډیر بااهمیته کنفرانس دی او د افغانستان خلک ستاسو وروڼه دایم ستاسو خویندو په څنگ کی دی هر هغه امتیاز چی کولی شی زموږ د خویندو سهم به دولتداری کی په سیاستمداری کی زیات کری مور د هغو حمایت کوو د هغو طرفداره یو او د ملی وحدت د حکومت له مشرانو څخه مو هم غوښتنه ده چی د خپلو خویندو آینده ته تربیل هر څه زیاته توجه وکا په تیرو څو لسيزو کی د افغانستان د خویندو حقوق کاملاً پامال شوی وو الحمدلله اوس د شکر او د افتخار ځای دی چی پدی تیرو لسو کالو کی په یوه لسيزه کی خویندی زموږ سره، ورځ په ورځ د دوی مشارکت زرغونیری او مور د دوی د نیکو او باحوصله مشورو څخه د مملکت په گټه دایم مثبتی استفادی کری دی نو د دوی حضور زموږ په څنگ کی که هر څومره زیات وی مور ته د افتخار وړ دی مور ته د منلو وړ دی او د ملی وحدت د حکومت څخه مو همدغه غوښتنه ده چی د خویندو د حقوقو لپاره جدی مبارزه وکا. موضوع آخری یادآوری سناتور صاحب اکبری از بلند شدن تکت های هوایی به بدخشان و سایر ولایات افغانستان بوده، واقعاً وزارت هوانوردی در تفاهم با شرکت های خصوصی با تمام شرکت ها باید

نشست را انجام بدهد و لایحه که برای تمام شرکت ها برای تمام پروازهای داخلی و خارجی تعیین شده از او باید نظارت بسیار به وقت و دوامدار باشد و در عین وقت باید از کیفیت وسایط که ایرلاین های محترم و شرکت های هوایی استفاده می کند، پرسونل، پیلوت ها و دیگر انجیران که در این برای خدمت مسافرین محترم ایفای وظیفه نمایند، از اسناد، از صحت و از همه مسایل شان باید مطمئن باشند و این خواست ماست و باز هم کمیسیون مواصلات و مخابرات در این مورد رؤسای شرکت های داخلی هوانوردی و از اداره هوانوردی رانماینده باصلاحیت اشرا در جلسات بعدی کمیسیون دعوت بکند و در این مورد اطمینان خود را حاصل بکند. اگر چیزی باقی نمانده باشد، جلسه امروز را به همینجا به پایان برسانیم، اما قبل از آن که جلسه را خلاص کنیم،

اعتراض محترم بریال صاحب را می گیریم!
عبدالباقی بریال: جناب کلیمزی صاحب! پیشنهاد من این است که روز پنجشنبه ۱۸ سنبله مصادف است با آغاز گرامیداشت از هفته شهید در افغانستان و چون این هفته مصادف است با تعطیلات ایام عید و ممکن است که باز ماوشما جلسه عمومی نداشته باشیم، من پیشنهاد می کنم که مجلس محترم سنا، سببا جلسه فوق العاده بگیرند و در اینجا هم اظهار شود از مقام والای شهدای ما در طول تاریخ شهدای آزادی، جهاد و مقاومت افغانستان و همچنان همبستگی نشان داده شود با نیروهای امنیتی ما، بسیار یک مسأله مهم و بازیک پیام جامع داده شود اگر سببا مطلق به همین مناسبت یعنی به مناسبت آغاز هفته شهید جلسه عمومی را اگر مجلس لطف کنند، فیصله کنند یا نظر بدهند، همین پیشنهاد من بود.

حسیب الله کلیمزی: سناتور صاحبان محترم! در مورد پیشنهاد بریال صاحب، اگر همراهی پیشنهاد بریال صاحب موافق باشید، کارت های سبز و اگر مخالف باشید، کارتهای سرخ رابند کنید که تا تصمیم ما واحد شود، مهربانی هوتک صاحب مهربانی!

محمدحسن هوتک: جناب معاون صاحب محترم پیشنهاد خوشه پیشنهاد ده چی د شهیدانو د ورځی په مناسبت باندی مور فوق العاده جلسه، اما متأسفانه چی تعداد زموږ کم ده سبا شاید په دی هم کمی او کاستی راشی بیا به مور فوق العاده جلسه نیولی وی او څوک نه وی دا هم زما په نظر باندی بهتره نده نو دغه می یو عرض ده چی که په هغه خپل عادی حالت باندی وی صحیح ده.

حسب الله کلیمزی: یک موضوع سناتور صاحبان محترم مانده که من اشاره نکردم. در جمع بندی شکایت از سفر حج بود، صادقانه چیزیکه من و معاون صاحب اول، جناب رئیس صاحب خو در سفر بود، او در سفر حج است، ما در قدم اول طبق همان اصول و قانون پیشنهاد سناتور صاحبان که تصمیم رفتن به حج راداشتند، آماده ساختیم به رئیس صاحب جمهور تقدیم کردیم، حکم اشرا گرفتیم.

من و معاون صاحب اول جوهره رفتیم همراهی سفیر محترم عربستان سعودی ملاقات نمودیم، تعداد ویژه های پاسپورت های سیاسی را، از خدمت را و از شخصی را همایشان موافقه کردیم و قرار بود که صبح ماوشما مکتوب روان کنیم، اما متأسفانه- متأسفانه که من این موضوع را نمی دانم چطور در تالار اشاره کنم بعضی از دوستان ما بابسبب گستاخی از صلاحیت هاییکه قبلاً قانون برای شان داده بود، سوء استفاد می کند. من همین حالی تاپه های هیئت اداری مشرانو جرگه را میبینم که به سفارت خانه ها مکتوب روان می کند و به امضای هیئت اداری فعلی مکتوب ها را امضا می کنند و اینرا ما به حیثیت خود لازم نمی بینیم که ما به پیش یک سفیر برویم که نی این دروغ می گوید این معاون سنا نیست، من معاون سنا هستم. من حیران به این مانده ام که در عبادت با خداوند(ج) هم دروغ و جعل کاری می کنند. من یکجا رفتیم مکتوب دیدم که بنام معاون مجلس سنا مکتوب امضا شده بود و مردم بیرون از سناتوران در آن درج شده بود و به آنها ویژه ها از سفارت سعودی گرفته شد، اما در اینجا یک گله از سفارت عربستان سعودی هم داریم که نه به همان حکم رئیس صاحب جمهور حرمت گذاشت و نه به همان تصمیم کلی مجلس سنا حرمت گذاشت که به اساس پیشنهاد رسمی مجلس سنا به سناتوران محترم ویژه های مجامله بدهند. فقط از همان شبکه هاییکه بعضی معلومات عجیب و غریب در سفارت خانه جمع می کنند به همان احترام قایل شدند به همان اهمیت دادند و بالاخره به همان دوستان ویژه دادند، خو خیر است. دیدار خانه خداوند(ج) اگر نصیب ماوشما باشد، هیچکس نمی تواند جلو ماوشما را بگیرد، اما در این مورد از همین صداقت و پیگیری من و معاون صاحب اول من برایتان اطمینان میدهم، حسینی صاحب خواهرم نظر دارد، بعداً جلسه را خلاص می کنیم.

نجیبه حسینی: خوب، بریال صاحب پیشنهاد خوب کردند، منتها همان مشکل کم آمدن سناتور صاحبان

است، پیشنهاد من اینست که ریاست محترم دارالانشأ یک ترتیب بدهند که در اتاق کمیته رؤسا اگر یک مجلس دعا و ختم گرفته شود، بهتر است. میشود از اعضای دارالانشأ هم اشتراک بکنند، از سناتور صاحبان که علاقمند باشند، آنها هم اشتراک کنند بخاطر هفته شهید.

حسب الله کلیمزی: جناب بریال صاحب! حسینی صاحب خواهرم بهترین پیشنهاد داشت، چونکه تعداد سناتور صاحبان فعلاً کم هستند، بسیاری شان در ادای فریضه حج هستند، بجای تالار در کمیته رؤسا به شکل یک ختم ماوشما هم ختم می گیریم هم به روح شهدا دعا می کنیم و هم از نیروهای امنیتی خود حمایت می کنیم، اما مطبوعات هم از رئیس صاحب دارالانشأ خواهش دارم که همه شان رادعوت کنند و باهم یک چای و کلچه می خوریم، کل پروگرام را منظم به پیش میبریم، سبب ده بجه در اتاق کمیته رؤسا ماوشما بخاطر حمایت از نیروهای امنیتی خود و دعائیه به روح پاک شهدای باعزت و با افتخار افغانستان جمع می شویم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

دمشرانو جرگی ۱۳۹۵ لمريزکال د وړي دمیاشتي ۲۸ نېټي عمومي غونډې بهير

د ۱۳۹۵ لمريزکال وړي دمیاشتي په ۲۸ نېټه
دمشرانو جرگی عمومي غونډه د افغانستان دملي
شورا دمشرانو جرگی د رئیس فضل هادی مسلم
پارتمشری لاندې پیل شوه.

فضل هادی مسلم یار: بسم الله الرحمن الرحيم. نو
په خیر تیر شوي اختر بیا هم تاسو ته او د
افغانستان ټولو خلکو ته مبارکي وایم او هغه خلک
چې او هغه کورنۍ چې د اختر نه مخکې د اختر په
جریان کې یا اوس فعلاً د افغانستان په خاورې د
دفاع په خاطر د هغوی اولادونه قرباني شوي دي
هغوی ته د تسلیت ترڅنګ د اختر مبارکي وایو
مونږ په دوی ویاړو الهی دي د هغوی شهادتونه
قبول کړي او الله تعالی په دي ملک کې سوله
راوړي مجلس شروع کوو محترم منشي صاحب
آجندا قرائت کړئ!

نجیبه حسینی: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه
رئیس صاحب هیئت اداری وشما سناتور
صاحبهای محترم، پیش از اینکه آجندا را تلاوت
بکنم حضور شما را خیر مقدم می گویم وعید
گذشته را برای همه شما تبریک می گویم وهمچنان
برای او برادرهای که نو از حج برگشته اند حج
شان مبارک خداوند قبول بکند.

مشرانو جرگه، یکشنبې د ۱۳۹۵ لمريزکال د وړي
میاشتي ۲۸ مي نېټې آجندا:

دکلام الله مجید د څو مبارکو آیتونو تلاوت؛
دملي سرود خپرول؛

- آزاد بحث؛

د دوبي په تعطیلاتو کې د اړوندو ولایتونو څخه د
محترمو سناتور صاحبانو د سفر رپوټ؛
د دعائیه او د نن ورځې د غونډې پای.
آجندای مشرانو جرگه، یکشنبه ۲۸ سنبله سال
۱۳۹۵:

تلاوت چند آیه مبارکه از کلام الله مجید؛

پخش سرود ملی؛

بحث آزاد؛

گزارش سفر سناتوران محترم از ولایت مربوطه
شان در ایام تعطیلات تابستانی؛
د دعائیه و ختم جلسه امروزی.

حال از جناب هوتک صاحب خواهش می کنم آیاتی
چند از کلام الله مجید را تلاوت کنند!

(تلاوت آیاتی چند توسط سناتور محمد حسن هوتک
صورت گرفت)

نجیبه حسینی: حال از همکارن تخنیکي خود
خواهش می کنیم که سرود ملی جمهوری اسلامی
افغانستان را پخش نمایند!

(پخش سرود ملی)

سناتور صاحبهای محترم ۹ نفر از خواهر ها
وبرادر های ما ثبت نام کرده است که نامهای شان
را قرائت می کنم:

اعظمی صاحب، بریال صاحب، واصفی صاحب،
هوتک صاحب، ترین صاحب، ایزدیار صاحب،
هنریار صاحب، احمدی صاحب، حارس صاحب،

گلالی اکبری وسهیلا شریفی، خوب حال از اعظمی صاحب میخوایم که گیهای خود را بگویند!

فضل هادی مسلم یار: زرمی صاحب وداکتر صاحب زلمی وفوزیه سادات

گل احمد اعظمی: د لوی خدای په نامه جناب رئیس صاحب اداري هیئت او د افغانستان د خلکو استازو په مشرانو جرگه کې د تالار گډونوالو! اول خو د تیر اختر مبارکي ټولو دوستانو ته وایم جناب مسلم یار صاحب او نورومشرانو ته چې د حج د فریضې د اداء کولو په خاطر بیت الله شریف ته تللی و دوی ته هم مبارکي وایم.

بله عمده موضوع چې زموږ په وطن کې د افغانستان د خلکو هغه غوښتنه ده هغه د سولې موضوع ده اطلاعات او اخبار چې مونږ تعقیبوو د اسلامي گوند او د افغانستان د حکومت تر منځ دغه مذکرات چې روان دی د افغانستان د خلکو هیله دا ده هره ورځ موپه دې ملک کې دا جگړې قربانی رانه اخلی هر څه زیادتره د یو باعزتو سولې د پاره چې د افغانستان د خلکو آرزو ده باید حکومت او اسلامی گوند دواړه طرفه گړندی عملي گامونه واخلي او دا هوکړه عملي سې چې نور دا یو الگو او آغاز و سې د نورو مخالفینو د پاره چې دوی هم وهڅول سې چې د دې پروسې سره یو ځای سې .

بله موضوع چې غواړم یادآوری وکړم دوه کاله تیر سوه هره ورځ مونږ تاسو یاد آوری کوو چې شپږم کال اوڅویمه جرگه د حکومت اصلی دنده دا ده چې د انتخاباتو یا د ټول ټاکنو په هکله باندې هغه هوکړې چې د افغانستان د خلکو سره کړې هغه باید عملي کړي اصلاحات باید عملي سې وخت پیر کم دی زه فکر کوم چې عمده خبره دا ده چې مونږ ټوله د ملي وحدت د حکومت نه باید ملاتړ وکړو د افغانستان د وسله وال پوځ نه باید ملاتړ وکړو غیر له هغه ، هغه افراد او اشخاص چې نورو مسایلو ته لمن وهي بل بدیل نه لرو بدیل یې د افغانستان د حکومت مخالفین دي بدیل انارشی او هرج ومرج دی گډوډي ده نو هیله می دا ده چې په دې هکله عملي گامونه واخیستل سې او مونږ د افغانستان د خلکو د استازو په توگه د حکومت سره د وسلوال پوځ سره کمک اومرسته وکړو تر څو خلک مو آرامه او آسوده ژوند وکړي دغه مسایل و چې یاد آوري می کړه،مننه.

نجیبه حسینی: بریال صاحب!

عبدالباقي بریال: د مشرانو جرگې جلالتمآب جناب رئیس صاحب اداري هیئت

اوڅویندو ورونو او عزتمآبانو مشرانو السلام علیکم ورحمت الله برکاته!

د وطن د شهیدانو روح دې بناده وي د امن او سولې د تامین په هیله زه هم په شروع کې د تیر اختر یو ځل بیا ورونو او څویندو ته مبارکي وایم او طاعات او عبادات دې قبول وي او په دې مجلس کې هغو معززو ورونو او څویندو ته او جناب مسلم یار صاحب ته چې د حج مبارک سفر نه راستانه شوي دي زیاد بڼه راغلاست وایو او د هغوی د حج مبارک سفر او دعا گانی طاعات او عبادات دې مقبول د دربار ایزد متعال وي اوبیا ترهغې را وروسته مونږ به د خپلې خور سره په تفاهم باندې په یو مناسب وخت کې یو بشپړگزارش ورکړو د معلولیت د ستونزو په ارتباط باندې خو نن یو دوه مسلی چې د ما په نظر باندې باید دی ته مطرح شي د پیشنهاد په شکل سره زه به وړاندې کړم بیا به یو دوه د رې په لنډیز باندې ملي مسایل یا دغه حاد مسایل چې مونږ ورته اهمیت ورکوو په مجموع کې د مشرانو جرگې مجلس ته به نظر ورکړو

د معلولیت په ارتباط یوه ستونزه یو مشکل یا یو پیشنهاد د مونږ د معلولینو د مدني ټولنو د استازو گډون د بروکسل په کنفرانس کې ده البته د بروکسل په کنفرانس او دهغه په اهمیت باندې خو دلته اوس ځای نشته چې سری خبری وکړي دهیواد د پاره،اما په دې کې دهغه انسجام کوم بورډ چې دی چې هغوی کارپي کړی دی د مالیې وزارت عمدتاً په نه دیرشو مواردو کې یې خپل وړاندیزونه تیار کړي دي او په نظر کې دي چې لس کسه د مدني ټولنو فعالان گډون ولري البته په (ای.ان.دی.اس) کې چې په لندن کې و او بیا د توکیو په کنفرانس کې هم د افغانستان د معلولیت د ستونزو په ارتباط باندې وړاند یزونه او پیشنهادونه د مربوطه اداراتو او وزارتخانو له خوانه هم دغو نړیوالو کنفرانسونو ته وړاندې شوي وو دا د معلولیت د ټولني پیشنهاد ده د مونږ پیشنهاد ده په هم دې مجلس کې چې د مونږ په ستونزو او مشکلاتو باندې یا هم هغه په مجموع کې په هم دې عرصه کې پیشنهاداتو باندې بشپړ کاروشی البته کار پر مخ تللی هم ده او که وشي او ممکنه وي د مونږ د مدني ټولنو استازي په هم دې کنفرانس کې گډون ولری دهم دغه لسو کسو په ترکیب کې دا یو پیشنهاد ده .

البته دا د مونږ د مدني ټولنو او د معلولیت عرصي عمومي پیشنهاد ده .

دوهم یو وړاندیز ده چې دهغې د پاره مونږ نسبتاً وخت هم لرو سبا به د مونږ د دفتر له خوانه په لیکلي بڼه د مسلمان صاحب دفتر ته مونږه وروڼه له ماسره په رابطه کې د یو سلسله پیشنهادات لری هغوی به یې راوړي او که موقع وه ... **فضل هادی مسلم پار:** وخت ورکړئ یوه دقیقه وخت ورکړئ!

عبدالباقي بريال: په اوږدو کې یو مدني حرکت د معلولیت د ټولني له خوا نه سراسري راه اندازي شی او د دې هدف دغه دی چې په دولت باندې لازم فشار راوستل شی چې خپلو تعهداتو ته توجه وکړي متاسفانه یو کنفرانس وعده ورکول شوي وه ملي کنفرانس هغه ده اوس د اکتوبر په ورستيو کې که وشولا هم اصلاً باید په اپریل کې شوی وای. هم داسې نور مسایل دی د قانون عدم تطبیق او ډیری ستونزې نو په دې ارتباط مشخص پیشنهادات شته دی مونږه به یا د پیشنهاد متن د وروڼو خویندو نه واخلو یا دهم دغی ټولنو نه او رابه یې وړو د مشرانو جرگې رهبري هیئت ته او هیله ده چې مخکې د دغه مدني حرکت نه ولی حالات هم دهم دغسی دی چې ستونزې راپورته نکړي نو په دې ارتباط باندې پیشنهاد شته بیا به یې د جناب مسلمان صاحب سره او د مشرانو جرگې د مشرتابه هیئت سره جدا گانه مطرح کړو .

د ملي مسایلو په ارتباط چې څومره وخت مقدور وي یوه خو جناب اعظمی صاحب په شروع کې اشاره وکوله هم دغسی امید واری شته دی چې مونږ د هیلو په آسمان باندې تردیرو شوگیرو وروسته بیا د سولی او د امن او دهیلو یو لمر یو څرک یې رابرسی او دا شروع به انشاءالله له اسلامي حزب سره او له جناب حکمتیار صاحب سره د سولی د تعهداتو په لاسلیک باندې وي .

نو زما هیله په مجموع کې د ولس داستازو په توگه د معلولینو داستازو په توگه د جگړې د یو قربانی په توگه هم دغه دی چې خدای دی وکا مونږه دعا کوو چې نن سبا هرڅومره ژر دا افغان ولس په خیر باندې دافغانستان په خیر باندې دا موافقه ترسره شی د افغانستان دعزت لپاره او هم دغه پروسه دوامداره وي د نورو ډلو سره هم که خدای وکی بیا نتیجې ته ورسرو .

دوهمه مسله هندوستان ته دوست هیواد ته د جمهور رئیس سفر و ،لاس ته راوړني یې درلودلې هغې باندې هم کیدای شي په راتلونکې بحثونو کې یا اوس نور دوستان ورباندې بحث وکوي خو مونږه په خپل ځای کې هغه ته بڼه راغلاست وایو په یو تاکید باندې چې د نورو هیوادونو سره د

گاونډیو هیوادونو سره البته افغانستان د یو آزاد او مستقل هیواد په توگه چې لري یې خوبیا هم د نورو هیوادونو سره هم هغه تناسب ډیر مطرح ده او ډیر مهم ده چې مکوه خدای ناخواسته د دې نه دښمن استفاده ونکوي یوه آیدیا ورنکي د جنگ د پرمختگ لپاره یا د تروریستي حرکتود پاره دا د افغانستان د دولت په دې باندې وتوانیږي او مونږ ته ډیر مهم دی چې له پاکستان سره له ایران سره لکه چې هلی ځلی رواني دي د تجارت د ترانزیت د راکړې ورکړې دوستانه مناسبات ولرو دا د ولسونو او د منطقي او د مونږ په نفع باندې ده .

او وروستی خبره چې ډیره مهمه ده جناب مسلمان صاحب د مهاجرینو ستونزه خصوصاً د کډوالو ستونزه ده له پاکستان هیواد څخه دا یوه جدی خبره ده دلته په اوسني بحث کې ډیر مشکل ده چې دې ټولو ابعادو ته مونږ ورسیرو فقط زما پیشنهاد دا ده چې مشرانو جرگه هم دا نن که چیرته منظور شي چې وزیر د مهاجرینو یوې جلسې ته راوغوښتل شی مسایل یې حده زیات دي وسیع دي فراخ دي ابعاد د دې مسئلې په دې باندې اوس مشران هم بحث وکوي او که وشي بیا وزیر د مهاجرینو سره د مشرانو جرگې اندیښني شریکي شی او د افغانستان په دولت باندې تاکید وشي چې په دې برخه کې لازم تدابیر ولري چې دا ډیره یو مهمه مسله ده او دلته په لنډ بحث نکیری فکر کومه اساسي او جدي بحث ته ضرورت لري ،تشکر .

نجبیه حسینی: واصفی صاحب!

میربهداد واصفی: بسم الله الرحمن الرحيم. در قدم اول ایام خجسته عید را که بخوبی سپری شده به تمام حاضرین مجلس و تمام مستمعین از صمیم قلب تبریک می گویم همچنان حج حاجیان محترم را شروع از رئیس صاحب و تمام سناتور صاحبهای که به حج بیت الله شریف رفته بودند حج شان را مقبول و مبرور به درگاه پروردگار میخواهم.

سفر پر دستاورد رئیس صاحب جمهور را به کشور هندوستان من استقبال می کنم امیدوار هستم که نتایج خوبی به سود صلح و آرامی افغانستان داشته باشد جنگ آئین دیو و اهریمن است صلح کار فرشته گان باشد از پیوستن حزب اسلامی افغانستان به پروسه صلح که یک ضرورت مبرم است هم استقبال می کنیم و هم پشتیبانی می کنیم و همچنان از سربازان افسران قوای امنیتی که چی در ایام عید و در گذشته و حال در سنگرهای داغ به همراه دشمن میروند از او استقبال می کنیم سپاس گزاری می کنیم و ممنون هستیم راحت ما محصول زحمت آنها است.

محمدحسن هوتک: بسم الله الرحمن الرحيم. په اجازه د رئیس مجلس، هیئت اداري او ټولو سناتور صاحبانو السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

تر هرڅه د مخه د تیر اختر مبارکي جناب رئیس صاحب هیئت اداري ټولو سناتور صاحبانو د دارالانشاء محترم رئیس صاحب او رئیسانو او د مطبوعاتو محترم نماینده گانو ته وړاندی کوم .

جناب رئیس صاحب تر هر څه له مخه غواړم چې د افغانستان د مهاجرینو په وړاندی د ایران او پاکستان هغه غیر انساني او غیر بشري کړنې چې ترسره کړی یې دي هغه په کلکو ټکو غنډم، مونږ تاسو شاهد یو چې په تیرو وختو کې تقریباً یوه هفته مخکې د ایران حکومت د افغانستان یو تعداد مهاجرین د خپلو لاسته راوړنو په توگه په فلزی قفسونه کې اچولی و سترگی ورتړلی وی لاس او پښې یې ورتړلی وو او په قفسونه کې د نمونې په شکل باندې د خپلو لاس ته راوړنو په توگه باندې هلته ساتلي و مونږ نه پوهیږو چې دا یو اسلامي حکومت ده د آخوندانو حکومت ده د ملایانو حکومت ده ځان ته د دنیا هغه سوچه اسلامي مسلمانان وایې حتی سعودی عربستان پاچا حکومت په دې باندې غنډي چې تاسو د بیت الله شریف وړتیا او صلاحیت نلری ځان ته دا صلاحیت ورکوي اما بیا د مسلمانانو سره داسې وضعیت کوي چې دهغوی په پښو کې زنجیرونو وراچوي سترگی یې ورتړي او په قفسونه کې یې د نمونې په طور باندې دنیا ته ورښایي نو زه په خپله په کلکه د ایران د حکومت د عمل غنډم هم دا رنگه په پاکستان کې مهاجرینو سره ډیر سخت ناوړه چلند کيږي گرچه زه په خپل دی طرفدار یم چې نور مهاجرین له پاکستانه څخه خپل وطن ته راسي ولو که په افغانستان کې مونږ زیاد مشکلات لرو خو باید راسي حکومت باندې رغ کوم حکومت باید لازم تدابیر د مهاجرینو د پاره ونیسي چې ژمی هم راروان ده باید چې له مهاجرینو سره عاجلی مرستی وکي دهغوی د اسکان په رابطه او دهغوی د خدمتونو په رابطه باندې تدابیر ونیسي .

دوهمه خبره جناب رئیس صاحب د جمهور رئیس یو تعداد هڅې او کړنې دي چې هغه مونږ ته د تائید وړ دي اول دا چې د حزب اسلامي سره یې د سولې په رابطه باندې داسې مخلصانه هڅې کړی دي دا د ستایلو وړ دي بل دا چې د پاکستان په وړاندې یې بالمثل عمل تر سره کړد پاکستانی تاجرانو په وړاندې د منځنی آسیا ترانزیتي لارې بندې کړي دا بالمثل عمل ده دا پر ځای عمل ده کله

چې پاکستان د واگې بندر ته زمونږ د ترانزیت مخه نیسي نو باید همدا ډول چلند ورسره وسي. مونږ دا عمل ستایو هم دارنگه د هندوستان حکومت دغه یو میلیارد ډالره چې د افغانستان د خلکو سره کمک کړی ده دا هم د ستاینې وړ ده مونږ یې ستایو کورپي ودان .

بله خبره جناب رئیس صاحب د حزب اسلامي سره د سولې مسئله ده چې دا تقریباً شپږ اووه میاشتی کيږي چې په افغانستان کې دا پروسه روانه ده مونږ تاسو شاهد یو د دې چې د کوچني اختر مخکې دا خبره کیده چې شاید دغه تړون لاسلیک سی او د اختر په ورځو کې شاید حکمتیار کابل ته راسی له هغه نه تر دا اوسه پوری دا دی لوی اختر هم راغی بیا هم دا اوس چې مونږ مخکې دا خبره واورید له چې دغه هوکړه لیک نور نهایی سوی ده پاک نویس سوی ده هیڅ مشکل نور نلري فقط لاسلیک ته د دواړو طرفو د حکومت او د حزب اسلامي تر لاسلیک وروسته به اعتبار پیدا کړي اما بیا دغه یو داسی خبر راغی چې دا معطل سو مونږ نه پوهیږو چې ولې دا خبره په نن او سبا باندې معطله کيږي دا د افغانستان د خلکو آرزو ده هیله ده امید ده نو د حکومت رئیس صاحب جمهور په اختر کې یوه وینا وکوله چې هغه سل په سله کې له دې پروسې څخه ملاتړ کوي او اختر د لمانځه په موقع کې چې زه په هیڅ صورت هیڅ نوع مانع نسیم تحمل کولای نو په حکومت کې یو طرف ده یا بعضي اشخاص دی یا که سیاسيون دی هغه د دې خبرو مانع دي زه دا وایم که دغه پروسه ناکامه سي بیا دغه حکومت و طالبانو ته یا نورو ډلو ته بیا څنگه وایي چې تاسو راسی مونږ سره سوله وکي هغه ورته وایي چې ته حزب اسلامي نسي تحمل کولای ما به څنگه تحمل کې نوری ډلی پیدا سوي دی په طالبانو کې چې امید سته چې هغوی قرار قرار سولي ته مایل سوي دي هیله می دا ده پېشنهاد می دا ده مجلس ته جناب رئیس صاحب ته چې مشرانو جرگه دي نن په دغه مجلس کې یوه اعلامیه خپره کړي او له دغې پروسې څخه دې ملاتړ وکوي او حکومت ته دې دا ووايي چې دا پروسه زرتزره نهایی کې چې د افغانستان دخلکو تشویش رفع شی، ستاسود توجه نه مننه.

رښتین: بسم الله الرحمن الرحيم. اول ټول حاضر مجلس ته السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

دا تیر اختر مو مبارک سه هغه دوستان چې حج ته تللی و خدای تعالی دې زحمتونه نه ضایع کوي حج دی قبول او مقبول وي .

جناب رئیس صاحب نن چون پس له رخصتی څخه راگرځیدلی یو څه موضوعات زیات دی خدای دی وکی چې حوصله ولری او یو څه وخت راته راکی.

په اول قدم کې رئیس صاحب جمهور هغه ټینګ هود چې د سولې په اړوندې لري ملاتړیې کوم خدای دې وکړي چې هغه اطمینان چې د افغانستان خلکو ته یې ورکړی دی هغه پیاده کې په عمل کې او د عمل جامه ورته واغوندي.

دوهم د بروکسل کنفرانس په اړوند می نظر دا دی هغه شرایط چې د افغانستان پر دولت باندې ایښول سوی وه د جهانی ټولني له خوا څخه خدای دی وکی چې د افغانستان دولت هغه شرایط په مثبت ډول سره بروکسل کنفرانس ته گزارش یا راپور ورکي او دا یو بريالی کنفرانس وي ځکه چې یوه حیاتی موضوع ده د افغانستان د خلکو د پاره .

بله موضوع رئیس صاحب هغه امنیتي ستونزې دی چې په افغانستان کې دا فعلاً هم په ډیرو ولایاتو کې جنگ دی او ډیر ولایتونه د سقوط سره مخامخ دی دهغه امنیتي ارگانو چې هغو په اول خط کې جنگیوري ستاینه کوم ملاتړ یې کوم واقعی قهرمانان دی د افغانستان واقعاً چې د خپل سرپه بدل باندې د افغانستان د خلکو دښمنانو ته غاښ ماتونکی ځواب ورکوي لیکن بدبختانه هغه کسان چې مسولین دي هغه کسان چې مسولیت د دوی د ساتنی د دوی د سر د دوی د تجهیزاتو د دوی د خوړو لري هغوی یو څه غفلت کوي هیله کوم چې نور په خپلو وظایفوکې دی غفلت ته ځای ورنکی او هغه بچي چې هلته جنگیوري د هغو ملاتړ دی هم ولری مونږ او تاسی هم ولرو .

بله موضوع رئیس صاحب هغه بی ځایه شوی مهاجر دی چې د جنگ د سیمو څخه نورو سیمو ته کډه شوي دی او دوی په ډیرو مشکلاتو باندې د یو ولایت نه بل ولایت ته تللی دی او په هغه ولایت کې حتی خلک د دوی سره د یو گیلان اوبو کمک هم نه کوي درېدره پراته دي اختړیې په داسی جامو کې تیر کړی دی چې دوی یو جوړه کالوکي چې د کوره راوتی و هغه یوه جوړه کالی د دوی په تن کې دي نور دوی هیڅ نه لري د مهاجرینو وزارت که لږ توجه وکي د دغه مهاجرینو حالت ته چې دوی بی ځایه سوي دي په فعلی جنگو کې او یا هغه مهاجرین چې دوستانو ورته اشاره وکړله چې هغوی په نورو هیواد و کې درېدره دی زما په نظر د مهاجرینو د وزارت مسولیت به دا وي چې دوی توجه وکي که په دې وخت کې دوی توجه ونکی په څه وخت کې به یې وکي .

بله موضوع رئیس صاحب فساد بیخي اوج ته رسیدلی دی په دولتی اداراتو کې د دې مخه باید ونيول سي خلک نور تر پزی راغلي دي د دې فساد څخه که له ملکه وځي خارجي هیوادونه ورته ځای نه ورکوي وس یې نه لري چې د افغانستان څخه ووځی که په افغانستان کې پاته کیري له یوې خوا یې د نامنی چاره پرغاړه پرته ده د بلې خوا څخه د اداري فساد چاره په غاړه پرته ده دا خلک څه وکي تر چا پورې دا خپل ږغ ورسوي ولی د افغانستان د خلکو سره داسی چلند کیري .

د معتادینو زیاتوالی دی رئیس صاحب که وگورو نور د افغانستان حکومت ته د شرم ځای دی چې هری کوڅي ته هری ناحیې ته چې ورسې او په هر سرک باندې چې تیریري هلته معتادین تیت او پرک پراته دي معتادین مسولین چې باید د دوی غم وځوري له سرکویی ټول کې او نور دغه بد بوتی د کرلو مخه ونیسي نه پوهیرم دوی په څه اخته دي ولی ورځ تربلی د معتادینو زیاتوالی په افغانستان کی ترسترگو کیري .

نور په آخر کی دهغه دوستانو نظریات چې ویې ویل ما هم دلته یادداشت کړی وه زه یې ملاتړ کومه ورسره هم نظر یمه خدای دی وکي چې په آخر د جلسه کې تاسو هم هم داسی یو تصمیم ونیسی چې مسولین راوغواری دا خبره ورسره شریکه کړی او یا ورته مکتوبونه واستوی مننه .

نجبیه حسینی : ایزدیار صاحب

محمد علم ایزدیار : بسم الله الرحمن الرحيم . جناب رئیس صاحب معاون صاحب و منشی صاحب اعضای محترم سنا خواهر ها و برادر ها رئیس و اعضای دارالانشاء که تشریف دارند السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته !

من هم به نوبه خود تشریف آوری اعضای محترم شورای ملی را بخصوص مجلس سنا را که پس از رخصتی های تابستانی بخیر به شورا آمده اند خیر مقدم میگویم که الحمدلله بخوبی پس آمده اند و برای کسانی که به سفر حج بیت الله شریف رفته بوده اند به اینها هم تبریک میگویم امید وار هستم که خداوند دعای شان را به درگاه خود قبول بکند و در کشور ما صلح و امنیت بیارد .

درمورد سفرجناب رئیس صاحب پیشنهاد من اینست که آن عده سناتورصاحبان که ممکن است اکثریت شان رفته باشند به ولایات گزارشات کاری خود که مسولیت شان بود قانون هم برایشان مسولیت داده به مجلس ارائه کنند واز طریق آن رسیده گی به مشکلات ولایات حداقل برای بلند

کردن صدای مردم از تریبیون مجلس سنا استفاده شود مسئله دوم جناب رئیس صاحب چون مسئله مصالحه صلح ثبات افغانستان مطرح است و فردا ۲۹ سنبله است که روز شهادت استاد ربانی کسی که برای صلح خون خود را و جان خود را فدا کرد و همه به روح همه شهدای افغانستان و بخصوص به شهدای که در آستانه عید سعید فطر جان های شریف خود را فدای امنیت افغانستان و عزت افغانستان، استقلال، تمامیت ارضی افغانستان کرده و ما به راستی دو روز قبل از عید یک مصیبت ملی را در سطح افغانستان شاهد بودیم که تعداد از فرزندان راستین ازی وطن جان های خود را از دست دادند به روح همه شان درود میفرستیم به روح شهدای اردو و پولیس و امنیت ملی و مردم افغانستان که تا امروز جان های خود را از دست دادند جناب رئیس صاحب دویا سه مورد است که میخوام مطرح بسازم مسئله اول مسئله مصالحه است من با تایید صحبت های که خواهران و برادران داشتند جناب هوتک صاحب داشتند و سایر سناتور صاحبان داشتند ما امید وار هستم که روند مصالحه گفتگو و مذاکره با حزب اسلامی به رهبری حکمتیار صاحب به نتیجه برسد ما امید وار این بودیم که در گذشته ها حکمتیار صاحب مثل سایر رهبران و به پروسه صلح می آمدند و برای ثبات و امنیت در اداره کشور عزیز ما سهم می گرفتند حالی سروز است ما امید وار هستیم که این مذاکرات نتیجه بدهد مطابق به خواست مردم افغانستان

فضل هادی مسلمیار: وخت ورکړی مهربانی معاون صاحب

محمد علم ایزدیار: وعده ترین چیز مسئله ضمانت اجرائی است که در این روند قابل تذکر است و مسئله سلاح و مهمات که نزد افراد مربوط به حزب اسلامی حکمتیار صاحب است که این مسئله میتواند اعتماد بیشتر مردم افغانستان را نسبت به آینده کشور خود نسبت به آینده صلح بیشتر بسازد مسئله دوم رئیس صاحب طوری که جناب هوتک صاحب گفتند ما از لحاظ بین المللی و منطقی انکشافات خوب را در رابطه با اوضاع افغانستان شاهد هستیم که امید وار هستیم دولت از این وضعیت استفاده خوب بهینه را داشته باشد مسئله تحت فشار قرار دادن پاکستان به وسیله مجامع بین المللی و بخصوص ایالات متحده امریکا که یکی از حامیان اصلی پاکستان بوده این مسئله بسیار مورد توجه است مسئله عمل بالمثل دولت افغانستان در برابر پاکستان در رابطه با ترانزیت

و تجارت مسئله، کمک های که هند برای افغانستان داده ما امید وار هستیم که دولت افغانستان طوری برنامه ریزی داشته باشد که از این کمک ها استفاده خوب صورت بگیرد ما خوانتظار داشتیم که پاکستان در ایجاد ثبات صلح در افغانستان نقش بازی بکند بعنوان یک همسایه ما بعنوان یک کشور هم فرهنگ ما، برادر ما، اما متأسفانه که نقش منفی را بیشتر ایفا کرده به این اساس افغانستان حق دارد که با سایر کشورهای منطقه در تامین منافع خود گام بردارد و روابط متقابل ایجاد بکند امید وار هستیم که هم از کمک های نقدی شان هم از کمک های نظامی شان و هم از کمک های فرهنگی شان استفاده خوب و متعادل و متوازن در سطح افغانستان صورت بگیرد به همین شکل از وضعیت دیگر که به سطح بین المللی به وجود آمده دولت افغانستان استفاده بکند.

مسئله دیگر مسئله مکاتب افغان ترک است که زمره های شنیده میشود که بعد از تحولات که در کشور ترکیه به وجود آمد تعداد زیاد از مکاتب زنجیره یی که در دنیا وجود داشت در سایر نقاط دنیا اینها بسته شده در افغانستان هم زمره های وجود دارد که اقدامات صورت می گیرد مردم ما تشویش دارند این مکاتب یک تجربه بسیار خوب از لحاظ آموزش و پرورش تعلیم و تربیه در افغانستان بوده ما امید وار هستیم که کمیسیون محترم امور فرهنگی در این رابطه با وزارت معارف و با ریاست مکاتب افغان ترک گفتگو را شروع بکنند و خدا بخواهد این اولاد وطن که در گوشه های مختلف افغانستان درس میخوانند و از امکانات اینها استفاده میکند بهره خوب ببرند بیشتر از این وقت تان را نمی گیریم موفقیت برای همگی میخوام السلام علیکم ورحمت الله وبرکاتو

فضل هادی مسلمیار: تشکر دا چي بيا منشي صاحب بل ورور يا خورته وخت ورکوي غوارم مختصر يو نظر ووايمه مجلس معاون صاحب ته پرېردم او انشاءالله د مجلس نتیجه گيري به معاون صاحب کوي يادداشتونه يي اخیستی دي ستاسو د نظرياتو انعکاس به انشاءالله په مجلس کی موجود وي درنو سناتور صاحبانو اول داچي د جمهور رئیس تگ هند ته يا دا چي زمونږ د افغانستان نظام يا د حکومت ارتباط د هند سره څه نږدې شوي دی او پياوړی شوي دی اوستاسو د حمایت نه مننه چي د نظام نه کوی او د جمهور رئیس پالیسی څخه کوی کورمو ودان مونږه هم په همدې نظریو هغه وروڼه او خویندو سره چي دلته او په بهرکي تشویش ده زمونږ پیام به ورته دا

وی چې کې گاونډیان غواړی چې د دې تشویش ته دلته د حل لاره پیدا کړی بل مثل بڼه رابطه دی جوړه کړي د افغانستان د نظام او ولس سره ترڅو وکولی شی منځیت د گاونډی د افغانستان سره بڼی اړیکي ولري او پیاوړي اړیکي ولري ترڅو لکه د پخوا په شکل موچي پردې سیمه کی ژوند کوو مونږ جغرافیوی تغییرد هیچا سره نشو راوستلی خو مونږ مجبور یو چې خپلو همسایه گانو سره بڼی رابطي ولرو هغه څوک چې د بڼو رابطو په چوکاټ کې مونږ سره رابطه قوي کوي اودوام ورکوي د هغوی هرکلی کوه هند دهغو هیوادونو څخه ده چې د افغانستان د خلکو په خوشحالی خوشحالیری اوپه خفگان خفه کیری مونږه تقدیرکو او د جمهوررئیس د دې پالیسی حمایت کو انشاءالله مونږ ورسره یو پاکستان اوپه ایران هغه څوک چې بالخصوص په پاکستان موغر دا ده چې که غواړي چې دې رابطي نه تشویش ولری اودا تاسو په مراقبت کې اوسی دا مو درسته لارنده پرځای د دې چې مراقب واوسی تشویش کې واوسی راځی مهربانی وکړی پخپل سیاست د سره فکروکړی د افغانستان د نظام اوخلکو سره بڼی اړیکي جوړی کړي ترڅو منځیت د یوگاونډی هیواد تاسو لکه څرنگه چې هندوستان بڼی اړیکي لری تاسو بڼی اړیکي ولری کې داسی ونشي نومونږ مجبور یو چې د هغه چا سره رابطي وساتو چې هغوی تاسو ته درد سرجوړولی شی او ورسره څنگ کې تاسو ته همداسی تشویش پیدا کیري خوزما په نظرز مونږه له دې مجلس نه غږ په افغانانو کو چې دا قابل د تشویش نه ده بلکي نظام باید تشویق شي اوبدرگه شی ترڅو د نظام سیاسيون او رهبري چې په واک کې ده دوی لا تشویق شي اولا پیا وړي شي د ولس حمایت اوهمکاری ورسره وی خپل مبارزي ته چې دوستانو سره خصوصاً هند سره د سیاسي اړیکو د پیاوړتیا په خاطر شروع کړی ده نور هم پیاوړې شی.

دوهمه موضوع د سولي په رابطه بحث و د حزب اسلامي سره زه فکرکوم دا قابل د تشویش بحث نده دا موضوع دوه کلنو نه هم د حزب اسلامی ویاندان وایي اوهم حکومت وایی چې شروع ده کله گرمه شي اوکله سپره شي دا دواړو لورو پورې اړه لري خصوصاً سولي عالی شورا پورې اړه لري چې دغې موضوع په رابطه چې کوم خنډونه وی هغه د ملت سره شریک دی مونږ دغی پروسې حمایت کړی بیا حمایت کو اوغوښتنه مو د وړو لورو نه دا ده چې ژرترژره هغه څه چې د افغانستان د اساسی قانون وضعی قانون او د افغانستان د ملت

په خیر وی ملت سره شریک کړی اودې پروسې نهایت اواخری ارقام د ملت سره شریک کړی کومې آوازي چې په مطبوعاتو کې خونشته په فیسبوکونو کې دی یا په سوشل مطبوعاتو کې دی چې احمد مخالفت کړی محمود مخالفت کړی فکرکوم اول خودا اشتباه ده په دی رابطه حکومت غفلت کوي باید حکومت واضح کړی دا مخالفتونه چې مخالفتونه څوک کوي اودلایل څه دی د مخالفتونو اوکې نه وی مخالفت دا یو پروسه ده دواړه لوری پرې کارکوي اوچې هرکله نهایی شوه امضا به شی مونږ ورته سترگی په لاره یو کوښښ دا ده چې څومره ژروشی بڼه ده.

یوځل بیا ټولو شهیدانو ته په درناوی واقعاً په کابل کې بده پېښه وشوه زمونږ ډیرجنرالان سربازان اود ملت د بچیانو ترڅنگ شهیدان شول د ننګرهارپه حصارک کې زمونږ یوزرورباطورمجاهد قوماندان شهید شو زرورخان د دوی کورنی ته د تسلیت ترڅنگ لکه څنگه چې په آغاز کې مو وویلی په غم شریکی کې ورسره شریک یو واقعاً چې مونږ ډیرزمریان د لاسه ورکړل اوالله تعالی دې د هغوی شهادتونه قبول کړی د جمهوررئیس اودوستانو نه مومنه کوم چې دهغوی بڼه تجلیل اوترتیب نیولی و خوپه هرلحاظ دعوانه بل څه د وسه نه کیری الله ج دی په دغه ملک کې سوله راولی که جنگ دوام وکړی دغسې جنرالان او زمریان به ډیردلایه ورکړی کی ونکړی مونږ به دغه زمریانو د لاری --- د افغانستان د بهبود اود دغه نظام د بهبود لاری نه خصوصاً د مسلح قواوو د بهبود په خاطر دهغوی نه استفاده وکړی آخری خبره می پیشنهاد سنا ته دا ده چې تاسو خبری جناب سناتورصاحبانو زه په حج کې وم پنځلس ورځی متواتر د ننګرهار برېښنا نه وه مگر بیگاه راغلی د برېښنا د نشتون علتونه په بادپښ کې څه اوباشه خلکو لپڼونه قطع کول متاسفانه گپله مود حکومت نه دا ده چې حکومت پردغه قوت سره ونشو کړی چې د یوکلې اوباش خلک لوفر خلک مهارکړي اود ننګرهارنه بلکې د مشرقي د ولسونو ستونزه حل کړی سره د دې نه همدغه فعلاً درجه د حرارت نهه ډیرش ده خو متاسف یو متاسفانه مونږه نه وو، مشرانوچرکي په رخصتی کې څه وخت تیرکړ دلته له دې ځای نه غږ اوچت نشو گپله می له دواړو لورو نه ده هم د خپل مجلس نه ده چې د ننګرهارد ولسونو استازیتوب متاسفانه ځکه مونږه اوتاسو د افغانستان سناتوران یو دلته غږ جگ نشو په حکومت باندی د مواصلاتو

حسب الله كليزى : جناب معلم صاحب خيراست
حسينى صاحب دوام بدهيد داکتر صاحب انارکلی
دوام بدهيد .

انارکلی هنريار : وآن عده همکاران ما که درزيارت
حج بيت الله شريف رفته بودند به خيربرگشتند
خوش آمدند حج شان مبارک به اميد طاعات
و عبادت تمام مردم افغانستان که در مراسم حج
شرکت کردند که ما شاهد صلح
دوامدار در افغانستان باشيم از نيروهای امنيتی خود
ضمن حمايت تشکری خاص داريم که اينها در روز
های عيد بخاطر تامين امنيت هموطنان خود تلاش
ورزیدند و از حادثات جلوگیری کردند میان خانواده
های خود نبودند ولی گذاشتند که مردم افغانستان با
خانواده های خود به خوشی از روز های عيد
تجليل کنند شهادت قوماندان امنيه ننگرهار واقعاً
در روز عرفه یک ضايعه بزرگ بود که بخاطر
تامين امنيت جان خود را از دست داد نشان دهنده
اين بود که امروز نيروهای امنيتی ما به چه حد
قربانی ها را ميدهد از پروسه صلح حمايت ميکنيم
طبعاً جنگ راه حل نيست ما هر روز شاهد حوادث
وشهادت مردم ملکی وبيگناه هستيم طوری گزارش
که نشر شد از یکی مطبوعات معتبر بين المللی
افغانستان و عراق در سال ۲۰۱۵ دو کشور اينها
حساب کردند که بيشترتلفات افراد ملکی را
در سطح جهان داشتند واقعاً از اين حالت خسته
هستيم پروسه صلح که با حزب اسلامی دوام دارد
با اميد اینکه اين پروسه بخير مردم افغانستان به
پايان برسد و بالاخره تفاهم نامه صلح بين حکومت
افغانستان و حزب اسلامی امضاء شود تا ما گام
های نخست بخاطر صلح باشد و درآينده ما شاهد
صلح دوامدار در افغانستان باشيم تا گروه های ديگر
هم تشويق شوند و به پروسه صلح به پيوندند جنگ
راه حل نيست هيچگاه خون به خون شسته نمی
شود هميشه خون را با آب شست از پروسه صلح
حمايت ميکنم سفر پر دست آورد رئيس صاحب
جمهور افغانستان به کشور هندوستان واقعاً یکی
از سفرهای پر دست آورد بود تعهد یک ميليارد
دالری کشور هندوستان به افغانستان باز هم از کمک
های بود در پهلوی پروژه های بزرگ که از جمله
تعمير پارلمان افغانستان بند سلما و پروژه های
ديگر را که برای افغانستان همکاري کردند اين هم
از جمله کمک هايست که صادقانه به افغانستان
همکاري کردند اميد وار هستم که مديريت درست
شود و به جاهای درست و به جاهای که ضرورت
اساسی است به مصرف برسد و خاصتاً تفاهم نامه
استرداد محکومين و مجرمين که بين افغانستان

اومخابراتو کميسيون فشار را نه ورو او دفاعی
کمپسيون هم ، په حکومت غر ونکر چي د دي
لپاره ولی د حل لاره نه پيدا کيږي په هر لحاظ زما
تقاضا له دواړو کمپسيونونه همدا ده چي شايد دا
موضوع بيا تکرار شي په جدي توگه د حکومت
سره بحث شي او په آينده کي د دغي لپاره
تدابيرونول شي لاره د حل ورته پيدا شي دا يوه
وسيله د فشار نشی چي کله په بغلان کي لښونه قطع
کيږي کله په کندز کي لښونه قطع کيږي کله په
بادپس کي لښونه قطع کيږي دې لپاره يو ترتيب
ونول شي او نور ولسونه د دي حوصله نلري،
توان نلري خدای ناخوسته دغی وسيلي نه دبښم
سؤ استفاده ونکړي اود ولسونو په راپاڅيدلو يا د
ولسونو په قهراوغضب کي زمونږ اوتاسو عام
خلک او خصوصاً بازارکي تجار خلک آسیب ونه
ويني نو د کمپسيونو نه مي غوښتنه دا ده د
کمپسيونو مشرانونه چي دا موضوع جدي تعقيب
کړي او مجلس ته گزارش وړاندي کړي نور مجلس
معاون صاحب مخکي وړي زه درنه خدای په
امانی اخلم خدای موخوشحاله لره بيا مو تير شوي
اختر مبارک شه معاون صاحب رآه مهربيانی
معاون صاحب بريال صاحب دا نتيجه گيري نه وه
دا زما خپل شخصي نظروه معاون صاحب آخرد
مجلس کي نتيجه تاسو ته وايي په سرکی مو وويلی
اوسناتور صاحبانو نه مي غوښتنه دا ده که چيرته د
فارسی اوپښتو بحث ډير مطرح وی دا تاسو کوم
نظريات وايی مونږ پرې نه پوهيږو تاسو يي هم په
پښتو ووايی .

نجيبه حسيني : هنريار صاحب

حسب الله كليزى : جناب معلم صاحب به نظر ما
چون اين که نتيجه بندی نبود مسلميار صاحب با
وجود اینکه رئيس جلسه است ویک سناتور است
ميتوانست نظر خود را به هر لسان آرائه کند چون
نظر شخصی اش بود نتيجه گيري نيست حالی نتيجه
گيري واقعاً بايد تعادل هردو لسان ملی مراعات
گردد.

محمد علم ايزديار : جناب معلم صاحب حل ميشود
خيراست جناب استاد حل ميشود صاحب

نجيبه حسيني : هنريار صاحب بفرماييد

انارکلی هنريار : به نام خدای بزرگ صبح همه
حاضرين بخير نخست از همه به جناب رئيس مجلس
اعضای محترم رئيس دارالانشاء اعضای محترم
دارالانشاء اعضای محترم مطبوعات و تمام
همکاران امنيتی ما که در روز های عيد ورخصتی
هم درشورا بودند عيد سعيد قربان تبریک ميگويم .

وکشور هندوستان امضا شد و دیگر تفاهمنامه ها پرازدست آورد میدانیم و به امید از اینکه دست آورد های بیشتر را داشته باشیم ما شاهد این بودیم که اولین قطار بازرگانی کالای تجارتي از طریق راه آهن از کشور چین وارد افغانستان شد که این خود نشان دهنده خود کفای اقتصادی است گام های را ما می برداریم که بالاخره زمان شود که به خود کفای اقتصادی خود برسیم امروز ما تقریباً **حسیب الله کلیمزی** : مهربانی و کبری وقت ورکری.

انارکلی هنریار: سال های سال شد اگر حدود ۱۴ سال شد که ما متکی به کمک های جامعه جهانی هستیم بالاخره ما باید به خود کفای خود برسیم خود کفا شویم و روز برسد که ما بتوانیم همکاری های خود را به کشورهای دیگر داشته باشیم این خود گام های بوده بخاطر خود کفای افغانستان و امید وار هستیم که نتایج خوب را داشته باشیم که افغانستان در آینده ها خود کفا شود از نگاه اقتصادی که بتواند دیگر ما محتاج به کمک های جامعه جهانی نباشیم در اخیر باز هم عید تبریکی میگویم و باز هم از نیروهای امنیتی خود حمایت میکنم به امید از اینکه در اخیر مجلس به تمام شهدای افغانستان خاصاً نیروهای امنیتی و دفاعی ما دعا خوانده شود و به امید صلح سراسری و دایمی در افغانستان

نجیبه حسینی : احمدی صاحب

لیلما احمدی : به نام خداوند ج بخشنده و مهربان جناب سناتور صاحبان معظم همکاران دارالانشاء مطبوعات بسیار گرامی السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته روز همه بخیر عید گذشته را برای همه عزیزان خود تبریک تهنیت عرض میکنیم و آرزو داریم تا همه سناتور صاحبان معظم که از حج دوباره برگشتند حج شان قبول مقبول درگاهی الهی قرار گرفته باشد و دعا نیایش شان به دربار خداوند ج یکتا قبول واقعی شده باشد تا شاهد صلح امنیت در کشور عزیز ما افغانستان باشیم من هم از پیروسه صلح حمایت میکنم نه تنها من همه مردم افغانستان که تشنه صلح و امنیت در این کشور استند امید وار هستیم که همه گروه های که مخالف حکومت وحدت ملی افغانستان استند و مخالف مردم افغانستان بودند با این پیروسه ببینند و یک مشت واحد در راستای مبارزه با تروریسم فساد در راستای ترقی تعالی افغانستان دست واحد داشته باشند و یکجا به پیش بروند و آرزومند ازی هستم تا در این موافقتنامه که از در راستای پیروسه صلح است همه جوانب حکومت وحدت ملی موافقت

داشته باشند و نه تنها از حزب اسلامی دعوت میشود تا در این تعهد خود یک عمل قاطع داشته باشد تا همه گروه های که واقعاً میخواهند که در این پیروسه شرکت بکنند و در راستای مبارزه با مردم افغانستان شریک باشند با هم ببینند و همچنان از سفر رئیس جمهور در کشور هندوستان قدر دانی میکنیم و حمایت میکنیم واقعاً یک سفر پر دست آورد بود و کشور هندوستان همیشه به تعهدات خود عمل کرده این بار هم یک امید واری بسیار بزرگ را برای مردم افغانستان داد و امید وار هستیم تا همه کشور های متحد افغانستان بتوانند مثل کشور هندوستان اعتماد مردم افغانستان را بدست بیاورند در راستای مبارزه با تروریسم که همه ما و شما صدا میکشیم و داد میکنیم همه روزه خون افغانها ریختانده میشود و مردم افغانستان که با خاک و خون کشانده میشود مثل عراق سوریه و سایر کشورهای دیگر شاهد حملات تروریستی هستیم متأسفانه امروز کشور ایالات متحده امریکا هم شاهد یکی انفجار بود که در نیویارک صورت گرفت و تعداد از مردمان آن کشور زخمی شدند به این معنا است که تروریسم هیچ دین مذهب را نمی شناسد امروز نه تنها در افغانستان سوریه عراق کشورهای اسلامی بلکی در کشورهای چون ایالات متحده امریکا فرانسه و جرمنی هم راه پیدا کردند و میخواهند که دهشت ترور اختناق به راه به اندازند بناء ایالات متحده امریکا در راستای

حسیب الله کلیمزی : مهربانی و خت ورکری

لیلما احمدی : مبارزه با تروریسم با مردم افغانستان همکار باشند و فشارهای لازم را بالای حکومت پاکستان وارد بکنند چون منبع تروریسم است و برای مردم افغانستان درد سربسیار زیاد است و در اخیر میخواهم که از همه سناتور صاحبان عزیز و بخصوص از مطبوعات گرامی این تقاضا را داشته باشم که چندی قبل من از طریق بعضی رسانه ها دیدم که در هنگام پخش سرود ملی تعداد از عزیزان ما دست شان به سینه می گیرند و ایستاد میشود سرود ملی در حالیکه ما در قانون نشان ها و بیرق در همین مجلس تایید تصویب کردیم که به صورت آزاد دست ها افتاده باید در زمان پخش سرود ملی به پای ایستاده باشند بناء تقاضا مند هستیم تا قانون در نظر گرفته شود همه یکسان در این رابطه به پیش برویم تشکر

نجیبه حسینی : حارس صاحب

نثار احمد حارس : بسم الله الرحمن الرحيم. روز به خیر خوشحال هستم که پس از رخصتی های تابستانی همه اعضای محترم مجلس سنا را

بازدورهم میبینیم و باز هم سرمسائل کلان کشور در اینجا صحبت میکنیم صلح نیاز است مردم افغانستان در طی سال های که گذشت در افغانستان بیشترین ضربات تروریسم جهانی را مردم افغانستان متقبل شدند آن کسانی که به اشاره کسانی که تروریسم را تغذیه میکنند و در کشورهای خود از آنها حراست و نگهداری میکنند مسایل لوژستیکی شان تا اکنون محیا می ساختند باید بدانند که همین طور که خانم احمدی گفت که تروریسم مرز نمی شناسد تروریسم مذهب نمی شناسد و تروریسم راه خود را به هر کجا ای که باشد باز میکند نیروهای امنیتی یک نمایش را در ایام عید به اجرا گذاشتند و تدابیر بسیار خوب را در روز های عید انجام دادند اما این اظهارات و یا این تدابیر امنیتی تدابیر امنیتی مقطعی بود و این تدابیر امنیتی مقطعی نشان داد که اگر نیروهای امنیتی رهبران نیروهای سکتور امنیتی بخواهند میتوانند تامین امنیت کنند اینکه چرا به چه وضعیت تروریست داخل کابل میشود اینکه پوهنتون های ما را محلات دانشگاهی ما را مورد هدف قرار میدهد اینکه در محلات مظاهرات و در موارد خواست های مدنی مردم ما را هدف قرار میدهد و متأسفانه گارنیزون کابل هم یاد آور میکند که احتمال حمله میرود و حمله میشود نشان دهنده اینست که ما در تامین امنیت در افغانستان فرو گذاشت میکنیم من خیلی بعنوان عضوی مجلس سنا افغانستان از ولایت کابل نگرانی خود را در مورد کشته شدن کسانی که در جریان رخصتی های تابستانی شورای ملی صورت گرفت ابراز میکنم و از مجلس معظم و محترم سنا که همواره درد ملت با مطبوعات محترم شریک کردند میخواهم که سکتور امنیتی یکبار خواسته شوند تا در اگر چه من فکر میکنم گپ های ندارند باز اینجا که آمدند باز میگویند مطبوعات بیرون شود ما گپ های خصوصی داریم و هیچ چیزی برای گفتن ندارند برای اینکه سکتور نیروهای امنیتی ما مجازات و مکافات وجود ندارد اگر مکافات و مجازات وجود میداشت ما به این سرحد نمی رسیدیم ...

حسب الله کلیمزی: مهربانی حارس صاحب ته وخت ورکری.

نثار احمد حارس: اگر به گفته ای سفیر اتحادیه اروپا جنرالی به بوجی پیسه توزیع نشود در اینجا و کسانی بی تجربه در رأس نظام قرار نگیرد این بدبختی دامن گیر ما نمی شود. باز هم پیشنهاد من برای خواستن سکتور امنیتی در جای خود قرار دارد، من اول هم گفتم که صلح نیاز است اما صلح

با آمدن ها نمی شود که بوجود بیاید بدست بیابید صلح تعهد کار دارد، صلح باور کار دارد، صلح عشق به وطن کار دارد هرگاه طرفین مذاکرات فعلی که یکطرفش حزب اسلامی آقای حکمتیار هست و طرف دومش شورا عالی صلح افغانستان از همین حالی تعهدات بسیار اساسی را نه داشته باشند در آینده مشکلات جدی را بوجود خواهد آورد من می گویم عجله کار شیطان است بگذارید که این نتیجه پخته شود از خامی خود برآید ...

حسب الله کلیمزی: یک دقیقه وقت بدهید.

نثار احمد حارس: خیلی ممنون، طرفین عقاید خود بگویند و بعد از آن باز بروند به طرف پخته شدن صلح و نظریات هر دو طرف باید شنیده شود هر دو طرف باید به او نظریات که باهمدیگر دارند باور داشته باشند. مسئله سوم همانطوریکه دوستان ما گفتند نگرانی در مورد پاکستان است خوب من هم از جناب رئیس صاحب جمهور حمایت می کنم که توانست جانب هندوستان قناعت بدهد و یک میلیارد دالر از حکومت (هندوستان) بشمول بعضی تجهیزات نیروهای هوایی افغانستان بگیرد اما طرف پاکستان از این نگرانی داشت نگرانی دارد و عمق اسرانی خود در افغانستان را به خطر میبیند بناً ما می گویم که پاکستان باید از عمق اسرانی خود در افغانستان صرف نظر کند مهاجرین افغانستان را مجبور نه سازد از کشور بیرون شود این صبح من شنیدم که سیم کارت های مهاجرین را قطع کردند کرایه خانه را گفته کرایه خانه و برق تانرا بگیریند و مهاجرین در (مایک قطع شد)، فقط این، به چشم صاحب، فقط، دولت افغانستان باید منتظر این باشد روزانه وقتیکه پنج هزار خانواده داخل افغانستان می شود و وضعیت افغانستان هم از لحاظ امنیتی خوب نیست متوجه آنها باشد، باید وزارت عودت و مهاجرین خواسته شود و در این راستا با آنها صحبت شود تشکر سلامت باشید.

حسب الله کلیمزی: سناتور صاحب اکبری.

کلالی اکبری: بسم الله الرحمن الرحيم. رئیس مجلس، هئیت اداری، حاضرین محترم در تالار، همکاران عزیز مان از دارالانشاء و مطبوعات عزیز و سناتوران گرامی السلام علیکم و رحمت الله و برکاته باز هم شکر که یکی دیگر را جور، صحبت و سلامت میبینیم من یک درود و سلام خاص دارم به کسانی که در ماه جاری به شهادت رسیدند از جمله قوماندان صاحب امنیه ولایت ننگرهار و دیگر افسران، جوانان و ملکی های که در هر نقاط افغانستان کشته شدند درود و سلام و

روان شان و به فامیل ها و خانواده هایشان تسلیت عرض می کنم ، ما فعلاً در جنگ و صلح قرار داریم دو موضوع که مردم افغانستان ترجیح میدهد همو موضوع دومیش که صلح است به صلح مردم افغانستان از جنگ از نا امنی از کشتارها از انتحار و انفجار همه روزه خسته شدند واقعاً امروز که پروسه صلح جریان دارد همه مرد و زن حتی یک طفل ده ساله افغانستان می خواهد که صلح بوجود بیاید امید وار هستیم که دولت و جانب مقابل که پروسه صلح را روی دست گرفته اند با یک نتیجه خوب برسند و جناب حکمتیار صاحب وقتیکه می آیند باید یک تعهد و با یک برنامه درست بیایند که مردم افغانستان تشنه صلح استند و نتیجه صلح را ببینند که یک امیدواری برای کسانی که در سنگر جنگ است برای آنها هم شود و آنها هم به پروسه صلح بیایند و پروسه صلح را قبول بکنند ، دوم موضوع کنفرانس بروکسل است که در کنفرانس بروکسل همه آرزوهای مردم افغانستان و دولت افغانستان به آن طرف است ببینیم که دولت ما چطور میتواند قناعت کنفرانس بروکسل را حاصل کند و جامعه جهانی را وادار بسازد که افغانستان امروز در کشمکش ها و جنجال و پرابلم هایکه است ما اینرا برآورده بسازیم دولت تلاش دارد دولت فعلاً ببینید اگر حقیقت است یا غیر حقیقی است امروز برنامه های را بخاطر دستاورد با کنفرانس بروکسل تنظیم کرده و می خواهد که جامعه جهانی را قناعت بدهد من امیدوار هستم که ما در شرایط فعلی از دولت مان بخاطر کنفرانس بروکسل حمایه بکنیم و آن چیزی را که دولت می گوید در بعضی از مطبوعات نقدش نه کنیم بخاطریکه ما اگر بتوانیم مثلی که کشور هندوستان در شرایط بسیار حساس برای ما یک میلیارد دالر را کمک کرده خدا کند دولت ما اینرا استفاده خوب بکند و در جاهای مصرف شود که به منافع همه مردم افغانستان باشد و جلوگیری از فساد شود این یک دستاورد بسیار کلان است که همه ای ماوشما تشکری می کنیم از کشور هندوستان باز هم تشکری و سپاسگذاری می کنیم و دولت ما بتواند که روابط با دیگر کشورها و خصوصاً با جامعه جهانی حسنه بسازد که ما فعلاً نیازمندی ها و ضرورت زیاد ...

حسب الله کلیمزی : مهربانی یک دقیقه وقت بدهید!

گلالی اکبری : در کشور قرار دارید که همه روزه جنگ است و جنگ از دو سال به این طرف شدت پیدا کرده اگرما پشتوانه، حمایه ، بودجه وامکانات

نداشته باشیم در برابر که ، دشمن که از هر طرف کمک می شود و از هر طرف وارد افغانستان می شود خدای نخواسته دولت افغانستان شکست می خورد و موضوع دیگری را می گویم شهادت رهبر شهید و شهید صلح افغانستان به خانواده شان به ملت افغانستان و به مردم مجاهد و به مردم که در این غم شریک است تسلیت عرض می کنم خدا کند که نیروهای امنیتی مان بتواند که یک تدابیر امنیتی درست بگیرد که مثلی ۱۸ سنبله به بسیار خوبی تیر شد در یک فضای امنیت و این هم سپری شود و از دیگر دوستانم میخواهم که ، نخواهند که روز شهید صلح است روز تجلیل از هفته ای شهید است این روز خدای نخواسته با یکتعداد اوباشها ، یکتعداد افراد که وابسته نه به دولت و نه به همو نهاد است (مایک قطع شد) .

حسب الله کلیمزی : مهربانی نیم دقیقه وقت بدهید

گلالی اکبری : این روز را زیر سوال بیاورند و باز خدای نخواسته هم تجلیل که می شود عوض این که منفعتش ، فایده اش ، برکتش و ثوابش زیادتر باشد خدای نخواسته گپهای دیگرش باز اضافه باشد من از دولت هم همکاری می خواهم و از نهاد که اینرا برگذار می کند یکبار دیگر از نیروهای امنیتی ام تشکری و سپاسگذاری می کنم از قهرمانی شان از شهامت شان و کسانی که در این راه ایستاده گی و صداقت می کنند باز هم دولت باید آنها را همکاری بکند و وظیفه ماست که از آنها تشکری و سپاسگذاری بکنیم یکبار دیگر به دولت می گویم که از بدخشان که امروز در چنگال دشمن است و زیر محاصره و تهدید دشمن است باید فراموش نه کند و به تعهدات که به ما نماینده گان و مردم بدخشان داده (مایک قطع شد) .

نجبیه حسینی : شریفی صاحب .

سهیلا شریفی : باعرض سلام و کسب اجازه از ریاست مجلس همان طوریکه دیگر بزرگواران اشاره کردند افغانستان هم در مرحله خاصی از تاریخ قرار دارد همانطوریکه مستحضر هستید چهار دهه بحران مردم افغانستان را خیلی ذله کرده من هم به صفت نماینده مهاجرین وظیفه خود دانستم که یکبار دیگر روی این موضوع عودت مهاجرین بصورت سرسام آور یک اشاره داشته باشم ، طوریکه وزارت عودت مهاجرین امار دادند روز پنج هزار مهاجر قرار است به افغانستان از اقصا کشورهای دنیا به اینجا مهاجرت کنند و عازم افغانستان هستند افغانستان هم در شرایط خاص خود قرار دارد و واقعاً جای نگرانی است

که من خواهشمند هستم تا وزارت عودت مهاجرین به اضافه وزارت امور خارجه در این موضوع جداً رسیدگی و پیگیری کنند ، و همینطوریکه به این موضوع هم اشاره داریم برای مردم و ملت خود به موضوع اشاره دارم که هر گاه به عمق قضیه افغانستان نگاه کنیم ریشه این بحران خیلی عمیق است و جنبه خارجی دارد تمامی سیاستمداران ، دستگاه ها و نهاد های سیاسی افغانستان متوجه این قضیه باشند و سه نقطه را در نظر بگیرند : فاصله مردم و حکومت باید خیلی نزدیک باشد ، هماهنگی و اتحاد بین احزاب ، گروه ها و اقوام ، یک پارچه گی کل مردم افغانستان میتواند زمینه صلح و امنیت را در افغانستان فراهم کند تشکر از توجه شما .

نجیبه حسینی : زرمتی صاحب

بازمحمد زرمتی : بسم الله الرحمن الرحيم. د محترم رئیس صاحب په اجازه له هرڅه دمخه محترمو سناتورصاحبانو ته ، اداري هئیت ته او رسنیو ته د تیر اختر مبارکي وایم خدای دی وکړي چې اختر یې په خیر تیر کړی وی او خدای دی دا اختر سبب د آزادی او د آرامی د افغانستان وگرځوي ، محترم رئیس صاحب څرنگه چې د مهاجرو موضوع ده واقعیت چې مهاجر له ډیر مشکل سره مخامخ دی له یوې خوا بدبخته پاکستان په داسی حالاتو کې دوی چې په عاجله توگه باسي او پولیس یې په هر ځای کې دوی ځوروي او تکلیف ورکوي بندیانوی یې د دی لپاره چې هغه خپل وطن ته راشي دا خلک خو دلته د مهاجرو وزیر چې ده هیڅ پدې کې کوم اقدام نه کوي دوه واری ماته تخمیناً ۷۰۰ سوه فامیله راغلل یو دفعه ۵۰۰ سوه بل راغلل او ورغلم زه پخپله هم ورغلم وزیر چې وزیر وویم ما وزیر ونه لید په داسي وخت چې زموږ خپل وخت هم وو تعیین وخت په هغه معین وخت ورغلو چې دوی تعیین کړی ده تیره وعده بیا ما ورولیږل دا درې ساعته دا مهاجر ورته ناست وو چې له پاکستان څخه راغلی وو دې وزیر غور و نه گراوو او دوی ته یې موقع ورنکړه او په آخر کې ما یې سکرتر ته تېلفون وکړ چې اقل خلکو ته خو یو اطمینان ورکړی د دی لپاره په پکتیا کې تخمیناً دوه زره جریبه ځمکه ده دا دوه کاله کیږي چې هلته یې راجستر کړی دی خو د هغې ځمکې امنیت د والی په غاړه هغه یې نه نیسي دوهم دی هم اجازه نه ورکوي چې هلته دغه نمرې توزیع کړی د دې مهاجرو مشکلات ورځ په ورځ باندی زیاتیری او ټول زموږ او تاسو زامن او وروڼه دی او په مور باندی حق لری باید وزیر

راو غوښتل شی دا پیشنهاد کوم چې څرنگه نورو سناتورصاحبانو هم پدې کې یادآوري وکړه د وزیر راغوښتل او دلته باید یا دې هغو خلکو ته چې کورونه یې وران شوي دی د کورونو امکانات ورته برابر کړي درسته ده کورونه یې درلود او یا دی دا وکړي چې ځمکي ډیري خرابي ځمکي دی ځمکه دی ورته تعین کړي پیش له پیشه دی ورته تعینه کړي او هغه چې راځي حاجت د دې نشته چې سناتورصاحبان یا نور له مشکلاتو سره مخامخ کړی او د دوی دروازو ته ورشي پدې کې زموږ جدي غوښتنه دا ده چې وزیر د مهاجرینو دی راو غوښتل شي او پدې توگه دی پدې حصه کې دا څیرنه وشي ، راځم دې ته چې حکومت باید کوم کارونه یې چې بنه کړی باید بنه والی یې وستایو او که چیری یې بد کارونه کړي او یا غفلت یې کړی وی باید غفلت ته یې هم گوته ونیسو ، خو داسي دوه سره حکومت ده لیکن قابل د تقدیر ده اشرف غنی چې کوم کارونه کړي دی اول دا ده چې له هند سره ، څو وعده چې دا مناسبات د پاکستان او د افغانستان چې وو تر پلالی لاندی یی حرکت کاوو لیکن دی اوس سیاست کی چې برالا (څرگند).

حسیب الله کلیمزی : مهربانی زرمتي صاحب ته وخت ورکړی .

بازمحمد زرمتی : دا قابل د تقدیر ده ځکه چې پاکستان بدبختانه ، چې هغه محبوبیت د مهاجرو وو یا د مجاهدینو وو هغه یې له مینځه یور دی ناپوه حکومت او آی ایس آی یې او ملت د پاکستان ته یې ډیره ضربه ورکړه ځکه چې مور یې ورو په ورو باندی هندوستان ته نږدی کړو نو مور مجبوره یو چې وختی له مور سره دی د دښمنی اعلان کوي نو مور مجبوره یو چې له هندوستان سره مور لاس د دوستی ورکړو هغه له مور سره کومک هم کوي معاونیت هم کوي نو دا کار د رئیس جمهور قابل د تقدیر ده او د هندوستان له هغو کومکو څخه چې مور ته یې پخوا کړی دی یا اوس یې کړی هغه د ستاینې وړ دی او مور به انشاءالله په درنه سترگه ورته گورو ، د حکمتیارصاحب موضوع خلاصه ده ځکه چې رئیس جمهور هم وویلی او د جمعیت اسلامي رهبرانو هم تائید کړه کوم مشکل پدې کې نشته چې څه بعضي رسنی بعضي تبلیغات کوي سوء تبلیغات کوي د حکمتیار موضوع قابل د تشویش نه ده او راتگ یې ضرور بولو ، خدای دی راوی چې افغانستان کې دغسی خلک راځي او د سولی سره یو ځای کیږی دا خو د قدر وړ دی.

نجيبه حسيني : زابلی صاحب !

زلمی زابلی: اول ټولو سناتور صاحبانو ته چې له رخصتی څخه راغلی دی بڼه راغلی وایم زموږ هغه وروڼه او خوبندی چې حج ته تللی دی خدای دي د دوی حج قبول کړی ، جناب رئیس صاحب زه به خپلی خبری په یو پیشنهاد باندی شروع کړم که چیري د مهاجرینو وزیر ، د داخلي وزیر او د حج او اوقافو وزیر په یوه جلسه کې راشي د مهاجرینو له وزیر څخه باید مور د ده د برنامي پوښتنه وکړو ځکه هره ورځ پاکستان پنځه زره نفر په زور راباسی ، ایران هره ورځ په اوسط ډول تقریباً ۷۰۰ تر ۸۰۰ حتی تر ۱۰۰۰ نفرو پوری د ورځي په زور راباسی یعنی مجموعاً مور او تاسو په اوسط ډول ۵۵۰۰ نفر مهاجر لرو د مهاجرینو له وزارت څخه باید مور او تاسو پوښتنه وکړو چې دوی په دغه مورد کې څه برنامه لری له یو خوا څخه ژمی راروان دی له بلي خوا څخه دواړو همسایه گانو په ډیره نامردی سره په ډیر بد حالت باندی زموږ مهاجرین راباسی باید مور او تاسو خپل نظریات ورسره شریک کړو او هغه کومکونه چې د هندوستان له مملکت څخه شوي دی مور به پیشنهاد ورته وکړو د مجلس سنا لخوا څخه چې ډیری کومکونه دی ، اولیت حق دی همدغو مهاجرینو ته ورکړي شهرکونه په ولایتو کې نسته ، د هغوی امکانات نسته د بدوباش لپاره ځای نلري ، کلینیک نلري د څښلو اوبه نلري هغو ته دی ورکړی تر څو مهاجرین هم تشویق شی هم د ژمي لپاره یوه سرپناه پیدا کړی ، دوهمه موضوع د حج او اوقافو وزیر صاحب پدې خاطر راوغواړو چې مور او تاسو په کال کې دوي ورځی یوه د شهید اونی په نامه باندی او یوه د عاشورا په نامه باندی د عاشورا په ورځ واضح وایم زموږ اهل تشیع وروڼه راوځي په کابل کې بدمعاشي کوي په عوض د دي چې د هغې مقدسی ورځی یو داسی مراسم یو داسی دعاگانې په تکیه خانو او په مساجدو کې وکړی چې د هغو شهیدانو روح ته ثواب وی برعکس دوی په کوڅو کې خپل زور مور ته رابښکاره کوي همدغسی زموږ اکثریت د پنجشیري وروڼه او یا نور وروڼه چې ورسره گډپیری د شهید د اونی په نامه باندی راوځی احمدشاه مسعود یوازی د پنجشیر ندی هغه یو ملی قهرمان دی په هغه مور ټول ویاړ کوو چې یو قهرمان وو ولی دغسی عکس العمل چې د شهید د اونی په نامه باندی دغه وروڼه مسلح راوځي بعضي نفر شهیدان کیری چې ۴ نفره شهیدان شوي دی دا مور په کلکو ټکو باندی غندو د حج او

اوقافو له وزیرصاحب سره باید پدې باره کې خبری وسی هغو ته یوه کړنلاره جوړه شی هغه په داسي محافلو کې ونمانځل سی ، دعاگانې ورته وسی د هغه په کارکرده کې باندی په اصطلاح رڼا واچول سی چې ټول د افغانستان ملت په هغه کې اشتراک وکړی اوس مور داسی فکر کوو لکه احمدشاه مسعود صاحب چې شهید دی یوازی په پنجشیر پوری اړه لری یا په بعضي د جمعیت په حزب پوری اړه لری مور بیخي داسی فکر نه کوو چې دا به په مور پوری اړه ولری ځکه که مور یی نوم واخلو ممکن پر مور باندی یو څوک غلط عکس العمل ښکاره کړی زموږ خواهش دا دی چې ملی قهرمانان باید په ملی سطح ونمانځل سی په علمی شکل باندی زموږ د عرف او عنعناتو د شرایطو سره سم ونمانځل سی

دریمه موضوع په زابل کې نیم ساعت مخکې یو جهادی قوماندان چې د پولیسو یو ډیرترکه قوماندان و ...

حسب الله کلیمزی : مهربانی وخت ورکړی .

په شاجوی ولسوالی کې چې د حاجی گل آقا په نامه وو دا شهید سو مور یی شهادت ته دعا کوو خدای (ج) دی فردوس جنت ورنصیب کړی بازمانده گانو ته یی صبرجمیل وایو ، څلورمه موضوع د حکومت ده جناب رئیس صاحب که چیری حکومت واضح نه وایي چې حکمتیارصاحب راځي ولی بعضي خلک یی ممانعت کوي دا ممانعت څوک کوي آیا سیاف صاحب یی کوي آیا پیرصاحب یی کوي آیا حضرت صاحب یی کوي په خپله په ارگ کې موجود دی ډاکټر صاحب عبدالله یی کوي خپله رئیس جمهور یی کوي دا دی د پارلمان سره شریکه کړی پارلمان دی خپل نظریات ورکړی دا خبره پدې مهمه ده چې حکمتیارصاحب یو عادي شخصیت نه دی که یوازی هم وی حتی شاته یی هیڅوک نه وی د ده راتگ په داسی حساسو شرایطو کې پاکستان ته یو ډیر غټ شکست دی د سولی په راوړلو کې نور وروڼه چې خوابدی دی مخالفین دی د هغو په راتگ کې ډیر غټ تاثیر او که چیری حکومت د دي څخه د یو وسیلی په شکل د تبلیغاتو په شکل استفاده کوي شاته کومه موضوع موجوده نه وی هم دی پارلمان په جریان کې واچوي چې مور خپل کومک ورسره وکړو که چیری حکومت خپله دغسی اساسی او ملی مسایل د پارلمان سره مشوره ونکړی نو په کومو مسایلو به زموږ سره مشوره کوي؟

حسب الله کلیمزی : مهربانی ، تشکر !

نجبیه حسینی: سادات صاحب!

فوزیه سادات ځمکنی: بسم الله الرحمن الرحيم. د هئیت اداري د جرگې ټولو گډونوالو ته السلام عليكم ورحمت الله و بركاته زه خپله په څو مواردو باندې غواړم و غږېږم:

اول لکه څنگه چې نورو دوستان اظهار وکاوو واقعاً د حزب اسلامي يوځای کيدل له حکومت سره د افغانستان د دښمنانو لپاره غاښ ماتوونکی ځواب ده او د افغانستان د خلکو لپاره لوی امید ده چې دا پروسه غواړو نهایی شی او نورو ډلو ته لاره پرانیزي تر څو هغوی هم امید واره شی چې دوی سره واقعاً په صداقت سره دا کار مخ ته ولاړ زموږ سره هم همدغه رقم مخ ته ځی، په اقتدار سره د خپلو ملي پولیسو، ملي اردو او ملي امنیت ملاتړ کوو او د دوی څخه چې واقعاً سرښندنې يې کړی دی څه په ورځو د اختر کې او څه وروسته او مخکې له اختر څخه دوی په خپلو وینو باندې دا وطن ساتلی ده له دوی څخه موږ په کلکه سره حمایت کوو، په کلکه يې حمایت کوو، دریم د لویې پکتیا په سرحدونو کې ټول پاکستاني جنرالان او افسران جگړه کوي او په خاص ډول د امریکا له حکومت څخه او د جهاني ټولني څخه زما غوښتنه داده چې پاکستان دی نور کينوي او هغه دی پوه کړی چې نور د افغانستان په سرحداتو کې په مستقیم ډول جگړه نه کوي واقعاً زموږ امنیتي ارگانونه له پاکستان سره جنگیزي نه داچې له عادي طالبانو سره.

څلورمه موضوع واقعاً لکه څنگه چې زرمټی صاحب وویل راځی چې بنو ته ښه ووايو او بدو ته بد ووايو او کوم کارونه چې ولسمشر کړی دی د هغو ستاینه وکړو او په خاص ډول کومي ناستی يې چې کړی دی د هندوستان له حکومت سره واقعاً دا یوه غټه لاسته راوړنه ده د افغانستان د خلکو لپاره او یو څه زه غواړم چې دا زما په زړه کې دی زه يې له خپل ولس سره شریکوم او ورته وایم چې راځی له داسې چا څخه ملاتړ وکړو چې هغه واقعاً لکه څنگه چې هندوستان له خپل گاندي څخه تراوسه پوری ملاتړ کوي اشرف غنی د افغانستان یو گاندي ده

او بله موضوع می د افغانستان، افغانستان یو خپلواکه هیواد ده کولی شی هر چا سره چې ملي گټې يې په نظر کې ونیسی کولی شی هر چا سره خپل رابطې ولری افغانستان د چا غلام نده نه د چا په خولې چا سره دښمني کوي او نه دوستي هر هغه چا چې افغانستان ته گټی رسولی، ملي منافع

زموږ پکې خوندي وو هغه زموږ دوستان دی او له هغو سره موږ خپله دوستی کوو ډیره مننه.

نجبیه حسینی: سناتور صاحب فقیر!

نظر محمد فقیر: بسم الله الرحمن الرحيم. نحمده و ونصلی ... اول د سولی په باره کې یو، دوه خبری کوم سوله د افغانستان په گټه ده ولو که یو نفر ولری او خپله راشی سلاح کیردی او کور کې کینی زموږ په گټه ده بیا راشو د حزب اسلامي حزب اسلامي خو داسی یو تنظیم وو په افغانستان کې له هیچا څخه پټه نده دا نور تنظیمو داسی وو لکه سرگروپان يې په افغانستان کې یو حزب وو یو جمعیت وو دا دوه تنظیمه وو او با قدرته هغه وو دا هر چاته معلومه ده باید د حزب اسلامي سره، انشاءالله هیڅوک يې هم هغه نه کوي دا افوهاد دی دروغ دی چې عبدالله يې برخلافی کوي او فلانی يې کوي دا دروغ دی هیڅوک يې هم نه کوي، موږ له حکومت څخه خواهش کوو چې ژر تر ژره دغه مادي امضا کړی او هغه په راتگ باندې پیل وکړی او افغانستان ته را داخل شی، دوهمه د هندوستان له دولت څخه ډیره ډیره مننه کوو چې له موږ سره يې ډیر کومکونه کړی دی افغانستان يې په پښو درلولی ده، بند سلما، بندرچابهار، شورای ملي دفتر جوړول، وزارت خارجه کې د ستوری مانی جوړول، څلور هیلوکوپتری راکول، یومیلیارد ډالر يې دا اوس وخت کې راکړل د دلارام او زرنج سرک جوړول دا ډیر غټ کومکونه دی، داسی کومکونه دی چې هیڅوک به يې، ورور به يې له ورور سره ونکړی، هندوستان ده خدای دی ښه ورسره وکړی ډیر کومکونه يې راسره کړی دی پاکستان اسلامي هیواد ده په طول د وخت کې يې تیرې پښو ته راچولی دی، بمونه يې رالیږلی دی، واسکتونه يې رالیږلی دی د اختر په ورځ په جنازه کې په مساجدو کې يې انتحاري گانی کړی دی او موږ خواهش کوو له پاکستان چې خپل سیاست کې دی تغییر راولی او زور يې نه رسیږی او داسی تور مخ به پاتی وی اخره پوره، تروریزم نه قوم لری نه سرحد لری نه وطن لری هیڅ هم نلری تروریزم غیر اسلامي کښی، بشر کښی بل دریځ نلری غیر له وژلو څخه، ټولو شهیدانو ته خپل احترامات وړاندی کوم هغه شهیدان چې د اردوی ملي پولیس دی امنیت ملي د دغو ټولو د شهادت برکت ده چې نن موږ ... مایک قطع شو.

حسب الله کلیمزی: مهربانی وخت ورکړی، یوه دقیقه وخت ورکړی.

نظر محمد فقیری : که د دې خلکو د شهادت برکت

نه وای نو افغانستان به ټول گډوډ و او نیم به پاکستان نیولی وای نیم به ایران نیولی وی او تکه تکه به وای . بله مونږه په شدت سره د ایران دولت ردوو چې مسلمانان یې په قفسو کې اچولی بیا یې خورند کړی دی دا یو مسلمان هیواد دا اسلامي هیواد ده چې مهاجرین په قفسو کې اچوي او خورندوی یې او بله خبره د شهیدانو په باره کې ، مور د شهیدانو د اونی په باره کې خبره کوو او د محرم په باره کې خبره کوو دا خلک نه د محرم خلک دی نه د شهیدانو خلک دی دا شهیدان هم شرموي رهبران هم شرموی محرم هم شرموي . په موټرو کې سپاره وي، توپک ورسره دي، ډزې کوي، خلک وهي، دغه خلک ظالمان دي، دغه خلک دستوری دي، (...) په دې خاطر مونږه خواهش ده، (مایک قطع ده)

حسیب الله کلیمزی : تشکر!

نجیبه حسینی : منصف صاحب!

غلام محی الدین منصف : بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب، منشی صاحب، سناتور صاحبان و همه حاضرین در تالار و با عرض سلام و ادب حضور همگان!

جناب رئیس صاحب! از موضوع صلح بسیار صحبت شد، صلح خو کار خوب است، ولی یک موضوع نگران کننده است: کسانی که به پروسه صلح می پیوندند، بعد از آنکه از طرف شورای صلح کدام کارت به اینها داده میشود، اینها به بهانه های مورد تعقیب قرار میگیرند و اینها زندانی میشوند، علاوه بر اینکه این نتیجه بخش نمیباشد و کسانی از مخالفین که علاقمند استند به پروسه صلح پیوندند، آنها از این جلوگیری میکنند؛ نمونه آنرا از ولایت کاپیسا برایتان میگویم، تعدادی کسانی که با طالبان یکجا بودند به پروسه صلح پیوستند، یک تن از فرماندان های آنانان که یک شخص بسیار با تدبیر بود با ۱۷ نفر پیوست و تعداد دیگری از آنها هم میخواستند که به پروسه صلح پیوندند، متأسفانه به بهانه های مختلف اکنون او در زندان است و ملکیتی که داشت، اقارب او که در ولسوالی تگاب بود، تعدادی از آنها را طالبان شهید ساختند، تعدادی را هم فراری کردند، ملکیت هایشان را هم گرفتند و متباقی کسانی که به پروسه صلح علاقمند بودند، منصرف شدند. به این رقم پروسه صلح خو کار خوب نیست، امید وار استم هر کسی از مخالفین که به پروسه صلح می پیوندند و کارتی که از طرف صلح برایش داده میشود، در آینده ها برایش مصونیت داده شود، در چوکات قانون، مطابق قانون با او برخورد شود،

در این وطن خو جنگها بسیار شده، اگر استدلال شود که در جنگهای سابقه احمد یا محمود واسطه ها بالای شان گرفته شود، این پروسه صلح کار روشنی را به پیش نمیآورد و نتیجه بخش نیست، امیدوار استم در این یک تدقیقات درست شود.

جناب رئیس صاحب! موضوع دیگر، موضوع نگرانی های امنیتی در سطح ولایات افغانستان است. در این شکی نیست که نیروهای امنیتی ما جان میدهند، شب و روز از وطن دفاع میکنند، که ما در این ایام عید، از آن قبلش تعدادی از نیروهای امنیتی ما شهید شدند، هموطنان ما شهید شدند، که درگاه رب العزت روح شانرا شاد میخواهیم و از خداوند میخواهیم که به زخمی هاشفای عاجی نصیب بسازد، هر روز اوضاع امنیتی وخیم شده روان است، که در روز جمعه هم در ولایت کاپیسا بعد از افتتاح یک مسجد، موتر تعدادی از بزرگان در بازگشت مورد اصابت ماین قرار میگیرد، که ۴ نفر از پولیس های ما شهید و ۵ نفر دیگر زخمی میشوند، همچنین در سایر ولایات؛

پیشنهاد ما در این قسمت این است که یک تعداد نیروهای امنیتی ما کندکار استند، تعدادی از آنها هم غفلت و وظیفوی هم دارند؛ در قسمت وظایف شان تجدید نظر شود، همان تعدادی که کندکار استند، غفلت و وظیفوی دارند، کارها را به شکل درستش انجام داده نمیتوانند، مطابق قانون با آنها برخورد شود، تبدیل شوند، یا توصیه شوند، چیزی که در قانون پیش بینی شده است. کسان دیگری که کار درست میکنند، امنیت را درست تأمین میکنند، مورد تشویق و ترغیب قرار بگیرند، تا باشد که در سرتاسر کشور از نا امنی ها جلوگیری شود. تشکر!

نجیبه حسینی : طیبه جان ببخشید که شما دو نفر بیشتر بودید، معذرت میخوام، نوبت شما است!

طیبه زاهدی : بسم الله الرحمن الرحيم، عرض سلام دارم خدمت رئیس مجلس، اعضای هیئت اداری، سناتور صاحبان محترم، اعضای محترم دارالانشاء، مطبوعات و همگی!

عید گذشته اضحی را به همه شما تبریک عرض میکنم، امیدوارم که به برکت این ماه بزرگوار، خداوند صلح و امنیت را در کشور ما حاکم بسازد.

مسئله اولی را که یاد میکنم، مسئله پاسپورت های سیاسی است: رئیس صاحب! ازدو، سه ماه است که پاسپورت های سیاسی جمع آوری شده که تمدید شوند، ولی ما هیچ استفاده ای از آن کرده نمیتوانیم، پاسپورت ها آنجا در بخش روابط بین المللی ما است، تا حال که من خبردارم، هیچ اقدامی هم صورت نگرفته و پاسپورت ها تمدید نشده اند.

موضوع دوم: از سفر رئیس صاحب جمهوریه کشور هندوستان و جلب توجه کمکها به کشور افغانستان، من اظهار تشکر و قدردانی میکنم، واقعاً رئیس جمهور ما اراده کار را دارد، این اراده را دارد که افغانستان پیشرفت کند، در ساحه اقتصادی هم پیشرفت کند، در ساحه امنیت هم در افغانستان تغییراتی بیاید؛ ما از رئیس جمهور حمایت میکنیم، از او پشتیبانی میکنیم و همراهی هستیم.

در قسمت مذاکره با حزب اسلامی افغانستان: ما از هر پروسه ای که به خاطر صلح باشد، حمایت و پشتیبانی میکنیم، تمام مردم افغانستان تشنه صلح و امنیت هستند و هر کاری که به خیر مردم افغانستان باشد، خصوصاً مسئله زنان باید در مذاکرات صلح در نظر گرفته شود، تا موقف زنان خدا نخواست خدشه دار نشود.

از نیروهای امنیتی خود حمایت و پشتیبانی میکنم، به خاطری که در ایام عید واقعاً مردم با روحیه بسیار آرام توانستند عبادات و مراسم عید را به بسیار خوبی انجام دهند، این واقعاً شایستگی نیروهای امنیتی ما است، ما پشتیبان نیروهای امنیتی خود هستیم و از آنها حمایت میکنیم.

مسئله بسیار مهمی که است در روزهای ملی، مثلاً روز شهادت قهرمان ملی احمد شاه مسعود، متأسفانه یک تعداد اوباشها با موترسایکل های مختلف، بر سر مردم فایرهای صورت میگرفت، مزاحم مردم میشدند، من همان روز در بین سرک بودم، که بایک فشار آنها داخل میشدند، مردم را نا آرام میساختند، روحیه مردم را خراب میکردند؛ به نظر من اینها کسانی اند که به قهرمان ملی و به هیچ رهبر ما کدام اعتنائی ندارند، فقط میخواهند که از موقع استفاده کنند، اوباشی خود را کنند، یا هرج و مرج راه باندازند، چوروچپاول کنند و امثال آن. (مایک قطع شد)

حسیب الله کلیمزی: یک دقیقه وقت بدهید به زاهدی صاحب!

طیبه زاهدی: امیدوارم که در چنین روزها، که فردا هم روز شهادت رهبر فقید استاد ربانی است، در اینطور روزها، به این اوباشها موقع داده نشود که روحیه مردم را بیشتر از این خراب بسازند و تشنج و مشکلات را به مردم به بار بیاورند. تشکر!

نجیبه حسینی: به اجازه رئیس صاحب مجلس! من هم به نوبه خود از پروسه صلح حمایت میکنم، صلح با هر کسی که باشد ما استقبال میکنیم، مردم افغانستان به صلح نیاز دارند، صلح با حزب اسلامی باشد، با هر کس دیگری که در مخالفت با دولت افغانستان قرارداد، اگر آنها میباید سلاح خود را به

زمین میگذارند، قانون اساسی را رعایت میکنند و یک بخشی از مشکلات افغانستان را حل میکنند، ما استقبال میکنیم.

ما امیدوار هستیم آن دوستان، یامخالفینی که میاندا دولت و حکومت افغانستان صلح میکند، صلح شان به خاطر خدا، بخاطر مردم افغانستان و به خاطر وطن باشد و بدون قید و شرط باشد، اگر صلح با قید و شرط ها همراه باشد، امکان دارد که با مشکلات مواجه شود.

موضوع دیگر: سفر جناب رئیس صاحب جمهوریه هندوستان و از کمک یک میلیارد دالری دولت هندوستان استقبال میکنیم، واقعاً از کمکهای قبلی دولت هندوستان در پروژه های زیربنایی قبلی بسیار مهم استفاده شده، امیدوار هستیم که از این کمک هند هم در پروژه های زیربنایی و هم به صورت عادلانه و متوازن در تمام ولایات استفاده شود و به پاکستان میگوئیم که البته این کمک هند دوستی مردم هند یک نمونه بسیار خوبی به سایر کشورهای همسایه به خصوص به پاکستان شود، اگر پاکستان واقعاً بخواهد که با مردم افغانستان دوستی کند و در آوردن صلح و ثبات در افغانستان کمک کند، افغانستان آغوش باز نسبت به آنها خواهد داشت.

البته اینجا یک سه نفر از سناتور صاحبان محترم به ارتباط آمدن محرم و عزاداری در محرم اظهار نگرانی کردند، ما هم واقعاً طرفدار این نیستیم که عزاداری باعث اذیت مردم شود، اما اینکه خیلی صاحب و محقق صاحب آنها را منع کنند، چون مسئله عزاداری یک موضوع شخصی است و این به جیب خیلی صاحب و محقق صاحب نیست، ما امیدوار هستیم که محرم در یک فضای صلح آرام برگزار شود و از نیروهای امنیتی هم خواهش میکنیم همان قسمی که در دیگر مراسم آنها تأمین امنیت کردند، مراسم عزاداری را هم تأمین امنیت کنند. تشکر!

حسیب الله کلیمزی: مهربانی!

رئبترین: زاهدی صاحب خخه مننه کوم چي د پاسپورتو موضوع يي ياده کرله، خو دلته يوه بله موضوع هم ده چي يودرد سر دی د سناتور صاحبانو دپاره، کوم ویزه چي باید په اسلام آباد کي واخیستل شي، فکر کوم که د دغه دپاره يو کوشش وکړي چي دغه ویزې نور په کابل کي ورکړي دا به شه وي. مننه!

حسیب الله کلیمزی: بسم الله الرحمن الرحيم، عزتمندو سناتور صاحبانو! لکه څنگه چي تاسو وویل، عید سعید فطر به همه اعضای محترم مجلس سنا و از طریق شما به فامیل های تمام شما تریک

وتهنیت عرض داریم، خدا کند که عید را باخوشی وامن وامنیت سپری کرده باشید واز طریق شما به تمام نیروهای امنیتی وتمام مردم افغانستان تیریک میگویم.

د سنا د مجلس قطعی حمایت، بدون له شکه ټولو سناتورصاحبانو دا نظردرلود، چې سنا مجلس د پایداره صلحې نه، دبا ثباته صلحې نه، د هغه صلحې نه چې په هغه کې نامشروع شرایط له یوه طرف نه هم نه وي وضع شوی کلک حمایت کوي، او که چیرې د افغانستان د اسلامی جمهوری دولت، د صلحې په مقابل کې کوم خنډونه گوري، یا بعضې اراکین یا مقاماتی که درداخل خود دولت قراردارند ازصلح ممانعت یا با آن مخالفت میکند، لطفاً آنها را قسمی که زابلی صاحب گفت، با مجلس شورای ملی شریک بسازند، تاما همرايشان همکاری کنیم که کيها اند که مخالف صلح اند. وواقعاً صلح اگر با یک نفرهم باشد، قسمی که فقیری صاحب گفت، ما به صلح ضرورت داریم، به نفع وبه خیرافغانستان است.

د ملی امنیتی دفاعی ځواکونود قربانیانونه ټول تقدیرکوو، ټول پي افتخارکوو، ټول پي ویاړو؛ دافغانانو دغیرت او عزت مدافعین دي، تل دي ژوند وي، تل دي بریالی وي اوله دولت نه موغوبنننه دا ده، چې د دوی شخصی ژوند ته، د دوی د فامیلی ژوند ته، د دوی د اولادو ژوند ته باید بشپړه توجه وکړي.

ازدست آوردهای سفررئیس صاحب جمهور وهیئت معیتی اش به هندوستان واقعاً تمام اعضای مجلس سنا قاطعانه حمایت میکند وازمملکت هندوستان منحیث یک دوست تاریخی ویک همسایه خوب، ازصمیم قلب تشکر میکنند که دایم با مردم افغانستان بوده ودر هر عرصه با ما همکاری ها کرده، امیدواری این است که دولت ما همین روابط دوستی وتاریخی خودرا با هندوستان به همین شکل حسنه دوام بدهدوهمکاری های متقابل هرروز بیشتروخوبترشود وروابط صمیمی ترشود.

مشکلات مهاجرین: واقعاً دافغانستان په هرگوت د دنیا چې دي، که په اروپا کې دي، که په امریکا کې دي، که په آسیا کې دي، دمختلفو مشکلاتوسره مخ دي اومتأسفانه یو لوی تعداد انسانان مونږ د مهاجرت په پروسو کې له لاسه هم ورکړل، خدای دې د دوی شهادتونه قبول کړي؛ خو دایران اوپاکستان نه دیوه اسلامی اود یوانسانی ملک په صفت زمونږدا غوښتنه ده، چې هر هغه فضیلت چې خدای (ج) یوه انسان ته ورکړی اوبیایي یو مسلمان ته ورکړیدی، داسلام دمبارک دین په رڼا کې اود انسانیت اوبشریت

دقانون په رڼا کې تاسو د مهاجرینوسره برخورد وکړی، داچې مهاجرین داوسپني په قفسوکې اچول کيږي او ددست آورد او دست آورد په صفت باندي په سرکونوباندي نمایش ته ایښودل کيږي، دابه هیخ وخت افغانانو هیره نه کا، خدای دي وکړي چې زمونږدولت کوتلې گامونه واخلي، باحکومت ایران و پاکستان پوست کنده صحبت نمایند، راه حل مهاجرین افغان درایران وپاکستان را پیدا کند. مهاجرین ما که درایران وپاکستان هستند بیشترازچند میلیون انسان است، بناً دولت جمهوری اسلامی افغانستان نمیتواند چې ټول دغه مهاجرین په یوه ورځ را وباسي اوپه افغانستان کې دوی ته کور، کالی اومکان تیارکا، اماپه صفت یومسلمان اوهمسایه ملک باید مونږسره داهمسایگان دا تکلیف وگالي، ترخودغه پروسې ته انتظارشي، چې دممل متحد تریوشش اوهمکاری لاندې، افغان مهاجرین بیرته په خیرخپلوکوروته راستانه شي، اما دا چې د دوی په مشکلاتو ښه پوه شوی واوهغه پلان چې دوی دپاره دولت لري، هغه زمونږستاوسودپاره واضح شوی وي او قناعت د سناتورصاحبان حاصل شده باشد، من پیشنهاد زابلی صاحب را به تالارمیخوانم، اگرشماقبول دارید، وزیر صاحب مهاجرین، وزیرصاحب داخله ووزیرصاحب حج و اوقاف درهمین سه مورد مشخص که بیشتربالایش صحبت شد، درجلسه آینده دعوت میکنیم، درست است که شاید نصاب ماوشما درروزدعوت وزیرصاحبان پوره نباشد، اما دراصول وظایف داخلی به خاطر دعوت وزیرصاحبان به خاطر یک روشنایی دادن به سناتورصاحبان، من فکر میکنم به نصاب ضرورت نداریم؛ اگر موافق باشید کارت سبز، اگر مخالف باشید کارت سیاه (؟ سرخ) خوب تأیید شد که درجلسه آینده وزیرصاحب داخله، وزیرصاحب مهاجرین ووزیرصاحب حج و اوقاف حضور پیدا میکنند وما سوالات خودرا از آنها مطرح میکنیم.

دمعلولینو موضوع ده: جناب بریال صاحب اشاره ورته وکړه، معلولین له وخت نه په مشکلاتو کې دي، څوځله یی د تحسن خیمې وهلي وي د سنا په مخ کې، چې بیا رئیس صاحب یدجرگژ اوبریال صاحب ورسره ولیدل، مشکلات یی د دوی واخیستل اود مربوطه وزارت خانوسره یی شریک کړل، خو فکرکوم متأسفانه لکه څنگه چې امید و، هم هغه سي اقدام د دوزارت خانوله طریقه ونه شو، لهذا جناب بریال صاحب! اگرشما از طریق کمیسیون با وزیرصاحب معلولین میتوانید به موافقه برسید خوب، اگر نه، درجلسه آینده شما به تالارگزارش

دهید، باید وزیرصاحب معلولین به ارتباط حق و حقوق به مجلس سنا حاضر شود. معلولین بیشتر از مرکز، در ولایات مشکلات دارند، شهرک هائی به نام معلولین ساخته شده، متأسفانه مردمان زورمند آنها را عصب کرده به خود گرفته اند و همه امکانات دیگری که به نام معلولین به ولایات میرود، بیشتر از نصف آنها حیف و میل و ضایع میگردند. لهذا من همراه شما هستم و جداً حمایت میکنم و هر روزی که شما لازم دانستید، بعد از جلسه کمیسیون تان با وزیرصاحب معلولین من هر وقت حاضر استم که با شما همکاری کرده و وزیرصاحب را دعوت کنیم تا جواب بدهد.

در روزهای مبارک محرم و در روزهای شهید راه صلح، یا همه قهرمانان این ملت، من فکر میکنم که حق و حقوق روز مبارک محرم، حق و حقوق شهدا و قهرمانان بالای ما بازماندگان این است که به آنها حرمت بگذاریم، آنها را احترام کنیم، برایشان دعا بخوانیم، ختم کنیم، عبادت کنیم. همه شان به ما قابل احترام اند و همه شان شخصیت های قابل افتخار مردم افغانستان بوده اند و تا امروز افغانستان بالای شان افتخار میکند. لهذا باید در روزهای تجلیل از قهرمان ملی کشور باشد، از شهید راه صلح باشد و یا از همه شهدای تاریخ معاصر افغانستان باشد، ما بازماندگان باید زندگی و امنیت و سلامتی همدیگر را در نظر بگیریم و در این مورد حکومت باید مسئولیت خود را مسئولانه ادا کند، نگذارد که چند اوباش سوء استفاده کند و اسلحه بکشد و در داخل شهر فایر (آتش) کند، یا دیگر کند، این کار درست نیست، به نفع کشور نیست و اصلاً به شأن و شوکت همان اتلان و رهبرانی که ما و شما میخواستیم از او تجلیل کنیم، این کارها بی عزتی به آنها است؛ لهذا خواهش مجلس سنا از حکومت این است که در روز تجلیل شهید راه صلح، امنیت مردم افغانستان، علی الخصوص شهرکابل را بهتر و بهتر تأمین نماید و به هیچکس اجازه ندهد که با آله جارحه یا با تفنگ و تفنگچه و غیره و غیره، وارد کاروان تجلیل کنندگان شهید راه صلح، استاد محترم برهان الدین ربانی شود.

همچنان در روز محرم مبارک، برادران اهل تشیع ما که به تکیه خانه ها میروند عبادت میکنند، هم برای آنه زمینه خوب عبادت مساعد شود و هم امنیت مکانهایی که در آنجا عبادت میکنند باید تأمین گردد و ضمناً از برادران خود خواهش میکنم که در این روز از عجز، از خاکساری، قسمی که رسول الله (ص) گفته، همان قسم این روز را تجلیل نمایند،

روز محرم، روز مبارک است و ما همه به آن کاملاً احترام داریم، الحمد لله کل ماسلمان استیم. مشکلات دیگر، سناتور صاحبان اشاره کردند، بیشتر بوده، چون جلسه بعد از رخصتی ها دناشرد، من عاجل یک مرور بالایشان میکنم:

از عمل بالعکس رئیس صاحب جمهور در مقابل پاکستان در مورد مالهای ترانزیت و تجارت: ما و شما حمایت میکنیم، یک عمل کاملاً به جا بوده، تا که ما و شما در همه امورات عین عکس العمل ها را نشان ندهیم، همسایه چشک کورما، دشمن ملت و حکومت افغانستان، هیچ وقت از تباهی افغانستان دست نخواهد کشید و این خواهش من از حکومت است که در همه موارد چنین عمل بالعکس را نشان دهد، بلاخره ما و شما، مردم افغانستان مجبور به این عمل شدیم.

مشکلات مهاجرین داخلی: سناتور صاحب ترین اشاره کرد، واقعاً بیشتر از مهاجرین خارجی، ما و شما مشکل با مهاجرین داخلی داریم؛ در جنگهای داخلی در یک منطقه، در یک ولسوالی، مردم مهاجر میشوند، متأسفانه دولت هیچ نوع رسیدگی نکرده و نتوانسته؛ خواهش ما از دولت و از وزیرصاحب مهاجرین که در جلسه آینده شاید این را واضح بسازد این است که بگوید چه تدابیر دارد به خاطر پوشش این مهاجرینی که در جنگهای داخلی بیجا میشوند؛ یک موضوع نهایت حاد و جدی است.

مبارزه دولت با فساد اداری: متأسفانه کنفرانس بروکسل آمدنی است و تمام تعهدات دولت جمهوری اسلامی افغانستان در آمدگی ها برای کنفرانس بروکسل مبنی بر مبارزه با فساد اداری بوده، اما تا حال هیچ چیزی نشده، صرف یک کمیسیون عدلی و قضایی در ارگ، نمیدانم به شکل نمونه ایی است یا چگونه است، که هیچ جنبه عملی را نگرفته و هیچ کار عملی تا حال انجام نداده؛ بناً خواهش مجلس سنا از دولت این است که در امر مبارزه با فساد اداری جدی تر و عملی تر عمل کند، تا امروز هیچ چیز عملی نبوده، ما و شما باید امروز از نظریات بگذریم، به عمل برویم، در غیر آن تمام امکانات و وعده هائی که در بروکسل و دیگر کنفرانس ها به ما داده میشوند، از دست خواهیم داد.

مشکلات معتادین هم واقعاً زیاد است، دی زیات دی، په ټولو پلونولاندي، په ټولو کندوالوکی، په ټولو کوخوکی بیچارگان بی سرنوشت اوبی سرپناه او بی پوشش گری؛ د عامی روغتیا وزارت اونور مربوطه وزارتخانی د دوی صحت اوسلامت ته توجه وکا اوپه دی موردباندی د رفاه عامه

کمیسیون دصحت عامی دوزارت سره ناسته وکا اود مشکلاتو باندی دی وغربیری، که چیری مشکلات حل نه شول، په آینده مجالسوکې به وزیرصاحب د صحت اونورمربوطه وزیران هم په دی مورد رادعوت کړو.

جناب ایزدیارصاحب اشاره داشت که تمام سناتورصاحبان به ولایات رفته اند، گزارشات از مشکلات وخوبی ها وبدی های ولایات شان دارند واین گزارشات باید ازتربییون سنا پخش گردد. ماموافق استیم، به دوام جلسه امروزی، درجلسات دیگر، ماوشماگزارشات ولایات خودرا اینجا میخوانیم، بازازطریق دارالانشاء خود، ازطریق کمیسیون های مربوطه با وزارتخانه ها شریک میسازیم، انشاءالله تا حد ممکن، تا حدی که قانون به مجلس سنا توان داده، قدرت داده، استفاده میکنیم.

درمورد مکاتب افغان - ترک: واقعاً سروصدا درمورد مکاتب افغان- ترک درتمام دنیا بلند شده، حکومت ترکیه مکاتب را مربوط به یک شخص میداند، که اوبرای اهداف غربی ها کارمیکند ویا هم برای اهداف غیرمسلمین کارمیکند، که خود ترکیه یک مملکت اسلامی است؛ دراین مورد دربسیاری ممالک مکاتب بند(مسدود) گردیده اند،لهذاخواهش ماازکمیسیون اموردینی فرهنگی، تحصیلات عالی ومعارف این است که معین صاحب و رئیس مربوطه راشخصاً دعوت کند دریک جلسه کمیسیون وبیا ایشان صحبت کندوبلاخره نتیجه این جلسه را درتالاراعلان نماید که آیا تصمیم دولت افغانستان، وزارت معارف به این میشود که این مکاتب افغان ترک قسمی که در دیگر نقاط دنیا، دربیشترممالک مسدود گردیده اند، درافغانستان نیزمسدود گردند ویا اینکه این مکاتب درچوکات قانون استند، برای تربیه اولادهای ماوشمامفیداند، تحت یک نظارت بسیارخوب دوام داشته باشند. دراین موردهم ماوشمابعد ازجلسه ای که کمیسیون ما با وزیرصاحب معارف میگیرند، تصمیم خواهیم گرفت.

د ننگرهاربرق قطع دی: دا دوزارت آب وبرق مسئولیت دی چي په یوداسی لوی ولایت، په یو داسی ولایت چي هغلته واقعاً موسم ډیرگرم دی اودغه شدید ترینې ورځې دگرمی دي اوخلک په غربت اوفقرکي ژوند تیروي، دا یو ډیرناسالمه عمل دی د وزارت آب وبرق اومتأسفانه بیجده زیاته لټی ده د کورنیوچارو دوزارت ته چي یو څلور، پنځه کسه بی مسؤلیته لټی په یوه لاره کي برق قطع کوي او په یوه لویه ولایت باندې ۱۵ ورځو ډپاره، د خوشحالیومبارکو ورځوباندې قطع کوي؛

زمونږخواهش دموصلاتواو مخابراتو له وزارت نه دا دی چي زر ترزره د آب وبرق وزیر، د برېښنا دشرکت رئیس وغواړي، موضوع را سره شریکه کا اود ننگرهاریانو دبرق مشکل حل کا اوکه چیری احیاناً مشکل یي حل نه شو، یا کمیسیون ونتوانیده، دتالارسره دی موضوع شریکه کا، په لنډه راتلونکي به انشاءالله مونږاوتاسو تصمیم ورته ونیسو.

نورپه نتیجه گیری کي څه شی نشته دي، د سناتورصاحبانو له حوصلي نه مو د زره له کومي مننه کوم، ښه ورځ ولري! السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

صورت حال جلسه عمومی مشرانو جرگه مؤرخ ۳۰ سنبله سال ۱۳۹۵ هـ.ش

جلسه عمومی مشرانو جرگه مؤرخ ۳۰ سنبله سال ۱۳۹۵ خورشیدی به ریاست انجنیرحسیب الله کلمیزی نائب دوم مشرانو جرگه شورای ملی دولت جمهوری اسلامی افغانستان دایرگردید.

حسیب الله کلمیزی: بسم الله الرحمن الرحيم. عزتمندوسناتورصاحبانو السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته، سهارمو په خیرامیدواریم چې بڼه ورځ ولری. جلسه امروزی خود را بخیرآغاز می کنیم ازمنشی صاحب محترم خواهش می کنم که قاری صاحب مموزی را طبق هدایت رئیس صاحب جرگه به افتتاح مجلس دعوت نماید وبعداً طبق آجندا به پیش میرویم!

نجیبه حسینی: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب مجلس وشما سناتورصاحبان محترم جلسه امروزی خود را به نام خدا آغاز می کنیم.

مشرانو جرگه، سه شنبه د ۱۳۹۵ کال د وړي دمياشتي ۳۰مې نيټې آجندا:

-دکلام الله مجید څومبارکو آیتونو تلاوت؛

-دملی سرود خپرول؛

-آزاد بحث؛

ددوبی په تعطیلاتو کې د اړونده ولایتونو څخه د

محترموسناتورانو د سفر رپوټ؛

-دعائیه اود نن ورځې دغونډې پای.

آجندای مشرانو جرگه، سه شنبه ۳۰ سنبله سال

۱۳۹۵:

-تلاوت چند آیه مبارکه ازکلام الله مجید؛

-پخش سرود ملی؛

-بحث آزاد؛

-گزارش سفرسناتوران محترم ازولایات مربوطه

شان درایام تعطیلات تابستانی؛

-دعائیه و ختم جلسه امروزی.

ازجناب قاری صاحب خواهش می کنیم که آیت

چند ازکلام الله مجید قرائت فرمایند!

(تلاوت آیاتی ازکلام الله مجید توسط قاری رشاد

مموزی صورت گرفت)

نجیبه حسینی: ازجناب قاری صاحب مموزی

جهان سپاس حالا ازهمکاران تخنیکي خود خواهش

می کنیم که سرودملی جمهوری اسلامی افغانستان

را پخش نمایند!

(پخش سرودملی)

حسیب الله کلمیزی: بسم الله الرحمن الرحيم.

عزتمندو سناتورصاحبانو پیش ازاینکه به بحث

آزاد برویم یک مکتوب آمده من مکتوب را

میخوانم:

به مقام محترم ریاست ولسی جرگه!

با ابراز تمنیات نیک

به پاسخ نامه ۵۴۸ مورخ ۲۰/۴/۱۳۹۵ ریاست

امور پارلمانی وتقنینی شما نگاشته میشود: به تأسی

ازحکم ماده ۹۲ قانون اساسی افغانستان فرمان

تقنینی شماره ۶۸ مورخ ۱۳۹۴ رئیس

جمهوراسلامی افغانستان درمورد قانون رهنمای معاملات بعد از غور و مذاقه همه جانبه سناتوران محترم درجلسه عمومی روز سه شنبه مورخ ۲۹/۴/۱۳۹۵ مشرانو جرگه به اکثریت آرا تصویب گردید از آنجاییکه از مصوبه مجلسین شورای ملی اختلاف موجود است بناءً بادر نظر داشت حکم ماده صدم قانون اساسی افغانستان ایجاب تشکیل هیئت مختلط را می نماید اسامی هیئت مختلط جناب مشرانو جرگه، بعداً خدمت تان معرفی می گردد.

طرح مذکور و مصوبه نمبر ۲۱۰ مورخ ۲۹/۴/۱۳۹۵ نیز ضمناً به آن جرگه محترم ارسال است در این قانون رهنمای معاملات که از طرف ولسی جرگه یک فیصله شده و از طرف مشرانو جرگه فیصله دیگر حالی هیئت مختلط به کار است در هیئت مختلط از طرف تالاریا نمی دانم کمیسیون تقنین که پیشنهاد شده یکی مولوی صاحب غلام محی الدین منصف است محترم محمدحسن هوتک محترمه عزیزه مصلح صاحب است محترمه نجیبه حسینی صاحب است و محترمه داکتر انارکلی هنریار است در صورت که اعضای محترم تالاریا تعیین این سناتور صاحبان برای هیئت مختلط موافق باشند کارتهای سبز در صورتیکه ملاحظه داشته باشند و یا موافق نباشند کارت سرخ، خوب جناب زابلی صاحب مهربانی!

زلمی زابلی: تولو سناتور صاحبانو ته بڼه راغلی وایمه، جناب رئیس صاحب ما پر کمیسیون تقنین خو واری انتقاد کړي دی دوی سلیقوي برخورد کوي دوی داسی خلک اکثر مختلط کمیسیونو ته معرفی کوي چي هغه په حقوق قطعاً نه پوهیږي دفاع نسی کولای ته او خدای کوم خای ته دوی ورغلی دی چي بیا بیرته د ولسي جرگي په مقابل کي دفاع کړی ده اکثر وخت د ولسي جرگي خلک ځینی ووځی د ولسي جرگي خلک حق نلری وکیلان چي ووځی باید د مشرانو جرگي د سناتورانو سره مستقیماً مستدل مدلل د قانون منطق دلیل وویي کچیري ونه وایی دوی به دلته شکایت وکړی دا باید مطبوعاتو ته دا موضوع مونږ افشا کړو چي ولسي جرگه مونږ سره په دي مورد کي نه کښیناستل د خپل قانوني صلاحیت څخه ناوړه استفاده وکړله په دي خاطر د دوی دا سلیقوي برخورد چي هروخت دا ځونفره مشخص دی دوی تعیین کوي پردي مونږ انتقاد لرو مونږ ته قابل د قبول ندی، تشکر.

گلالي اکبري: بسم الله الرحمن الرحيم. باعرض سلام من انتقاد دارم خوب بخاطر که من هم دودوره است که اینجا سناتور هستيم همیشه

هر موضوع که میشود تنها کمیسیون مشترک نیست حنا سفرها با ملاقات های خصوصی سفارت ها یک تیم خاص یک گروه خاص همیشه انتخاب میشود ما هم که دودوره سناتور بودیم تاحالی نشده که ما دریک کمیسیون مشترک که اگر از کمیسیون تقنین افراد مسلکی افراد حقوق دان برود مثل نجیبه حسینی ما هیچ اعتراض نداریم اما وقتیکه افراد اشخاص به سلیقه ها ومیل خود چه میکند من منحيث یک سناتور دودوره یی انتقاد دارم انتقاد دارم که تمام برنامه های مشرانو جرگه سلیقوي و خود مانی است، تشکر.

غلام محی الدین منصف: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه جناب رئیس صاحب منشی صاحب سناتوران محترم حاضرین در تالاریا عرض سلام ادب حضور همه گان! البته مطابق به اصول وظایف داخلی مشرانو جرگه هر کمیسیون حق دارد سناتور صاحبان را به مجلس عمومی غرض اشتراک در هیئت مختلط معرفی کند حالا صلاحیت از تالاریا است هر تعداد از سناتور صاحبان که علاقمند استند که در کمیته مختلط اشتراک بکنند کدام مانع از طرف ما نیست خدای ناخواسته هیچ سلیقوي برخورد نیست و با هیچ سناتور صاحب کدام مشکل نداریم همه شان نور چشم ما استند چه در این کمیته باشند چه در سایر کمیته ها ما به خاطر از اینکه تعداد اعضا کم باشد هر قدر که تعداد اعضا بالا برود و همان قدر از طرف ولسی جرگه که است معرفی میشود فقط یک موضوع است در آن دیگر زیاد نیست و هر قدر که حالی مجلس محترم مشرانو جرگه مناسب میبیند کدام مشکل نداریم، تشکر.

حسیب الله کلیمزی: محترم سناتور صاحبانو واقعاً چي د جناب زابلی صاحب او اکبری صاحب اعتراض وارد و او منصف صاحب در چوکات اصول وظایف داخلی دفع خود را گفت پیشنهاد من به تالاریا چه است چونکه قانون مربوط به رهنمایی معاملات قانون مربوط به کمیسیون مواصلات و مخابرات است و همچنان کمیسیون رفاه عامه و کمیسیون سمع شکایات به یک نحوی نه به یک نحوی دخیل این مسایل هستند پیشنهاد ما اینست که دونفر از کمیسیون تقنین یک نفر از هیئت اداری حسینی صاحب یک نفر از کمیسیون مواصلات و مخابرات و یک نفر از کمیسیون سمع شکایات و یک نفر از کمیسیون رفاه عامه که جمله پنج نفر میشود به این کمیته مختلط ماوشما معرفی کنیم موافق استند اگر سناتور صاحبان معزز موافق باشند کارت سبز و اگر مخالف باشند کارت سرخ خوب

بعد از اینکه اعتراض جناب ایزديار صاحب را بگیرم اما پیشنهاد تصویب شد.

محمد علم ایزديار: بسم الله الرحمن الرحيم. ما دو دقیقه پیش فیصله کردیم مجلس رای دادند کارت سبزیالا کردند بعد از دو دقیقه فیصله مجلس شکستادن مخالف اصول وظایف داخلی است خواهش ما اینست که بعد از این کمیسیون ها متوجه باشند طوری که جناب منصف صاحب گفتند تعیین اعضا برای کمیسیون مختلط از صلاحیت کمیسیون های مربوط است کمیسیون مربوط به این معنا که قانون به هر کمیسیون که ارتباط دارد آنها پیشنهاد می کند به مجلس و مجلس قبل از اینکه رای گیری بکند باید در مورد افراد نظر خود را بدهد باید در مورد افراد در مورد تایید رد آن نفر نظر بدهد به این اساس این پیشنهاد تعداد از دوستان که یک تعداد از خواهران و برادران همیشه می آیند و عضویت می گیرند خوب است اگر ملاحظه دارند تجدید نظر شود رای ندهند اگر ملاحظه ندارند می فهمند تجربه خوب است اینها توانستند کار بکنند تا به حالی خو رئیس صاحب مجلس کلیمزی صاحب کدام ضعف در کمیسیون های مختلط خوشبختانه که دیده نشده اما هر قدر که بتوانیم ما به پیشنهاد داکتر صاحب که مستدل عمل بکنیم و بتوانیم بیشتر سهم قانونی و حقوقی را در دفاع از مصوبه مشرانو جرگه داشته باشیم این به نفع ما است مسئله دوم رئیس صاحب که اکبری صاحب اشاره کرد مسئله سفرها است که شکایت ها به صورت گسترده وجود دارد یکبار دیگر ما این مسئله را در مجلس ارائه کردیم از آدرس گروپ ما ارائه کردیم ،حالی هم ارائه میکنیم ما امید وار هستیم که هیئت محترم اداری و برادران خواهران که میروند به سفر اینها عدالت و انصاف و همان برخورد متوازن و متعادل را جداً مد نظر داشته باشند در غیر آن خدای ناخواسته اوضاع مجلس ما متشنج کشمکش ایجاد میشود بی اعتمادی میشود و امید وار هستم که در این مطابق فیصله مجلس اصول وظایف داخلی و برنامه که قبلاً فیصله شده بود به همان شکل صورت بگیرد در هر نماینده هیئت اداری بوده باشد از گروپ های پارلمانی بوده باشد بعد شما تصمیم بگیرند که کی برود در آنجا اگر خدای ناخواسته چه بود باز مشکلات خلق میشود، السلام علیکم.

باز محمد زرمتی: دمحترم رئیس صاحب په اجازه! څرنگه چې ډاکټر صاحب پیشنهاد وکړ پیشنهاد د تایید ورده ځکه چې موازنه د کمیسیونو باید په نظر کې ونیولی شی اوفعلاً دا کوم ایزديار صاحب چې پیشنهاد وکړ کوم تصویب چې مونږه پخوا

کړی ده هغه باید اقلأ په دوه ثلث باندی باید رد کړو دا پیشنهاد چې شوی ده کوم نفر چې معرفی شویدی هغوی دی ولاړ شی لیکن آینده هر کمیسیون وظیفه لری چې باید مربوط کمیسیونو ته مراجعه وکړی اودهغو څخه یویو نفر وغواری نه دا چې دوی گوته پرې کیږدی ورته وایی چې د مخابراتو له کمیسیون څخه یونفر را معرفی کړی ،د سمع شکایاتو یونفر معرفی کړی، توازن به مراعات شی جنجال به لمنځه تللی وی حیثیت به د جرگې په ځای وی ټول په قانون باندی پوهیږی ټول کولی شی استدلال وکړی یعنی مشخص څومحدود نفرو باندی دغه انتقادونه کیږی دا به بهتر وی چې په دغه حصه کې کمیسیونونه باید توازن به نظر کې ونیسی،ومن الله توفیق.

الله داداندر: د محترم رئیس صاحب او جلسې په اجازه، او هیئت محترم اداری سناتور صاحبانو خویندو او د دارالانشاء لوی محترم رئیس صاحب اوتولو حاضرینو ته السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

جناب رئیس صاحب څو ځله ما دغزنی په رابطه باندی گزارش یې بولی یایی عرض بولی دغزنی ولایت وضع مطمینه نده خاصتاً د اندرو د ولسوالی، د کیرو ولسوالی د ناوې ولسوالی تاسو باور وکړی چې هره ورځ...

حسب الله کلیمزی: جناب اندر صاحب نظر وخت لری وروسته چې د نظروخت راغلو بیا به په هغو بحث وکړی اوس دا اعتراض د هیئت موضوع ده تا دی اعتراض کارت اوچت کړی و

الله داداندر: دا ټول اعتراض ده اودا ټول عرض هم ده.

حسب الله کلیمزی: صحیح مهربانی!

الله داداندر: که چیرې دغزنی په ولایت کې بیا خصوصاً پردغه دوه ولسوالیو کې تصفیوی عملیات ونشي امکان لري چې دغزنی بناهرم په خطر کې ولویږي ولی داسې عملیات نه چې درې ورځې تر عملیاتو رومبی مخالفین خپروې څلورمه ورځ دوی عملیات کوي چې ټول مخالفین تللی وي اودوی بیرته راکوچیري ترڅو چې هلته ثابتي پوستي وزارت داخله وزارت دفاع وانچوی هیڅ امکان نلری چې هلته امنیت راشي ، دوهم ولی دغه امنیتي وضع ورځ په ورځ باندی خرابیږی ولی یعنی تقریباً باید اوس مخ په بڼه والی وای ، ولی متاسفانه چې دغه ټوله گناه د دغه درې گونو قواوو: قوه د اجرائیه قوه د قضایی اوقوه د مقننې ده، مونږ له ولسونو څه غواړو؟ ولسونه خو ډیر محصور یا په اصطلاح اسیردی هغه واقعاً د

مخالفينو په لاس کي دي هيڅ قدرت نلری که چیري دوی په دي پوه شی چې زمونږ دفاع کیري باورولری چې هيڅ شی نشته تاسی ولیدل چې پاکستان زمونږ د مملکت لپاره دي داعش د تروریزم د القاعده خاله جوړه کړی او همیشه یی مونږ تهديد کړی یو همیشه مونږ متضرر کړی یو ، زمونږ د ضرر سره د ایالات متحده امریکا هغه کمکونه چې دلته یی دوی کوي یا هغه قوتونه چې دی هغه هم متضرر دی خو خوشبختانه د پاکستان په رابطه باندی نړیوالی ټولنی هم په دي اعتراف وکړ که د تاسو فکروی دوه ورځی پيش سنا مجلس د خارجی روابطو د بین المللی روابطو د کمیټي رئیس په ډاگه وویل چې پاکستان تروریزم ساتی اود تروریزم سره معاونیت کوي نو پردغه نسبت دا دی ټول نړی لپاره یو ضرر ده.

حسب الله کلیمزی: جناب اندر صاحب خیرده داعتراض موضوع به پاکه کړو اوس اندر صاحب خپل نظر ختم کا مهربانی دوام ورکړه اندر صاحب!

الله داداندر: دویم پاکستان هری خواته خوله غورځوي تاسو وگورئ چې زمونږ له هندوستان سره تقریباً د تاریخ په اوږدو کي دا ټول روابط دوستانه او حسنه وه، خصوصاً خوځله جناب رئیس صاحب جمهور سفرونه وکړل اودغه آخری سفر یی دا به بني لاسته راوړنی ولری هندوستان مونږ سره ډیري زیاتي مرستې کړي دي او په ډیر مشکل وخت کي، پاکستان اوس وایی ملل متحد ته یی شکایت کړی ده چې هندوستان د بلوچستان ایالات کي لاس وهنه کوي ولی پردی دی پاکستان پوه شی چې دآینده لپاره دوی ته کوم گنجایش نشته ولی زما د ټولو لوړ پوړو چارواکو اوله ټولو هغو مسئولینو څخه تقاضا داده چې راځی یو لاس شی او یوه خوله شی او یو اتفاق شی جناب رئیس صاحب جمهور واقعاً زه کوم امید لرم اونه کوم چاپلوسی کوم اونه می کړی ده اونه پروا لرم د چا واقعاً هغه یو خدمتگار اورینتینی سړی ده او همیشه یی کوشش کړی ده همیشه هلی ځلی کوي تاسو ووینی چې هغه هيڅ نوع تعصب نلری ، ده په خپل دورباندی څه رقم خلک راجمع کړی دی دا دی دی لپاره نه چې دی په پښتنو کي څه شی نشته دی چون خپله پښتون ده هغه اقلیتونه کوچک ته موقع زمینه برابره کړیده چې نن ډیر اختیارات لري متاسفانه چې په هغو کي دوه رنگی ده اودغه مونږ د وطن جوړیدای ډیره مشکله ده، د تاسوله توجه نه مننه.

حسب الله کلیمزی: ډیره مننه سلامت اوسی جناب اندر صاحب هوتک صاحب محترم اعتراض اخلو بیا دی مختلط هیئت موضوع فاینل کو وروسته څو بحث آزاد ته!

محمد حسن هوتک: بسم الله الرحمن الرحيم. په اجازه د رئیس صاحب مجلس، هیئت اداری او ټولو سناتور صاحبانو! جناب معاون صاحب زه د محترمی اکبری صاحب اوداکتر صاحب پيشنهاده سره مخالف نه یمه لیکن هغه پروسیجر خو مونږ اوتاسو ټولو ته معلوم ده پروسیجر دا ده چې کله قانون د ولسي جرگي څخه راشی نومونږ اوتاسو هغه قانون هغه خپل مربوطه کمپسیون ته استو او بیا کاپیانی یی نورو ټولو کمپسیونو ته استو چې مطالعه یی کړی اما متاسفانه مونږ اوتاسو شاهد یو د دي چې کله قانون په مربوطه کمپسیون کي نهایی شی عمومي مجلس ته وړاندی شی په عمومي مجلس کي مونږ داسی لیدلی چې سناتور صاحبانو بیخی پخپل کمپسیون کي هغه قانون ندی مطالعه کړی قطعاً یی نه وي مطالعه کړی خبرنه وی په عمومي مجلس کي دا خبره وکړی چې وایی دا قانون خوبه مو یو واری مونږ ته را استولی و چې مونږ کتلی وای په هغه ورځ باندی چې بحث ورباندی کیري فیصله ورباندی کیري په هغه ورځ باندی داسی سناتور صاحبان شته وایی دا به مو مونږ ته را استولی وای چې مونږ کتلی وای بیا مونږ اوتاسو شاهد د دي یو چې هغه کاپیانی دوی ته استول شوي وي نو مطلب می دا ده چې دا قانون په هغه خپل مربوطه کمپسیون کي یوه اندازه تخنیکي بحث ورباندی کیري اساسي بحث ورباندی کیري مطالعه کیري دقیق مطالعه کیري نومعمول داده چې اکثریت دهیئت مختلط لپاره چې دهغه کمپسیون چې اختلافی موارد په کي وی دهغه کمپسیون څخه ور معرفي کیري او یو تعداد کسان له نورو کمپسیونو څخه ، د ډاکتر صاحب خبره صحیح ده چې په دي کي باید دغسی کسان چې هغه حقوقی مطالعه ولری او یا مثلاً مطالعه یی کړی وی هغه کمپسیون ورباندی بحث کړی وی تخنیکي بحث یی ورباندی کړی وی مسلکي بحث یی ورباندی کړی وي هغه بیا سمه درست نمایندگي وکولی شی په مختلط کمپسیون کي، السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته.

نثار احمد حارس: بسم الله الرحمن الرحيم. اول همین معلوم شود که همین قانون که آمده رهنمایی معاملات مربوط کدام کمپسیون بود کدام کمپسیون باید بالای این بحث می کرد و بحث را که کمپسیون کرده جناب هوتک صاحب دقیق می گوید این به

تمام کمیسیون ها رفته و کمیسیون ها کلهش این را دیده این یک گپ علیحده است اما اینکه بعضاً مغالطه در این صورت می گیرد که ولسی جرگه در فلان کمیسیون خود اینرا بررسی کرده ما هم باید در همان کمیسیون اینرا بررسی کنیم در حالیکه این شیوه کار کاملاً غلط است کمیسیون ولسی جرگه اگر اشتباه می کند باید دارالانشای ما این اشتباه را نکند هیئت اداری ما باید این اشتباه را نکند آن را باید به همان کمیسیون مربوطه اش روان بکند اگر این مسئله مربوط خانم اکبری بود باید در کمیسیون مواصلات و مخابرات این بررسی می شد اگر مربوط کمیسیون تقنین بوده که علیحده خط است باشد اما من گپ های جناب ایزدیاری صاحب را تایید می کنم حالی شده ... صورت گرفته کاری اینرا بمانند همین طوری که پیش رفته من امیدوار هستم در آینده هیئت محترم اداری و شعبات مربوطه دارالانشاء در این راستا توجه جدی داشته باشد و حق به حقدار برسد کسانی دیگر که در این مجلس است بگذارند که در جلسات مشترک اشتراک کنند تا ولسی جرگه هم بفهمند که یک تعداد کسانی دیگر که هم در قانون میفهمند در مشرانو جرگه حضور دارند، تشکر از توجه تان.

نجیبه حسینی: خوب جناب سناتور صاحبان محترم در همین طول یازده سال معمول همین بوده که چون قانون همان کمیسیون مربوطه که مطالعه میکند زیاد تر وارد است از همان خاطر پیشنهاد هیئت مختلط از طرف همان کمیسیون میشود منتها بعضاً اینجا اعتراضات اگر اعتراض سر من باشد من خودم شخصاً در این کمیسیون مختلط در هر کمیسیون مختلط از این به بعد یک قید بماند که این آدم دیگر نرود این مربوط شما میشود من نمی روم و دوستان عزیز اگر کسی که علاقمند است مثل که جناب منصف صاحب گفتند ضرورت به این قدر جنجال نیست کسیکه علاقمند است دست خود را بالا بکند که من میخواهم در همین کمیسیون مختلط باشم موضوع حل میشود، تشکر.

حسب الله کلیمزی: اعتراض غفاری صاحب را کوتاه می گیریم!

محمد داود غفاری: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب هیئت محترم اداری سناتور صاحبان نهایت محترم بحث سر همین سفرها بود من نمی خواستم صحبت بکنم چون بخاطر که دوستان همه از عدالت گپ میزند من احترام دارم به خواهرم احترام دارم اکبری صاحب و جناب ایزدیاری صاحب خو بزرگ کل گی ما است واقعاً زیاد احترام دارم ولی وقتیکه بحث عدالت می آید باید آدم گذشته را

یک کم زره در نظر بگیرد که عدالت حالی چه رقم تامین میشود شما ببینند من شش ساله فرض مثال در اینجا سناتور بودیم این سال هفتم من است بکشند در گذشته که ما چند سفر داشتیم من، همین خواهر ما میرزاد صاحب را بکشند که چند سفر داشته و اکثراً همین سناتور صاحبان به من جای سوال اینجا است وقتی ما عدالت میگویم تا پارسال ما کلگی تک تک سناتوران که بسیار میخواستند که حداقل سفر بکنند به کل کشورهای دنیا اینها ارتباط سفر شخصی داشت به همین دلیل که امسال یک دم کلگی ارتباط به کل دنیا قطع شده چه است؟ آیا این بی عدالتی بوده که حق دیگران تامین نمی شود یک چیز باید ما در نظر بگیریم اگر کسانی که ادعا میکنند که حق سناتوران فرضاً در سفر تلف میشود بیایند شش ساله اسناد دیگر را بکشند و همین اسناد ها را بکشیم عدالت خواهیم بود که هر کس به اساس قرعه کشی و یک نوبت حداقل امروز کلگی راضی نیستند که ما در همین سفر رفتیم کسانی که میخواست حق دیگران را کسب بکنند دیگران را اجازه ندهد به سفر بروند آن چیزی روشن واضح است که ناراض است من امید وار هستم که سناتور صاحبان به حق خود قایل باشند و به حق دیگر سناتور صاحبان احترام بگذارند همین یک چیزی که به یک چوکات آمده حق کسی تلف نمی شود به همین یک احترام گذاشته شود، تشکر.

حسب الله کلیمزی: خوب من فکرمی کنم در مورد هیئت مختلط چیزی که پیشنهاد کمیسیون است با ازدیاد کمیسیون سمع شکایات و مواصلات مخابرات و رفاه عامه اگر اعضای محترم موافق باشند بیایند همین را تصویب بکنیم که خلاص شود همین سه نفر اعضا کمیسیون رفاه عامه مواصلات و مخابرات سمع شکایات اگر در این اضافه شود چه مشکل به بار می آید ببینید نعمتی صاحب همین پیشنهاد که من دارم پنج نفر میشود یکی از کمیسیون رفاه عامه از کمیسیون سمع شکایات از کمیسیون مواصلات مخابرات یک نفر از هیئت اداری و یک نفر از کمیسیون تقنین واقعاً این خلاف اصول چه فیصله شده، بگو و کیلی صاحب!

نثار احمد حارس: فیصله شده بیشتر کمیسیون فیصله کرده جناب معاون صاحب که از همین کمیسیون ها باشد شرکت کنند رای گیری شده باید همان اعضای محترم در همین جلسه شرکت کنند و اضافه کردن این خلاف قانون است.

حسب الله کلیمزی: جناب حارس صاحب هیچ هیئت تا به حالا تعیین نشده کمیسیون اعضا را پیشنهاد کرده به تالار که تالاریا باید این را رد بکند

ویا تایید حالی بحث ماوشما سر رد وتایید است آیا به همان اعضای که کمیسیون پیشنهاد کرده موافق استند یک وبه همان پیشنهاد که ما کردیم موافق استند زابلی صاحب بفرمایید!

زلمی زابلی: رئیس صاحب اوس خود مجلس روحیه همدغسی ده دا سپین رپرور مشرانو سناتور صاحبانو هم نظرورکر مونر دا واری خه نه وایو خوکه بل واری دا کمپسیون دغسی کار وکری دا کمپسیون مونر بیا قطعاً په رسمیت نه پیژنو بیا مونر قانونی چلند ورسره کو مونر بیا دا نه وایو چي حتماً به بیا مونر په دي کمپسیون کي اشتراک کو مونر دا وایو چي تول سناتوران دا حق لری هرکمپسیون ته خصوصاً چي هغه موضوع هغه قانون هغه کمیسیون پوری مربوط وی اول دی هغه ته وویای چي هغه یونفرحتماً ورواستوی کي دغسی نه وی بیا دوی کولای سی د خپل صلاحیت کارواخلي کي هرخوک لیری ولی دا دی په نظر کي ونیسی چي هرکمپسیون هر سناتور هلته دفاع کولی سی خصوصاً هغه خوک چي په حقوقو پوهیږي هلته حقوقي استدلال کولای سی هغو ته دی لمړیتوب ورکری، تشکر.

محمدعلم ایزدیار: بیشتر هم نظرم را گفتم که شما فیصله کردید دوباره سرفیصله که صورت گرفته تجدید نظر خلاف قانون است یک، دوم چیزی را که حالی شما پیشنهاد میکنید باز هم مبهم است مبهم به این معنا که شما میگویند که یک نفر از کمیسیون شکایات یک نفر از کمیسیون رفاه عامه در حالیکه فرد مورد نظر سناتور که در آنجا میاشد راساً نامش گرفته شود به این خاطر خواهش من اینست که این فیصله شده همین بحث راجع بکنید بروید به بحث دوم.

حسیب الله کلیمزی: جناب معاون صاحب شما خیریک اعتراض دارند بگذارند که جواب اعتراض شما واضح شود و باز اعتراض دوم شما هم وارد دانسته شده پیشنهاد کمیسیون تایید شد صرف برای این بار در آینده کمیسیون تقنین فیصله تالار است نمی تواند که هیئت مختلط را تنها خود شان معرفی کند تایید است صرف برای این بار تایید شد در آینده کمیسیون تقنین نمی تواند در مورد هیئت مختلط به تنهایی تصمیم گیری کند به تالار بگذارد، تا تالار انتخاب نماید برای این بارتعیین است مکتوب شان را دارالانشاء رسماً روان کند یک موضوع ، موضوع دوم جناب ایزدیار صاحب در مورد سفرها ملاحظه داشتی ببینید از روز که من شخصاً معاون مجلس سنا شدید در اس کمیته سفرها هستم بیشتر از سی

نفر سناتور صاحبان معزز به اساس قرعه کشی بسیار واضح و شفاف رفته در سفرها، یک انسان ثابت بسازد که بی عدالتی شده باشد من از سنا استعفا میدهم در غیر آن لطفاً برخورد های سلیقوی را در داخل تالار نکنید، اما در وقت حاکمیت شما ما افراد را برای شما نشان داده میتوانیم که قطعاً مامور سنا نبوده در سفرها رفته ، ببینید وقتی که سفرها تقسیم شده معاون گروپ شما جناب طیب صاحب حضور داشت، قاری صاحب میرحاتم حضور داشت از هئیت اداری نجیبه حسینی صاحب حضور داشت شخصاً خودم بحیث رئیس کمیته بودم ۲۷ نام سناتور صاحبان که هیچ وقت در سفر نرفته بود در همو پنج سال دوره قدرت شما اینها به سفر نرفته بودند روی طیاره را ندیده بود نام آنها را نوشته کردیم قرعه کشی کردیم از بین آنها ۲۰ انتخاب شد در این ما بی عدالتی کردیم اگر ما و شما عدالت را بی عدالتی بگویم و بی عدالتی را پرورش بدهیم این خو هم باز عدالت نیست بنا در مورد سفرها جناب معاون صاحب هر نوع ثبوت ، شواهد و مدارک که داری سبا ماوشما کمیته رؤسا داریم بیا باید تشریف بیاورید که آنجا بحث بیشتر کنیم اینجا تالار است ضرور نیست که بالای سفرها دیگر صحبت شود، تشکر می کنم.

محمدعلم ایزدیار: رئیس صاحب چون یک نقطه به اجازه ات!

حسیب الله کلیمزی: امر کنید!

محمدعلم ایزدیار: چون شما گفتید که در وقت حاکمیت شما و اینها دو - سه بار اینرا گفتی ، این هئیت اداری شاهد است رئیس دارالانشاء شاهد است در آن وقت هم اگر اینجا ظلم و بی انصافی می بود من هم اعتراض سر هئیت اداری داشتم هم در تصمیم داشتم حالی هم گپ من همین است، اما ما نگفتیم که کی رفته من خو از جناب غفاری صاحب که یادداشت داده اند برایشان، یعنی منظور من هیچ فرد خاص نبود، اما یادداشت از کسانی است رئیس صاحب که در همین طول یک سال پنج بار رفته یک نفر پنج بار در طول یک سال .

حسیب الله کلیمزی: نامش را بگیرد جناب معاون صاحب!

محمدعلم ایزدیار: برایت نشان میدهم، فردا برایت نشان میدهم و بعد از آن تبعات و عوارض را هم برایتان می گویم.

حسیب الله کلیمزی: درست ، میرویم طرف بحث آزاد حسینی صاحب لست را بخوان!

نجیبه حسینی: سناتور صاحبان محترم کسانی که برای بحث آزاد ثبت نام کرده اند: اکبری صاحب،

حارس صاحب، احمدی صاحب، اعظمی صاحب، سلطانی صاحب، شامل صاحب، هوتک صاحب، کوچی صاحب، هاشمی صاحب، زرمتی صاحب، اندر صاحب، ایزدیار صاحب، گیانوال صاحب، بریال صاحب و گلالی اکبری .

حسیب الله کلیمزی: مهربانی منصف صاحب بسیار زیاد شد اعتراضات واقعاً!

غلام محی الدین منصف: این اعتراض بخاطر اصلاحات است جناب معاون صاحب، شما گفتید که کمیسیون تقنین نمیتواند پیشنهاد کند پیشنهاد من اینست.

حسیب الله کلیمزی: نی تصمیم بگیرد جناب تصمیم بگیرد، پیشنهاد کرده میتوانید چرا نی.

غلام محی الدین منصف: اجازه بدهید، پیشنهاد من اینست که مطابق به اصول همه کمیسیونها حق دارند پیشنهاد کنند بخاطر این که همه سناتور صاحبان که علاقمند هستند که در کمیته های مختلط اشتراک بکنند و ما اینرا گفته نمی توانیم که در مجلس سنا کی قانون میفهمند کلش قانون میفهمند چرا اعضای شورای ملی چه در ولسی جرگه است چه در مشرانو جرگه است یکی از وظایف عمده ایشان همین موضوعات قانون است که باید اینرا بفهمند پیشنهاد من این است جناب معاون صاحب که هر گاه هئیت مختلط در ارتباط قوانین ایجاب می کند باید کمیسیون مربوطه شما در اینجا فیصله بکنید کمیسیون مربوطه به کمیسیون های مشرانو جرگه مکتوب بفرستد که شما کسانی که علاقمند هستند به همو کمیسیون نامش در بین خود بنشینند بحث کنند در کمیسیون همو یک نفر خود را معرفی بکنند که هم رفع اختلاف شود هم کسانی که علاقمند هستند در همانجا اشتراک بکنند به مجلس عمومی پیشنهاد شود، تشکر.

حسیب الله کلیمزی: جناب منصف صاحب نظرتان بجا، قانونی، مطابق به اصول وظایف داخلی است من پیشنهاد شما را رد نکردیم هر کمیسیون میتواند پیشنهاد بکند، ما داسی وویل چی تصمیم نشی نیولی په تنهایی، یعنی تصمیم گرفته نمی تواند، پیشنهاد بجا است، حسینی صاحب میرویم به طرف بحث آزاد!

نجیبه حسینی: ببخشید کمیسیون مربوطه تنها پیشنهاد می کند تصمیم از خود مجلس است، همیشه همین رقم بوده حالی هم، باز هم می گویم که اگر نفر اضافه میشود کدام مشکل نیست هر خواهر و برادر که علاقمند است هیچ ضرورت به اینقدر جنجال نیست و امیدوار هستم در روزیکه کمیسیون مختلط دایمی شود باز همان خواهران و برادران

که نامش است حتماً حاضر باشند، پشتش می پالند و پیدا نمی شود، اکبری صاحب بفرمایید!

گلالی اکبری: بسم الله الرحمن الرحیم. با عرض سلام و به اجازه رئیس صاحب مجلس و حاضرین محترم در تالار! یک نگرانی بزرگ در همین مدت چند روز پیدا شده در شهر کابل که تعداد ویلگردها و تعداد بی بندوبارها از قبیل جوانان که تفنگچه، چاقو، کارد، سلاح حتی کلاشینکوف بدست شان بعد از عصر و شام اینها در کوچه و بازار در هر کوچه و پس کوچه می گردند و میخواهند که یکتا را لت کنند، مایلش را بگیرند، سلاحش بگیرند یا اینکه آنرا اختطاف کنند یا موترش بگیرند در اینجا نگرانی تنها به من نیست که به همه مردم افغانستان است و خصوصاً به مردم غریب و بیچاره که او توان دفاع از اینرا ندارد در اینجا من از شما همکاری میخواهم که جناب معاون صاحب یک هماهنگی را با قوماندان امنیه کابل با ادارات کشف و استخبارات مرکز کابل بیاورید که اگر ما در پایتخت از یکطرف انتحار و انفجار و از یکطرف این بی بندوباری ها شود پس دیگر مردم که در کابل سکونت دارد اینها چه بکنند و به کجا بروند این یک موضوع، موضوع دوم همین صحبت را که ما کردیم فکر می کنم که سبب رنجیش به یک تعداد سناتور صاحبان شده باشد ما تا حالی هیچ نه گفتیم که کی غیرقانونی رفته کی غیرقانونی نرفته من معذرت میخواهم که قطعاً اصلاً من از رفتن غفاری صاحب به سفر خیر ندارم اگر رفته هم باشد حقش است که هیچ در گذشته هم نرفته اما ما این موضوع را می گویم بیکتعداد که در قرعه کشی رفته اند حق آنها بجا و بیکتعداد دیگر برود یک موضوع، موضوع دوم که فعلاً داکتر صاحب زلمی زابلی گفتند راست می گوید مثلاً سناتور که در اینجا است من فکر می کنم گفته منصف صاحب همه حقوق میفهمند از قانون خبر دارند باخبر استند خصوصاً کسانی که دوبار آمده اینها از کدام شان در آنجا باید عرض اندام کنند بروند بفهمند، درست که کمیسیون تقنین حق دارد که چند نفر از خودش و خصوصاً نجیبه جان یک حقوق دان است به اینها ما هیچ تعصب و هیچ سیالی کرده نمی توانیم که یک زن حقوق دان هستند و دیگر سناتوران مرد و زن اصلاً باید در آنجا حضور پیدا کنند جایگاه خود بفهمند که من هم یک سناتور هستم من در کمیسیون مختلط جا پیدا می کنم من امید وار هستم این به هیچ کس برنخورد این یک حق مدنی هر کس است که ما میخواهیم همین حق

مان است از همین حق مان ما مستفید شویم استفاده کنیم اگر چند تا میرود این یک نمونه به حساب یک مثال می شود که شاید دیگر هیچ کس حقوق نه فهمند همین چهار سناتور است که همیشه میآید همیشه در کمیسیون مشترک شرکت می کنند ما بخاطر این که یک تساوی حقوق در اینجا صورت بگیرد هر کس جای خود را پیدا کند و بفهمد که در همین سنا یک عدالت است که من هم می توانم منحیث یک سناتور یا حقوق دان یا این که غیرحقوق دان یا عضو یک کمیسیون من بتوانم در آنجا بروم حضور پیداکنم، تشکر.

نثار احمدحارس: یکبار دیگر سلام، پیش از اینکه من به گپهای خود بروم دو مسئله میخوام یاد کنم یکی از کمره ماین های مشرانو جرگه خواهش می کنم در وقتیکه سرود ملی نواخته می شود به جای خود ایستاد باشند این طرف این طرف ندوند باید منظم در جای خود در هر جایکه هستند باید ایستاد شوند دارالانشاء اینرا متوجه باشد ، مسئله دوم اینست که من نمی فهمم مربوط دارالانشای ما می شود یا مربوط دارالانشای ولسی جرگه چندی پیش مخالفین همینجا یک راکت زدند به همین دیوارحالی ما منتظر هستیم که یک گلکار بیاید از هندوستان همینرا برای ما تیار کند روزیکه هندی ها این پارلمان تعمیر تسلیم ما کردند و عوارض پیدا شد باز آن وقت چه خواهد کردیم حالی خو قفس قفس ساختیم این شورا ملی را تعمیرش ، زیبایش از بین بردیم تمام کیفیت را که برای تعمیر شورا ملی افغانستان ساخته شده بود از این قفسچه گک ها ساختیم و او ، در روز حملات نه بدرد می خورد نه دیگر می کند فقط یک مسئله بود که همه می فهمیم ولی همین دیوار خو حداقل تیار شود همین نام بدی را خو حداقل همین پیسه اگر آنها ندارند همین ما پیسه انداز می کنیم میدهم اینقدر پیسه در مصارف بیجا ، بی مورد نقطه نقطه مصرف می شود همین دیوار خو مربوط هر کس که می شود همینرا خو مصرف کنند حداقل پنج - شش ماه سر همین دیوار تیر شد هیچ کس آنرا متوجه نشده، مسئله دوم تعداد بیرق هایکه در بیرون است یک سائز بیرق یک سائز است به یک اندازه است یک سائز بیرق کلان است که باید یکدانه بیرق کلان در او انداخته شود اگر کسی تشریفات نمیفهمد من برایش یاد میدهم اگر میفهمد بیرق که خورد است لطفاً از اینجا پس کنند این برای تعمیر شورای ملی افغانستان شرم است که کسی متوجه چنین حرکت ها نمی باشد مسئولیتش بدوش هر کسیکه است من خیلی متأسف هستم

اینکه تاحالی متوجه این گپ نشده، من بسیارمتأسف هستم که در یک حمله هوایی هشت سرباز هشت قهرمان هشت برادر و هشت فرزند خانواده افغان بازهم توسط امریکایی های بی مسلک امریکایی های بی شعور امریکا که امروز ما را به همین آتش انداخته به شهادت رسیدند من در حالیکه این حمله هوایی نیروهای امریکایی را در برابر قهرمانان سرسپرده افغانستان به شدت انتقاد می کنم امیدوار هستم وزارت دفاع افغانستان در این مورد بی مسئولیت نباشند خون بهایی سربازان افغانستان بخواهید و خون شهداء افغانستان که با دست خالی در برابر تروریزم بین المللی که ساخته و بافته خود غریبها و اروپاییها است، خون بهای شان را بخواهند ورنه یک روز مقامات وزارت دفاع افغانستان در برابر تاریخ افغانستان و نزد نسل های بعدی افغانستان مسئول می باشند ، آنجا که در ایالت های امریکا یک انفجار رخ میدهد و یک افغان آنجا می گیرند هنوز هم آن مسئله درست تحقیق نشده که آیا او واقعاً افغان است یا باز هم پاکستانی می برآید و از نام افغان در حال حاضر استفاده می شود آنجا عجب غوغوای را برپا می اندازد ولی اینجا که سرباز من با دست خالی در برابر تروریزم می جنگد و از خاک مقدس و پرچم سه رنگ خود دفاع می کند باز در آنجا فقط یک می گوید ساری ببخشید اشتباه شد حالی ما پانزده سال است در اشتباه به سر میبریم ما پانزده سال کشته دست اشتباهات هوایی هستیم، ولی هیچگاهی کسی خون شهید افغان نخواست آنجا که ما مینشینیم از امریکاییها به زبان بسیار بلند چاپلوسی می کنیم و دفاع می کنیم و از حضورشان حمایت می کنیم؛اما اینجا خون سرباز من را که می ریزاند هیچ کسی ما همت افغانی نمی کنیم و خون افغان خود را نمی خواهیم من جداً از مقامات وزارت دفاع افغانستان می طلبم که در پی کشته شدن هشت سرباز افغانی اقدام جدی کنند ورنه این ننگ این بی عزتی بنام نامی وزارت دفاع افغانستان ثبت می شود و آن وقت ، وای بر آن وقت که بگنجد نمک ، سرباز ما کشته می شود اگر یک سرباز امریکایی کشته می شود به سرش پرچم امریکا انداخته می شود به امریکا انتقال داده می شود ولی سرباز من در جنگ در جبهه جنگ کشته می شود ، آنجا تروریست است او تروریست نمی کشد آنجا منطقه تروریست برایش معلوم است منطقه تروریست نمی زند سرباز من را همراه یک کلاشینکوفش که در آنجا نشسته میزند می کشد؟ من جداً از کمیته

دفاع و امنیت داخلی مجلس سنا جداً تقاضا می کنم تقاضای من است بعنوان فرزندان اصیل مجلس سنا افغانستان که پشت این گپ بگیرند وزارت دفاع را بخواهند و تا او حد فشار بیاورد سر وزارت دفاع که باید خون بهای یک سرباز امریکایی که برایش در جنگ پرداخته می شود باید این اشتباهات را که امریکایی ها کردند برای سربازان افغانستان هم پرداخته شود، تشکر از توجه تان.

نجیبه حسینی: مقصد سناتور صاحبان متوجه باشند که پانزده نفر ثبت نام کرده و یک گزارش از ولایت پنجشیر هم داریم اعظمی صاحب! **حسیب الله کلیمزی:** رئیس صاحب دارالانشاء وخت دري دقیقې کړه د هر سناتور صاحب لپاره او سناتور صاحبانو محترمو، کوشش می کنیم که صحبت ما بیشتر از سه دقیقه نشود چون تعداد زیاد ثبت شده، کفایت کا هماغه دري دقیقې دی هر خوک خپلی خبری عیاری کا، مهربانی صاحب!

گل احمد اعظمی: بنام خداوند بزرگ. به اجازه جناب رئیس صاحب، منشی صاحب، نماینده های مردم افغانستان در مجلس سنا و حاضرین در تالار، یکی خو تقریباً همین وقتیکه شما محدود کردید سه دقیقه یک چیز متوجه باشید نیم ساعت وقت امروز ما بیهوده به هدر رفت اگر ما مراجعه کنیم به اصول وظایف داخلی و ایجاد یک سیستم اینقدر جروبخت نمی شود سر این مسایل این پیشنهاد من بود، دیگر از طریق رسانه ها و مطبوعات ما شنیدیم راجع به فرمان تقنینی رئیس جمهور راجع به اصلاحات انتخاباتی، انتخابات همیشه گفتیم باز هم تأکید می کنیم تقاضا و خواست مردم افغانستان است اصل دموکراسی است اما باز هم ما بعضی سروصداهای را از طریق بعضی افراد و اشخاص می شنویم که زیر سوال میبرند دموکراسی را، حکومت را، من فکر می کنم که اگر ما میرویم طرف حکومت مؤقت این به معنی دهن دموکراسی است کسانی که این مسایل را دامن میزند به این معنی که ما شانزده سال عقب میرویم بیایند که کمک کنیم منحصیث نماینده های مردم در تحقق و عملی شدن دموکراسی که همو انتخابات است و همو اصلاحات است و یک موضوع دیگری که در این قانون صلاحیتش به کمیسیون انتخابات داده موضوع حوزه هاست، در شرایط فعلی با وصف این که وقتی جامعه قانونمند باشد وقتی اراضی تثبیت باشد جغرافیا مشخص باشد نفوس تثبیت باشد من طرفدار حوزه ها هستم اما به شرایط فعلی این به نقص این مملکت است هنوز زورمندان به این

حکومت حاکمیت می کند شما بروید به یک ولایت دوردست افغانستان، تفنگ سالارها آنجا حکومت می کند آنجا نظم نیست قانون نیست بنا هر کس که زور داشت زر داشت او اینجا نماینده خواهد باشد و کسیکه از طبقه غریب و مستضعف باشد او دیگر جای نخواهد داشت، نی در شورای ولایتی نی در ولسی جرگه و نی در مشرانو جرگه بنا سر این موضوع باید کمیسیون مستقل انتخابات که صلاحیت برایش داده شده توجه خاص کند، موضوع دیگر رسماً خو هنوز نیامده بعداً می آید کدام قانون است من مشخص نمیفهمم راجع به خرید حبس یک کسیکه زندانی می شود در بل پول این بسیار خائینانه است هر کس که این طرح را داده یک طرح خائینانه است، طرح است که دهن طبقه غریب و مستضعف است هر کس که جنایت می کند پول دارد حبس خود را می خرد بنا ما منحصیث نماینده های مردم افغانستان به این باید توجه کنیم و این قانون به ما هم میآید نشود که باز سرمایه داران خو حالی چور و چپاول شروع کردند، مافیا حکومت می کند و حبس خود را هم بخرد؟ این چیز باید ما متوجه باشیم بسیار تشکر.

نفیسه سلطانی: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب مجلس، خواهرم نجیبه جان و سناتور صاحبان عزیز، همکاران دارالانشاء و ژورنالیستان محترم السلام علیکم و رحمت الله و برکاته! امیدوار هستم که روزهای رخصتی را سناتور صاحبان به خوبی و به سلامتی گذشتانده باشند، من هم حرفهای خانم اکبری را تائید می کنم در قسمت نا امنی شهر کابل که واقعاً نا امنی نهایت بیشتر شده حتی بچه های در سنین چهارده و سیزده ساله تا پانزده ساله تفنگچه های بدست شان است و فایرها می کنند زمانیکه پولیس می دود به پولیس می گوید نه یایی پیش که سرخودت شلیک می کنم در این قسمت باید قوماندان واقعاً خواسته شود و از او پرسان شود که چرا اشخاص بی بندوبار سلاح غیر مسؤل مسلح هستند در پیگرد باید قرار گیرد و در قسمت که اعظمی صاحب گفت من هم از این موضوع خبر دارم چرا که شما اطلاع دارید که من یک دعوی حقوقی دارم در آنجا من هم خبر شدم که یکتعداد بندی ها که جرم های بسیار بزرگ دارند ولی حبس خود را با پول خریداری کردند که در این قسمت اگر این کدام قانون میآید این قانون نیست این در حقیقت جفا است در حق ملت غریب و بیچاره افغانستان که در این قسمت باید سنا توجه داشته باشد منحصیث نماینده های این ملت وقتیکه ما

نمی توانیم به حقوق خود برسیم طوری که تمام همکاران ما خبر دارد جناب معاون صاحب شما خودتان خیر دارید سپاسگذار هستم از شما که با ما زیاد همکاری کردید ، یک شخصیکه با مرا فریب داده به بانک عزیزی بانک فریب داده از او یازده لک و پنجا هزار دالر شانرا ، دختر شان بنام شگوفه نام از بانک کشیده و به همین رقم خانه را برای من در قسمت حصه اول به گرو داده و حالیکه تمام اسناد شان که با حضور داشت خود تان برای من خارنوال سپرد که تا حالی همو نمره دوسیه من را نمی داد ولی باز هم باور کنید با حضور داشت شما برای من نمره دوسیه را غلط داده بود من سه روز مکمل پشت آن دوسیه گشتم که من بالاخره نمره دوسیه را از لوی خارنوالی از ریاست تحقیقش من پیدا کردم آنرا هم به جبر پیدا کردیم که من رفتم حالا هم نفر حاضر شده گفته که من پول اش په اقساط میدهم ، خانه را اگر رضایت بچه ام باشد من آنرا می فروشم خی پس در این بانک ها که خانه ها را به ضمانت میگذارند چطور آن خانه را می تواند که دولت لیلام بکند ، پول خود بانک اخذکنند، پس ما هم در ضمانت پولش خانه را پیش من در مقابل پولم گرو داده حالی خانه را باید ...

حسیب الله کلیمزی: نیم دقیقه وقت بدهیدسلطانی صاحب!

نفیسه سلطانی: پس پیسه مرا باید بدهد اینرا بخاطر یاد کردم وقتیکه من متضررشدیم من دسترسی ندارم از تمام رسانه های محترم تقاضا دارم که همین صدای من را شما بلند بکنید تا رئیس صاحب جمهور هم بفهمند هنوز هم در این مملکت اختلاس وجود دارد ، هنوز هم در این مملکت فساد اداری وجود دارد، هنوز هم ارگانهای عدلی و قضایی اصلاح نشده هنوز هم مردم غریب و بیچاره پامال است هنوز وقتیکه من یک سناتور هستم ببینید که من به ارگانهای عدلی و قضایی دسترسی ندارم ، شما فکر کنید که یک آدم که کراچی وان است او چی دسترسی خواهد داشت یک کسیکه مزدورکار است او چی دسترسی خواهد داشت، یک کسیکه (مایک قطع شده) در این قسمت توجه شما را میخواهم که شما من حیث یک شهروند افغانستان من حیث یک کسیکه که گلاش خفک شده است شما همو صدا را بلند بسازید از شما تقاضا می کنم که همین صدای من را بلند بسازید من من حیث یک همیشه کوچک تان که برای من همین لطف بکنید که تا ارگانهای عدلی و قضایی باید خبر شود ، وقتیکه برای من تلفون

میآید می گوید او با جنرال صاحب عبدالرحمن خیشی کرده او نفر فرار کرده از زندان ، آنرا رئیس صاحب جمهور ، ماده چهارم فقره اولش گفت که کسانی که دعوی حقوقی دارد آنها به هیچ صورت استننا از این فرمان استننا است او یعنی او حق ندارد که باید در فرمان بیابند آنها باید حبس خود را سپری بکند ولی متأسفانه آنها را به حساب فرمان رها کرده اینجا فساد اداری است یا نی که آنجا خارنوال پول گرفته قاضیش فیصله خود را تطبیق کرده نمی تواند ، ریاست حقوقش همچنان همینطور تحت فشار است تا دیروز برای من چاپلوسی می کرد که من کارت را خلاص می کنم می گیرم حقت و امروز سر من مایک تلفون گل می کند می گوید بیاید از نزدیک من همراهیت گپ میزنم مثلیکه من یک کسیکه ، که پیاده دفترش باشم که بروم برای شان دیگر از تمام تان تقاضای من همین است در همین مجلس هم اگر کسی واسطه اش است روی خدا را بکند روی قرآن را بکند دیگر از او آدم حمایت نکند.

حسیب الله کلیمزی: صحیح ده.

محمدحسن هوتک: بسم الله الرحمن الرحيم. په اجازه د جناب رئیس صاحب، هئیت اداری او تولو سناتور صاحبانو السلام علیکم و رحمت الله و برکاته! جناب رئیس صاحب تر هرڅه له مخه خو، چون پروون ورځ د سولی د شهید استاد مرحوم ربانی صاحب د شهادت ورځ وه اول ده ته له خدای پاک څخه جنت غواړم او کورنی ته یې تسلیت وایم ، دویمه خبره داده چې مور او تاسو شاهد د دې وو چې تیره ورځ لکه حارس صاحب چې په تفصیل سره بیان ورکړ زه هم مختصره اشاره کوم چې د ارزگان په ولایت کې د امریکایانو په بمبارۍ کې اته کسه په یوه پوسته کې په ډیره ظالمانه توګه باندې شهیدان شول نو دا واقعاً د غندول وړ ده له مجلس څخه می هم هیله داده چې د یوې اعلامی په ترڅ کې دغه مسئله وغندی او امنیتي ارګانونه راوغوښتل شی چې تاسو ولی دومره بی کفایت یاست چې تاسو خپله هماهنگی نشی کولای د خارجیانو له دغه سره که دا وضع ادامه پیدا کړی همداسی به ډیر ډیر موارد وی چې زموږ بی ګناه خلک به په کورونو کې او پولیس به مو شهیدان کیری هغه پولیس بیچاره ګان د خپلی خاوري د خپل وطن د ساتنې لپاره شپه او ورځ په دغو شرایطو کې د ارزگان په شرایطو کې تاسو فکر وکړی د قندهار کابل په لاره باندې څومره خطر ده څومره دغه ده ؟ په پوسته کې ناست بیرق هم د پوستې په سر باندې ځړیدلی اما

با وجود د هغه هم دوی بمباری کوي اوس یی مسئولیت هم په غاړه باندی نه اخلی در حالیکه دوی په خپله ، تاسو په څو ورځی ، ما په خپله واوریدل چې د دوی د یوې بی پیلوټه طیارې په بمباری کې په پاکستان کې یو امریکایی یو بل استرالیایی وو که څوک وژل شوې وو امریکایی ته یې یونیم میلیون ډالر خون بها ورته ورکړه زموږ همدغسی بیچاره گان چې څوک یې بیا پوښتنه هم نه کوي دا خبره ډیره د افسوس خبره ده هیله می دا ده چې مجلس یې د یوې اعلامیې په ترڅ کې وغندی ، دریمه خبره دا ده لکه سناتور صاحبانو چې اشاره درلوده د کابل په ښار کې پدې وختونو کې واقعاً چې نا امنی بیخی ډیره شوي ده دا ناقانونه وسلوال مور او تاسو وینو چې هره ورځ ، تاسو ولیدل د کلکاني د جنازې په ورځ باندی څومره وسلوال راوتلی وو او توپک یې پورته پورته کول همدارنگه د شهید په اونی کې د قهرمان ملي د شهادت په ورځ باندی تاسو ولیدل چې ناقانونه وسلوال په موټرو کې گرځیدل حتی د وکیلانو کورونه او دفترونه یې په دغو باندی ویستلی دی ، همدغه خلک دی دا د زورواکانو سره تړلی دی دغه خلک دي چې د خلکو کورونه هم کې غلاوی کوي اختطافونه هم دوی کوي موټرې هم دوی غلا کوي هر فساد چې ده همدغه خلک یې کوي هغوی پیسې نه ورکوي د جیب پیسې ، پس همدوی له دغی لاری څخه خپل دغه کوي ؟، جناب معاون صاحب ته بلد یی د دغی منطقی زموږ کور کوڅه تاته معلومه ده دا ستاسو د ورونو د کورونو په څنگ کې څلورم کور ده زموږ له کوره څلور یا پنځم کور کیږي د عرفات په ورځ باندی د اختر څخه یوه ورځ مخکې هغه د کور خاوند راوځي په موټر کې راوځی چې څنگه دغی کوڅې ته راوځی مسلح خلک ورته دریری تفنگچي او دغه ورباندی نیسی چې موټر راپریږده موټر یی ځینی اخیستی دی وایی تر هغه وخته یی پر ما باندی تفنگچي نیولی وی چې دا موټر ولاړی ولاړی له کوڅې څخه ووتی بیا کرار په تسلی باندی په داسی حال چې سل متره وهغه خواته پولیس دی په یو کانتینر کې یوه پوسته ده چې هغه مور پیشنهاد کړی چې دغه منطقه ناامنه ده ... نو دغه قوماندان د امنیې هم دا خبره کوي چې هغه کسان چې هغه بله ورځ یی فایرونه کړي وو د خلکو په کورو باندی هغه خپله هم وایی چې دا ناقانونه وسلوال دی او ما تشخیص کړی دی او پیژندلی دی او ژر به یې گرفتار کړو هیله می دا ده چې قوماندان د امنیې راوغوښتل شی چې تا نو

څه اقدامات کړی او څه اجراءت دی کړی هغه خلک چې تا تشخیص کړی دی گرفتاره کړی دی که دی نه دی گرفتاره کړی ؟خوشی هسی خبری کوي چنی قوماندان د امنیې لفاظی سړی ده هڅی د خولې خبری کوي هیڅ هیڅ اجراءت نشی کولی او نه یې کوي ، او بله موضوع جناب رئیس صاحب دا د مهاجرینو خبره ده چې په هره ورځ باندی زموږ افغانستان ته له ایران او له پاکستان څخه تقریباً ۷۰۰۰ نفر مهاجرین راځی په حکومت باندی دا غږ کوو چې حکومت باید دی ته متوجه ووسی د دغو مهاجرینو غمخوري وکړی منی او ژمی راروان ده چې بیا خدای نخواستہ دا مهاجرین ټول رانشی تر آسمان لاندی په کابل کې به د کابل په ښار کې به پراته وی ، خپلو ولایاتو ته دی واستوی هغه شهرکونه شته هلته دی د دوی لپاره د ځمکی ، د نمر و او د نورو کومکونو غم وخورى دا ډیره ضروري خبره ده، نورستاسو وخت نه نیسم له توجه څخه مو مننه.

فريده کوچی: بسم الله الرحمن الرحيم. رئیس صاحب، منشی صاحب، سناتور صاحبانو خویندو او ورونو دوی ته ښه راغلاست وایم او له منشی صاحب څخه می داسی، له معاون صاحب څخه می داسی گیله کیږی د دواړو معاونانو څخه چې یوله طیارې کښته کیږی بل خیزی اول چې د دوی نه وو ویل یی زه گردو ته ویل یی وخت ورکوم ولاړ شی ویل یی خارج ته هغه یی ریشتیا ویلی دی وایي ، اتره ډیری لافی دی وهلی - چې ځای د ریشتیا راغی اتره ته نو خدای وشمولې ، نو ښه تا لیدلی سړی داسی لوی لوی خبری هم نه کوي چې لوی خبری وکړی بیا په هغه خپل قول باندی دریری اوس نایب اول او نایب دو هغه رئیس خو لا تللی دی مسلمان وحج ته تللی فرضی حج ته تللی ، ښه معاون اول او معاون دو تاسو څه کوی چې یو په امریکې کې ناست دی دا بل تللی وو هند ته نو دلته پیرانیان راوتلی وای دلته په دغه باندی کښیناستلی وای که د گور مری ورباندی کښیناستلی وای ، دا خو یی یو ، مور خپل ځان ته گوته نه نیسو ټول فساد په مور کې دی ټول فساد اداري مور خپله کوو چې مور سم سو والله که د پاکستان زور راباندی ورسیری نه والله که د امریکا زور راباندی ورسیری نه والله که د ایران زور راباندی ورسیری ، ښه تمامه ورځ یی غندو غندو دا څه ، تسلی ورته وایو ، اختر ته دوی ورځی که درې ورځی پاته وی چې په ننګرهار کې یې دوه قوماندانان او جنرالان دا یې شهیدان کړل او ویی نیول یو شل یې زخمیان کړل ، یو ،

لس ، دولس يې پکې مړه کړل ما ويل دا دروازه مه ورکوي دريمه ورځ ولاړم د دروازي پر ځای ودرېدلم سلاح په غاړه کې نو بڼه دروازه يې ورکړه سبا او بله ورځ که دا دروازه بله دروازه به راسی په ننگرهار کې به ودرېږي بله دروازه به په سروبي کې جوړه کړی دغه ځای نشاني دی زه تاسو ته پنځلس ورځې مهلت درکوم ، د ۳۴ ولايتو کليو او بانډو ته زه نن ورځ هدايت ورکوم او چې دوی دی راوځي بالا ، خوبونه دی نه کوي په دولت دی نه نازيږي ، عياشي او فحشا ډير سول اوج ته ورسيدل ، نو تا ليدلی مسلمان ...

حسيب الله کليمزی: نيمه دقيقه وخت ورکړئ!

فريده کوچی: نو عياشي او فحشا اوج ته ورسيدل ، سبا او بله ورځ به وايی چې دا تمديد کړی تاسو يې تمديدوی ، د دې پاچاهي څخه تاسو اميد لری چې دا پاچاهي به سر ته ورسيزي والله که ورسيزي زه پنځه سوه کسيزه خلک کنډک ځان ته جوړوم دا خبر تاسو يې واورى مخ پر پاکستان باندی حرکت کوم چې دا دروازه يې تکه او پارچه نکړم په والله که يې پريږدم هو.

حسيب الله کليمزی: ترين صاحب اعتراض لري مهربانی!

رباترين: اعتراض می جناب معاون صاحب پر جلسه باندی دی دا کوچنی جلسه نده دا د ناحق خلکو جلسه نده دا د مشرانو جرگې جلسه ده د دې جلسې عزت او حيثيت بايد په نظر کې ونيول سی هر سناتور بايد د افغانستان په سطح باندی وغږيږي نه دا چې په شخصي ډول باندی يا پر نورو لکه سفرونه او پر داسی شيانو باندی بحث وکړی دا ځای د هغه بحثو ندی ستا د شعبي دروازه تر مازديگره پوری خلاصه ده هر څوک چې کوم شکايت لری لطفاً دی ستا شعبي ته درسی هلته دی له نژدې ستا سره خبری وکړی دا جرگه د مشرانو جرگې جلسه ده بايد د دې حيثيت په نظر کې ونيول سی.

حسيب الله کليمزی: مننه بڼه اعتراض وو ، په ځای وو ، مهربانی!

باز محمد زرمتی: د محترم رئيس صاحب په اجازه اول جناب رئيس زما دا خواهش ده له ټولو سناتور صاحبانو څخه وقتی چې مور په حکومت باندې او د هغه په لوايحو باندې انتقاد کوو. مونږه پخپلو لوايح، وظايف داخلي په ځان باندې نه تطبيقوو، هلته درې ويل شويدي او بس هره ورځ آزاد بحث خوشته، ليکن خپلي وينا دې په دريو دقيقو کې ختمه کړي، رئيس صاحب که يوه ته وخت ورکوي او بل ته يې ورنه کړي، په توازن

کې مخالفت راځي، بايد له دوی څخه خواهش وشي درې دقيقې بايد وغږيږي او په همدغو دريو دقيقو کې دې خپلې خبرې خلاصې کړي، که نه بيا دې هم نوبت واخلي، دوباره نوبت واخلي.

راځم دې موضوع ته : جناب رئيس صاحب! دا د انتخاباتو حوزې يې چې منظور کړيدي، دا حوزې قابل د تقديردي، ځکه چې په تير وخت کې چې هر ولايت يوه حوزه وه ، افغانستان کې اوس داسې ولسوالی شته، چې دوه نفره يې ولسی جرگې ته راغلي دي، څلورنفره يې ولايتی شورا ته راغلي دي او يو نفر يې مشرانو جرگې ته هم راغلی، ته فکر وکړه! دا عدالت ده؟ داسې ولسوالي شته چې نه په ولايتي شورا کې نفر لري، په دا دوه، درې دورو کې اونه يې په مشرانو کې لري. دې دوی حوزې قابل د تقدير دي، ليکن يو شی ده، بعضې هلته چې په دغه راس د دولت کې دي، د رئيس جمهور له عقل څخه دي، دهغه څخه استفاده کوي، په دغه حوزو کې دوی مداخله کوي او قومي سيستم يې غوره کړيده، غواړی چې دا خپل قوم ته حوزې زياتې کړي. اول دا ده چې دا د ظاهر شاه په وخت کې چې کومې ولسوالی وې او دهغې څو دورې وکيلان په هغه راغلی دي، بايد دهغه حوزو ته اول حق يو يو نفر ورکړشي، متباقي زياتيږي، يوڅه نفر زياتيږي، شپيته ، اويا نفر زياتيږي، هغه دا نورې ولسوالی چې دي، د نفوسو په اساس باندې بايد هغوته ورکړي. که دغه معيارونيسي، ټولوته به حق ورسيزي، اوس فرضاً د پکتيا ۷ نفره د ظاهر شاه په وخت کې راتلل، ۵ نفره يې مونږ ته راکړي، که دوه نفره نور مونږ ته راکړي، زمونږ حوزې هغه پوره کيږي، جنجال هم رفع کيږي او هر څوک پخپل هغه باندې رسيزي اوله بلې خوا شفافيت راځي په کې، هلته دې تغلب نه په کې راځي، لکه مونږه چې په داتيره دورې چې و، هلته مصارف هم نه و، مصارف هيڅ حکومت نه راکول، پخپله وکيلان او نماينده گان راوستل او هغه کول دي. په دغه حصه کې مونږه له تاڅخه جدی توقع کوو، چې مقاماتوسره په دغه کې تماس کې شی تاسې اودغه حوزې په تناسب جوړې شي، چې هغه ته هر چا ته خپل حق ورسيزي او څوک مايوسه پاتي نه شي؛ دا به يو عدالت هم تامين شوی وي.

الله داداندر: په اجازه د رئيس صاحب جلسې او ټولو محترموسناتور صاحبانو! واقعاً چې په ټول غزنی ولايت کې اکثره ولسوالی نماينده گان نه لري او د حوزو جوړول، حتمی اوضروری ده؛ زه دا غوښتنه لرم چې په ټولو ولسواليو کې حوزې جوړې شي اوحق حقدارته ورسيزي. زه د محترم زرمتی

صاحب اود اعظمی صاحب خبری تائیدوم، ومن الله توفیق.

محمد علم ایزدیار: بسم الله الرحمن الرحيم. تشکر میکنم از جناب منشی صاحب وبه اجازه رئیس صاحب جلسه!

رئیس صاحب! یادداشت‌های که من داشتم، یکی مسئله ارزگان بود، که جناب حارس صاحب مطرح کردند، شهادت مظلومانه هشت تن از سربازان پولیس ملی، که در بدترین شرایط در دفاع از شهر ترینکوت در برابر تروریستها ایستاد شدند، اما متأسفانه در نتیجه بمبارد نیروهای ائتلاف یا ایالات متحده امریکا مظلومانه شهید شدند، من امید و اراستم که تحقیق همه جانبه صورت گیرد، تا تکرار اینگونه حوادث صورت نگیرد، اما متأسفانه که علی الرغم پیشنهادات و اعتراضات، این حوادث در گوشه و کنار کشور ما تکرار شد و تکرار میشود، مثلی که در لوگر انجام شد، در پکتیا انجام شد، در بعضی نقاط دیگر کشور ما، امید و اراستم که وزارتخانه های مربوطه، جدیت لازم را در این عرصه داشته باشند.

جناب رئیس صاحب! مسئله دوم، شکایاتی است در مورد چگونگی مقرری ها در وزارتخانه ها، به خصوص چند وزارت که شکایت آورده اند، که من آنها را به کمیسیون های مربوطه راجع میکنم از طریق شما، که وزارت تجارت است، وزارت انکشاف دهات و بعضی وزارت خانه های دیگر است که واقعاً شکایت های بسیار جدی وجود دارد، من امید و اراستم که توجه شود و مردم ما از این حالت برابند.

مسئله دیگر: با رئیس صاحب جمهور هم صحبت شد، با وزیر خارجه و شعبه مربوط، کمیسیون روابط بین المللی در جریان است، موضوع عضویت افغانستان در کنفرانس شانگهای، که از لحاظ اقتصادی، امنیتی و ترانزیت و تجارت افغانستان میتواند استفاده زیادی ببرد، اما متأسفانه افغانستان با قوت لازم، درخواست عضویت در این کنفرانس را نداشت و لابی لازم را نکردند، در حالی که اذهان کشورهای منطقه برای عضویت افغانستان مساعد بود، اما از اثر تخریب کشور همسایه ما که متأسفانه در این عرصه هم نقش منفی بازی کردند، افغانستان نتوانست که عضویت خود را در شانگهای تسوید کند و به عنوان عضو ناظر، یا عضو سامع باقی ماند.

من از کمیسیون بین المللی و از مجلس سنا خواهش میکنم که این مسئله را تعقیب کنیم تا خدا بخواهد یک دست آورد خوبی داشته باشیم.

مسئله آخر: مسئله تقدیر از کارکرد های بعضی از مسئولین حکومت است که واقعاً توانستند نقش بازی

کنند، قبل از رخصتی هم از کار والی تخار که هم در عرصه امنیتی و هم در عرصه خدماتی و هم در عرصه بازسازی، اینها نقش بسیار اساسی را بازی کردند، در دفاع تخار، در دفاع کندز، در بازسازی مکاتب و درهم آهنگی با مردم، دیدن با مردم و با مراجعین، یک نمونه استند، من امیدواراستم که مثل او برادران دیگری از ولایت های دیگر، کسانی را به همین شکل، اما به صورت واقعی باشد، که او بتواند الگو قرار بگیرد، یک مسابقه خیر را به وجود بیاورد و خدا بخواهد ما به این وسیله هم بتوانیم تعداد کسانی را که زحمت می کشند و کار می کنند، با تشویق یک زمینه خوب مسابقه خیر را به وجود بیاوریم، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

گل محمد رسولی: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب، منشی صاحب و سناتور صاحبان محترم!

من هم شهادت هشت سرباز قهرمان خود را که در شهر ترینکوت ولایت ارزگان به شهادت رسیدند تسلیت می گویم و به بازمانده گان شان صبر جمیل میخوام و همچنان از رهبران حکومت وحدت ملی جداً تقاضا میکنم که هرچه جدی تر اینرا تعقیب کنند و در آینده بالای سربازان قهرمان ما، به جای که تقدیر شوند، اینگونه حملاتی صورت نگیرد. به فکر من که این حمله حمله نا آگاهانه نیست، حمله قصدی است و این حملات را چندین بار در ولایت های مختلف انجام داده اند نیروهای ائتلاف یا نیروهای ایالات متحده امریکا.

موضوع دوم: جناب رئیس صاحب! دو شب میشود که بالای چهار ولسوالی ولایت فاریاب از طرف مخالفین دولت حمله صورت میگیرد، خوشبختانه نیروهای امنیتی ما سرسختانه دفاع میکنند و توانستند که جواب دندان شکن به مخالفین دولت بدهند، اما آنها هم کم و کاستی های خود را دارند، که من دیشب هم همایشان صحبت کردم، کمکهای ضروری و مهمات به وقت و زمان برایشان نمیرسد، من از خود قوماندانی پرسان کردم، آنها مشکلات خود را دارند، می گویند از مرکز هم کمی و کاستی هائی وجود دارد که ما هم به همان تناسب، چون بالای ولسوالی ها، بالای قریه جات عملیات زیاد است، ما مکمل رسانده نمیتوانیم و خواهش کردند که از وزارت امور داخله و دفاع که در ولایت فاریاب همکاری های لازم از طرف شان صورت گیرد.

جناب رئیس صاحب! موضوع دوم، موضوع بند الماراست، که تقریباً پنج سال میشود که مردم ولسوالی المار که نزدیک ترین ولسوالی به ولایت فاریاب است، ۲۷ کیلومتر فاصله ندارد، اما بدون

آب، بدون برق زنده گي ميکنند، پنج سال از قرارداد بندالمارسپري شده، اما متأسفانه کارش هيچ پيش نميروند، تدارکات ملي رياست جمهوري، اينرا سه چهارماه پيش اين قرارداد را فسخ کرده، اما تا هنوز کارش را شروع نکرده، مردم بسيار به تشويش استند، مردم جواب ميخواهند که آيا بودجه بند المار به کدام ولايت ديگر ميرود، يا همينجا باقي ميمانند، يا که اينها قرارداد را از نو به کسی ديگر ميدهند، جواب منفي يا مثبتش را ميخواهند، بنا از شما خواهش ميکنم که وزارت انرژي و آب را يا به کميسيون مربوطه اش خواسته شود، حد اقل ما نماينده ولايت فارياب از همين پروژه آگاه باشيم که آيا دوباره به کسی ديگر به قرارداد داده ميشود، يا فسخ قرارداد شده بودجه آن به ولايت ديگري ميرود، تشکر از توجه شما.

زلمي زابلي: جناب رئيس صاحب! په ولسي جرگي کي دا فعاليت شروع سويدي، د بعضي مخدره موادو، د مافيا لخوا څخه، عظيمي صاحب هم هغه ته اشاره وکړه، هغه داسي طرح ده چې که چيري په يونفرباندي حبس راوځي، په پيسوباندي کولای سي هغه خريداري کړي. دا واقعاً د مواد مخدرو د سختو مافيا لخوا دا تلاش روان دي، دلته دي سناتور صاحبان که خويندي دي، که ورونه دي متوجه وي، چې هروخت مجلس ته راسي، په سخته الفاظوباندي دا بايد رد سي. مونږ هغو مافيایي گروپو ته اخطار ورکوو، که چيري ولسي جرگه دا تائيد هم کړي، انشاءالله مشرانو جرگي په دې شي کي په سخته مقابله کوي، دوی دي په دې باره کي په مشرانو جرگه کي د فعاليت کوبښن نه کوي.

جناب رئيس صاحب! دوهمه موضوع: په ولايتوکي هر رياست د مربوطه وزارت خالي بستونه لري، ليکن متأسفانه يو رياست دا خپل خالي بستونه نه افشا کوي، په دې خاطر چې اوس په هر ولايت کي تقريباً په سلگونو ليسانس، ماسترخوانان ورغلي دي، فارغين لري، هغه په دې خاطر چې د دوی تحصيلات ورباندي لوړ دي، نه غواړي چې دا تحصيلکرده خلک هلته ځای پرځای سي.

زمونږ خواهش دا دی، چې د سنا د مجلس له طريقه څخه جناب رئيس صاحب جمهورته، کابيني ته يومکتوب واستول سي، چې هروزير مجبور او مکلف دی، پخپلو مربوطه ولايتوکي هغه خالي بستونه اعلان کړي، ترڅو هغه واجد شرايط ځوانان چې را فارغ سويدي، هغوی هلته کانديد کړي، پروسه د داوطلبی کي ځان شامل کړي.

جناب رئيس صاحب! بله موضوع دا چې نواز شريف ډير بي شرفانه وويل چې که افغاني مهاجرين پخپله خوبنه ځي و دې وځي، که نه مونږ د اردو په

زورباندي باسو. مونږ پخپلو مهاجرينو ورونو باندي يرغ کوو، پخپل حکومت دا يرغ کوو، چې جناب رئيس صاحب جمهور، جناب ډاکټر صاحب عبدالله تاسويو ميليارد ډالره له هندوستان څخه تقريباً نقدي پيسي کومک لري، دغه کومکونه تاسو د يو شفافي پروسې له طريقه څخه هغه ورونو او خويندو ته چې له ايران او پاکستان څخه په زور، روزانه ۸ زره تر ۹ زره نفره را ايستل کيږي، هغو ته دي يو برنامه جوړه کړي، دا شهرکونه ورته فعاله سي، اوبه ورته پيدا کړي، ډوډی ورته پيدا کړي، افلا يوسرپناه، يو مسجد، يو کلينیک ورته جوړ کړي چې ژمی راروان دی، زمونږ خويندي او ورونه په ډير سخت حالت يي راباسي، خدا نخواست په ژمی کي مونږ بيا په يو مصيبت باندي وا نه وړو. همدغه مي خبري وي، تشکر.

عبدالباقي بريال: بسم الله الرحمن الرحيم. دغونډي رئيس جناب کليمزي صاحب، اداري هيئت، معززو مشرانو، همکارانو، خويندو ورونو، السلام عليكم اودرنښت!

په شروع کي د ارزگان د خونړی حادثي په ارتباط د جناب حارس صاحب گرمي له احساساتو ميهن پرستانه ډکي څرگندوني، هغه د ټول افغان ولس، زمونږ د هريو د زره آواز ده، هغه آواز بيا اوچتو او همدغه شان د جناب ايزديار صاحب د خبرو دغه برخه چې د تخار والی صاحب جناب ډاکتر صاحب ياسين ضياء، هغوی وهڅول شي، وستايل شي، دا هم زمونږه د تائيد وړ مسئله ده.

او له دې نه را وروسته، يو اشاره کومه چې په تير وړځو کي د مشرانو جرگي د هيئت او د جناب کليمزي صاحب نه زه مندوی يم، هغه زمونږه د مدني حرکت په اړه چې ما کوم معلومات ورکړل، هغوی حمايت څرگند کړل، خو په خبرکي په هغه شپه د بروکسل مسئله منعکسه شوه او دغه نه زه هيله کوم چې نن شپه په دولت باندي په مجموع کي او په وزارت باندي غبروشي، چې د معلولينو ستونزو ته خاصه پاملرنه وکړي، د هغوی غوښتنوته. مونږ هڅه کوو، د هغوی سره په مذاکره کي ياستو، چې دغه مدني حرکت که اوس يي شرايط مناسب نه وي، حد اقل د بروکسل تر کنفرانس وروسته، يا زمونږه د ملي کنفرانس په درشل کي بيا تر سره شي او که چيرته فرصت وي، سبا ۲۱ د سپتمبر، دا د سولي نړيواله ورځ ده، په دنيا کي لمانځل کيږي، په دنيا کي يو جدي ضرورت ده سوله په نړيواله سطح او بيا زمونږ په هيواد کي خوضورت نشته چې زه ووايم، زه د جگړي يو قرباني يم،

مونږ اوتاسي ټول په کورنيو کې شهيدان اومعلولين لرو او دغه عظيم ناتار او ناورين دغه څلور لسيزه وشولې چې دوام لري او روان ده. زما هيله دا ده چې په دولت باندې، په نظام باندې، په جلالتمآب جمهوررئيس باندې چې هغو خپله کوبښونه کړيدي، چې مخالفينوسره، له جناب حکمتيار صاحب روغه همدغه نن، لکه چې پرون په شورای وزيران کې وويل شو، هيله ده چې يوه موافقه، يا هوکړه ليک نهايي شي او همدغه ډول زه په افغان طالبان باندې د يو معلول په صفت غږ کومه چې نور جگړې نه لاس واخلي، افغانان سره يو شو، مونږ دې تجار بونه گټه واخلو، دغه سي مونږه د جگړو په کلوکي يو د بل په وړاندې ولاړو، وجنگيدلو، ډير عظيم زيان مو د مادي اومعنوی له لحاظه دې وطن ته واړوه، تشکر.

محمد داود غفاری: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئيس صاحب، هيئت اداري، سناتور صاحبان نهايت محترم! من نميخواهم حرف را طولاني کنم، به خاطرې که اکثر سناتور صاحبان صحبت کردند و برون شدند و مجلس هم تقريباً خالی ماند، بيشتر مزاحم دوستان نمی شوم.

جناب رئيس صاحب! یک موضوع به ارتباط مطبوعات عزيزاست، شما بايد اين حرف را کاملاً دقيق بگيريد، که حرف را با ثبوت و اسناد خدمت شما عرض ميکنم، حرف متوجه مطبوعات عزيز ميشود:

هميشه تلویزيون طلوع و تلویزيون شمشاد گزارش های کذب، دروغ و کاملاً ضد منافع مردم را از ولايت غور پخش می کنند، از مردم ولايت غور هميشه یک وحشت ساخته اند، دختر سوختانده ميشود، دختر را می کشند؛ شما ببينيد یک کسی، فاسد ترين انسان را اينها پيدا کرده اند، خبرنگار طلوع نيوز به داود زيارتجایي، از هرات است، اودونفر لوچک را در غور پيدا کرده، صرف به عزت و آبروی مردم غور، به خاطر چهار روپيه منافع خود، هميشه يا خبر بايد تهيه کنند، آبروی شخصيت های غور و آبروی مردم غور را بايد ببرند، اينها هميشه به خاطر مسایل پول کار می کنند، خبری را که باشد میفروشند و اينها بالای خبرتجارت دارند. شما ببينيد! در همين مدت پنج، شش سال ميشود که در ولايت غور دوامدار جنگ است، شما بزرگان کدام روز شنيديد که همين طلوع، طلوع نيوز و شمشاد و ديگران کدام خبر را پخش کنند که مردم غور چه حالت دارند، فقرو گرسنگی اينها به کدام سطح است، حد اقل در آنجا چه ميگذرد؛ شما ببينيد که ۱۴ نفر بيگناه در يک روز در مسير راه از موتر پايين کرده شهيد کردند، حد اقل قضيه اينها را کسی پيگيري

نکرد، هميشه مردم ولايت غور شهيد ميشوند، هميشه طالبان ميانند، مردم بيگناه را از سرکارشان ميبرند شهيد ميسازند، اما اين گزارش ها را اينها هيچ پخش نميکنند، صرف گزارشاتی را که به خاطر بی عزتی مردم غور باشد، به بی آبروی شخصيت های غور باشد و شخصيت کشی کنند. اينها هميشه تجارت دارند، من به شما ثابت ميکنم که اينها ادعا کرده اند که به اصطلاح يک دختر کشته شده، همين خبرنگار، که با داود زيارت جایي کار ميکند، من به شما مستند نشان ميدهم که خود اوضاع شده، از خانه امن کشيده برده به دست آن قاتل داده، آن قاتل بی رحم او را کشته و بلاخره در خبر هم ميگویند که والله در ولايت غور دختر کشته شده.

من اميدوار استم که رئيس تلویزيون طلوع نيوز را با تلویزيون شمشاد بخواهد که به کدام اساس، به کدام دليل مستند بايد به ما بگویند که همين خبر های که اينها پخش می کنند، از کدام آدرس، از کدام خبرنگار کدام خبرنگار مسلکی اينها که آنجا قانونی است به اينها گزارش ميدهد؟

فريده کوچی: بسم الله الرحمن الرحيم. دا غفاری چې وایي، ريشتيا وایي، څو واره ما ويل دا تلویزيونونه دې ورک کړي، دا رقم رقم فيلمونه بردي، يوه نجلۍ يې له بلي نجلۍ څخه زده کوي، دوی خو په اوروځان نه نيسي، هغه پلاستيکی تفنگچي يې پيدا کړي دې ځانونه پر وهي په درواغو مړه شي، زموږه دا خو بی عقلانې دي، نه پوهيري يا ساده گان دي، خپل ځانونه وژني، دوی وایي چې مونږ هم نه مړه کيږو. يوخويي دا. د طلوع رئيس دی راوغوښتل شي، د آريانا، د شمشاد، څه چې دي ورته و دي وایي چې په لحاظ د خدای يا دا تلویزيونونه مات کړه يا استعفا وکړه دا عکسونه وپاسه.

بل تا ليدلي پاکستان داسي بيشرمانه باندې دا دروازه جوړه کړه، بيا دغه زاخيلوال وويل که دا دروازه تاسي جوړوي، زه استعفا کوم. که زاخيلوال استعفا کړي وای، نور په افغانستان کې مړه وچي تللي وای د زاخيلوال پرچوکي کښينا ستلي وای؟ دا د پاکستان سفارت هم دلته سته، ولي مونږ خپله خراب يو. اول مونږ خپل ځان ته گوته ونيسو بيا د بل ځان ته گوته ونيسو.

زه پاکستان په والله باالله که پريردم، چې دغه دروازه زه ونه نروم يا به پردي دروازي زه مرمه يا به دا دروازه نروم، بس خلاص.

نظر محمد فقيری: بسم الله الرحمن الرحيم. اول خواته نوره پوليس زموږ چې امريکا بمبارد کړيدي، دا ډيره لويه خبره ده، دا ډير ظلم ده، دا ډيره ناروا ده.

هغه ۵۲ ډوله طیارې دي، چې پر ځمکه باندې ستن پرته وي هغه ویني؛ زموږه پولیس پراته، بیرغ پي ولاړ او په هغه باندې قصداً دا شویده، دا دوه پاچاگان زموږه والله که یو اعتراض هم کړی وي، اعتراض یې هم ونه کړ په دغه عمل باندې، داسې یې ځانونه غلامان کړيدي، باید په دې خاطر باندې خو دوی جدی اقدام کړي وای، سړی راغوبنتي وای. اومونډراو تاسو باید دا وزیر داخله راوغواړو او وزیر داخله باندې احتجاج خو وکړو که نه! دا خو کمزوری ده زموږه.

بله خبره دا ده چې سبا د سولې ورځ ده، د حزب اسلامي حکومت د اقدام وکړي، دا هوکړه لیک دې امضا کړي څه معنی لري؟ دا پروسه دې ختمه کړي، امضا دې کړي چې حکمتیار صاحب را داخل شي او افغانستان ته راشي.

اوبله: پاکستان، نواز شریف رذیل اعلان کړیده چې مهاجرین که ونه وځي، زه به د پوځ په زور باندې وباسم، زموږد ورځې اوس ۴۰۰۰ - ۶۰۰۰ زره نفره زموږه له پاکستان نه افغانستان ته راداخليري، مونږ خپله اقدام کړیده، خپل مهاجرین راغواړو، یوشهرک پرون باریک آب کې ورته افتتاح کړ، نور شهرکونه هم شته، افغانستان کې ځمکې ډیرې دي، خپل مهاجرین راغواړو، خو د دوی دغه تور مخ به پاتې شي، دلته مې یو بیت جوړې کړې پاکستان ته:

شه دې پیژنم تورمخي آشنا

ځنگه دوستي کې بیا گزارونه کوي

وار چې کوي لاسونه شاته نیسي

درځخه پرې به پي کړم که وخت یې راغی

په کومو لاسو چې گزارونه کوي

له انگریزانو دې زده کړې تورمخه توررقیبه

زهر را کوي په شاتوکې مکاره

شه پیژندلی یې په ټول تللی یې

دا پوزه غور دې پرې کوم زه ملنگ جان یې

زه بلند نشان یې

ومن الله توفیق.

حسیب الله کلیمزی: بسم الله الرحمن الرحيم.

عزتمندو سناتور صاحبانو، له حوصلې نه مومنه!

میائیم سر جمع بندی جلسه

در قدم اول شهادت هشت نفر پولیس ما در ولایت

ارزگان، واقعاً شهادت بسیار مظلومانه بود، مجلس

سنا و شورای ملی از بی احتیاطی، از بی توجهی

واز عدم دقت قوت های ایالات متحده امریکا

در جریان همکاری با نیروهای امنیتی در وقت

حملات کاملاً تنقید می کند و از وزارت امور داخله

میخواهد که در این مورد تحقیقات بسیار جدی و به

وقت انجام دهد و مجرمین باید به سزای اعمال شان برسند.

دغه کار په تیرو څو کلونو کې په متواتر شکل د امریکا

د متحده ایالاتو د پوځیانو لخوا تکرار شویده،

خومتأسفانه لکه څنگه چې د افغانستان او د دنیا نافذه

قوانین حکم کوي، هم هغه سې مجرمین نه دي

محاکمه شوي، لهذا زموږد افغانستان داسلامی

جمهوری دولت نه او له کورنیو چارو د وزارت له

مشرتابه نه دا غوښتنه ده، چې د خپلو پولیسو د

پوښتني د پاره باید په ټینګه، کلک ودریږي، بڼه

تحقیقات وکا او هر هغه چا چې دغه نادرست عمل،

دغه ظالمانه عمل، دغه بی احتیاط او وحشی عمل

انجام کړیده، هغې ته د خپلو اعمالو سوخته جزا

ورکړي.

دوم: درمورد امنیت شهرکابل همه سناتور صاحبان

معزز تشویش دارند، واقعاً در این اواخر در شهرکابل

افراد و اشخاص بی بند و بار و مسلح با آله های

جارحه، در کچه ها، دردهات میگردند و تهدید برای

امنیت، صحت و سلامت مردم کابل است. لهذا باز هم

از وزارت امور داخله و از قوماندان امنیه و لایت کابل

جداً خواهش میکنیم که به خاطر تأمین امنیت مردم

کابل همه کوشش ها و تلاشهای خود را به کار اندازد

تا مردم در یک فضای امن، صحت و سلامت زنده

گی کنند.

در این مورد ما و شما به روزیکشنبه وزیر صاحب

داخله را در تالار برای استجواب خواسته ایم، ما

میتوانیم همه مشکلات را همایش شریک بسازیم

و از شان تعهد بگیریم تا در آینده جلوه مچو بی

بندوباری ها گرفته شده و برای گشت و گذار جوانان

بی بند و بار مسلح با آله های جارحه در شهرکابل،

محدودیت های بیشتر وضع کنند.

سناتور صاحبان نظر درلود چې بعضي بنديان په بندي

خانوکي خپل حبس اخلي؛ هر هغه څه چې د افغانستان

د نافذه قوانینو په رڼا کې وي، هغه مونږمنو، هغه

قوانین چې په بعضي مواردو کې په دواړو بندونو امر

کا، هم په تنفیذی بندونه امرکا، هم په مالی

جریمو باندې امرکوي دهغوهم اطاعت کوو، اما که

چیرې کومه نوي طرحه د کابینې له طرفه، یا د

کومي ادارې له طرفه دولت ته ورکړل شوې وي،

چې په هغې کې بنديان کرلی شي خپل بند په

پیسوواخلي، دا فکر کوم د افغانسان د اساسی قانون

سره مطلقه په ټکر کې ده او د افغانستان ملی شورا

مشرانو جرگه به یې په کلکه مخنیوی وکا او هیڅ

وخت به داسې بی عدالته قانون ته مونږد اعتماد رایه

ورنه کړو او انشاءالله په دې مورد به پخپل وخت

سناتور صاحبان اتحاداً، اتفاقاً یو واحد عمل وکا.

دولت باید د مهاجرینو مشکلاتو ته جدی توجه وکا، بدون شک مهاجرینی که از پاکستان وارد افغانستان میشوند، دریک حالت بسیار بد، مشکل و دشوا، حتی غیرممکن زنده گی به سرمیبرند، از آمدن شان شروع تا رسیدن شان به کابل؛ تدابیری که باید درسرحد، درتورخم برایشان گرفته میشد، یا درسپین بولدک برایشان گرفته میشد ویا درراه اینها را همکاری میکردند ویا ازطرف قونسلۍ یا سفارت خانه ما درپاکستان همکاری میشد، به آن شکل انجام نشده؛ ملل متحد هم درشعارهمکاری ها دارد، اما درعمل چیزی که خیرومنفعتش به مهاجرین ما برسد، بسیارمحدود است، لهذا قسمی که سناتور صاحبان پیشنهاد کردند، از کمک های هندوستان وازبودجه افغانستان باید سران حکومت وحدت ملی با یک دقت کامل، با یک توجه بسیارجدی به مشکلات مهاجرین رسیده گی کنند وازاین کمکهای که به افغانستان ازطرف دنیا وهمسایه های خوب و دوست ما میشود، به خاطر بهتر شدن وضع مهاجرین استفاده کند وشهرکه های که برای مهاجرین توزیع میشوند که ما وشما یکی دو روز پیش هم شاهد افتتاح یک شهرک بودیم، باید به سرعت کامل زمین های شان درخدمت مهاجرین گذاشته شود، تا آنها پیش از زمستان بتوانند برای خود سرپناهی بسازند.

د معلولینومشکلاتوته په تیره جلسه کې هم اشاره وشوه، واقعاً معلولین دافغانستان یوه لویه طبقه ده او دوی خپل معلولیت د وطن د پاره قربانی ورکړي، د وطن نه په دفاع کې یا زخمیان شوي دي، معلول شوي دي اويا الهی خلقت په اساس باندې دوی معلولین دي، بناً د بل هرافغان نه د دوی حق په دې خاوره کې دیردی، دولت باید په کامله توجه د دوی مشکلاتوته رسیده گی وکا اوپه راتلونکي جلسه کې وزیرصاحب د مهاجرین، وزیر صاحب کارواموراجتماعی، شهدا اومعلولینوسره، باید د معلولینومشکلات په دیرجدیت شریک شی او زمونږه د مطبوعاتوله وروڼونه هم دا خواهش دی، چې د معلولینو ورونو مشکلاتوهم انعکاس ورکړی، ترڅود دولت توجه ورته دیره شي اودا مشکلات یې حل کا. مونږانشاءالله د خپلوشهدا اومعلولینود کمپسیون په څنگ کې ولاریو، هره طرحه چې د معلولینود ژوند د بهبود دپاره ستاسو سره وي جناب بریال صاحب! مونږه هم ترڅنگ یو، که غواړی چې مسئولین تالارته استجواب کړو هم آماده یو او که په کمپسیونونوکې وي هم، خو باید د معلولینوپه ژوند کې بدون له ځنده تغییرراوسنل شي، مشکلات یې دیرجدي دي.

د ملی شورا مشرانو جرگه یوځل بیا په دولت باندې غږ کوي چې د دموکراسۍ اصل ومني، انتخاباتو ته ژمن پاته شي، انتخابات پخپل وخت دایرکا او هغه تعهدونه چې یې دافغانستان د خلکو سره کړی په هغو تعهدو باندې ودریری وفا وکا انتخابات اصل د دموکراسۍ دی بدون د شکه که چیری انتخابات نه وی دموکراسي یا ولسواکي نشته لهذا ټولی هغه ضروري آماده گایانی چې دانتخاباتو د پاره په کار دی باید دولت یې بدون د ځنده ونیسي او دبین المللی ټولنی قناعت د انتخاباتو د مصارفاتو د تمویل په مورد باندی حاصل کا او د ولسي جرگي د انتخاباتو نیټه دي دولت بدون د ځنده اعلان کا تاخیر بعداً تاخیر، تاخیر بعداً تاخیر نور د ملت کاملاً د مایوسی سبب گرځی لهذا یو ځل بیا په دولت باندی غږ کوو چې د ولسي جرگي انتخاباتو په مورد بې تفاوته پاتی نشی او دا په افغانستان کې تر ټولو لویه ملي مسله ده نو بناً باید بشپړ آماده گیانی ورته ونیسي .

دغزني په ولایت کې امنیتي وضع دیره خرابه ده واقعاً په دپرو ولایتو کې او غزني د یو گوتی یا د یومرکز حیثیت د جنوبی ولایاتو د پاره لیدی چې د زابل ولایت د پکتیکا ولایت د میدان وردگو ولایت د پکتیا ولایت تر منځ د څلور لاری حیثیت لري نو دغزني د امنیت تامین د افغانستان د جنوبی زون په سطح یو مهم اصل دی او باید دولت باخبره واوسي په غزني کې د مخالفینو د مهار د پاره باید دغزني د محلی اداری ساحه د پولیسو ساحه امنیتي ځواکونو باید جدي همکاری وکا .

در مورد سفر ها شکایات بود که فیصله به این شد که سبا ما وشما بخیر در کمیته روسا سرشان بحث میکنیم وشکایت واعراض هرسناتور صاحب معزز وارد است انشاءالله شنیده میشود ورسیدگی می کنیم .

دانتخاباتو دقانون په طرحه کې د حوزوی ویش طرحه د سناتور صاحبانو د طرفه تقدیر شوه وسناتور صاحبها گفتند که این طرحه کاملاً عادلانه است در گذشته ها طوری شده است که از یک ولایت در یک ولایت از یک ولسوالی چندین وکیل به ولسی جرگه یا مشرانو جرگه ویا شورا های ولایتی راه یافته است واز یک یا دو یا سه واحد اداری هیچ وکیل نتوانسته است که این را واقعاً ما وشما عملاً مبینیم بناً اگر این طرح عادلانه است ومیتواند این عدالت را درانتخابات آینده کاملاً تامین بکند خواهش ما از همه اعضای محترم مجلس سنا این است که وقتیکه طرح به مجلس سنا مواصلت میورزد بخاطر تائیدش همکاری وکمک کند وما هم طرحی که در او عدالت تامین میشود

وقانونی که در او عدالت تامین میشود طرفدار هستیم وانشاءالله از او حمایت میکنیم .

جناب ایزدیار صاحب از چگونگی تقرری های در وزارت خانه ها شکایت داشت واقعاً این شکایت بجا است در بسیاری از وزارتخانه ها ما این مشکل را داریم و زابلی صاحب هم به این اشاره داشت در قدم اول بعضی وزارت خانه ها پست های خود را اعلان نمیکند و پست های خود را پت نگاه میکند و بعضی شان بعد از اینکه همان کسانی که در او رقابت اشتراک میکند یک پروسه بسیار شفاف را به پیش میبرد از طریق اصلاحات اداری او کامیاب میشود و موفق میشود در امتحان در انتربو و مصاحبه بعداً از طرف همان وزیر صاحب وزارت مربوطه پذیرفته نمیشود یا از رئیس صاحب محترم ریاست مربوطه بناً خواهش مجلس سنا از همه وزیر صاحبان و معین صاحبان و رئیس صاحبان و والی صاحبان و تمام مسولین ادارات مستقل این است که بخاطر تامین عدالت بخاطر دادن حقوق هر شهروند و هر هموطن عزیز ما بخاطر تطبیق حکم خدا بناً باید به عدالت تسلیم شود هرکس که در یک اداره مستحق میشود به اساس یک رقابت آزاد برنده میشود همان لیاقتش است همان شایستگی اش است باید در روشنایی بسیار در شفافیت حقوقش داده شود در این مورد اگر با سناتور صاحبها موارد خاص موجود باشد که در اینجا عرایضی از داوطلبان هم باشد و شواهد و مدارک هم باشد مجلس سنا کاملاً حاضر و آماده است که با ایشان همکاری بکند و همان مسولین دولتی که حق و حقوق شان را تلف کرده است آنها را استجواب کرده و تحت پیگرد قانونی قرار بدهد در این مورد مجلس سنا خود را کاملاً متحد میداند .

موضوع کنفرانس شانگهای واقعاً برای افغانستان یک کنفرانس بسیار سرنوشت ساز است از چندین سال میشود که افغانستان در این کنفرانس عضویت دایمی ندارد اما به شکل ناظر حضور پیدا میکند متأسفانه همسایه ها آنجا هم همان ضرور و همان نیتی که به افغانستان دارند واضح میکند اما حکومت افغانستان وزارت امور خارجه محترم وزارت مالیه و هر دو رهبر حکومت ما باید نهایت کوشش بخرچ بدهند تا ما در کنفرانس شانگهای عضویت دایمی بدست بیاریم و از عضویت ناظر به عضویت دایمی برویم و در این مورد قسمیکه جناب ایزدیار صاحب اشاره کردند این بار شرایط از قبل بهتر مساعد بود باید ما میتوانستیم که عضویت دایمی کنفرانس شانگهای را بدست بیاریم ما

متأسفانه که نشده است از کمیسیون روابط بین المللی خواهش میکنم که در این مورد با وزارت امور خارجه کار کند و این را واضح بسازد که چرا ما نتوانستیم امسال در کنفرانس شانگهای عضویت دایمی را بدست بیاریم موضوع بسیار به جا است . موضوع تقدیر از بعضی به اصطلاح مسؤلینی که از خود شایستگی را نشان داده است یا از خود فدا کاری را نشان داده است و زحمات میکشد و کاملاً حق شان است محفوظ است در مورد تقدیر و والی صاحب تخار ما هم زحمات و تکلیف ها واقعاً که میکشد میبینیم اما این موضوع را چون امروز تالار نصاب ما پوره نیست دوم سناتور منتخب ولایت تخار هم حضور ندارد بعد از اینکه موافقه سناتور صاحب مربوطه ولایت هم در این مورد گرفته شود نظرش ما کاملاً جناب ایزدیار صاحب موافق هستیم در آینده های نزدیک باید در یک جلسه دعوت شود و از ایشان تقدیر شود این فرزندان صدیق را و قهرمان این وطن است که زنده گی خود را در خطر میگذارد برای امنیت و سلامت مردم افغانستان کاملاً حق شان است .

نیرو های امنیتی در ولایت فاریاب بسیار به جرئت و به قهرمانی دفاع کرده است اما متأسفانه دولت مرکزی نتوانسته که حمایت کند و اکمالات بوقتش انجام بدهد این مشکل در تمام ولایت است و ما بار ها بالای دولت خود صدا کردیم بالای شورای امنیت ، وزارت دفاع ، وزارت داخله ، ریاست امنیت که از سربازان صدیق و قهرمان این وطن در هرکنار و در هر کوه و هر درخت دشتی که باشد با خبر باشیم حمایت کنید رسیده گی کنند خواهش ما از دولت این است که در هر نقطه افغانستان وقتیکه نیرو های امنیتی ما با مخالفین مسلح دولت درگیر میشود به آن واحد رسیده گی کند تا انگیزه نیرو های ما بلند باشد جرئت شان بلند باشد و باید دایم رسیده گی کند در این مورد هم خواهش ما از دولت این است که با حمایت نیرو های امنیتی در ولایت فاریاب بدون وقفه رسیده گی کند .

موضوع بند المار بند المار یکی از پروژه های ملی افغانستان است و متأسفانه از پنج شش سال میشود که پروسه تدارکاتش جریان دارد باز به یک شرکت نا شناخت بدون تضمین بدون تعهد به اساس روابط سلیقوی یا روابط شخصی قرارداد اینطور یک پروژه ملی که بیشتر از هشتاد میلیون دالر هزینه داشت داده میشود سه سال دوسال چهار سال وقت حکومت هم حیف و میل میشود و بالاخره شرکت میگریزد و پول را هم با خود میبرد متأسفانه اینبار اینطور کار نشود خواهش ما از دولت

جمهوری اسلامی افغانستان خصوصاً از وزارت آب و انرژی و از کمیته تدارکات ملی اینست که به این پروژه توجه خاص کنند پروژه، پروژه ملی است رفاه مردم صفحات شمال وابسته به این پروژه است و پیروسه تدارکاتش به زودترین فرصت تکمیل شود و کار عملی در ساحه آغاز گردد در این مورد کمیسیون مواصلات و مخابرات با سناتور صاحب انتخابی ولایت فاریاب کار کند و معین یا وزیر یاهر مسوول وزارت آب و برق با کمیته تدارکات ملی را در کمیسیون مواصلات و مخابرات دعوت نماید و تمام چگونگی این پروژه را از ایشان معلومات بگیرد باز بعداً ما و شما در روشنائی معلومات تصمیم میگیریم.

خینی وزارتونه دی چې په ولایاتو کې بستونه لری خو خپل بستونه په ولایاتو کې نه اعلانوي زمونږ غوښتنه د وزارتونه هم دغه دی چې د اصل د اصلاحات اداری سره مطابق خپل کمبود بستونه چې په هر ولایت کې دی خالی بست لري په هم هغه ولایت کې دی اعلان کا ترخو دهغه ولایت محلي شایسته وړ او په شرایطو برابر خلک ورته اپلائی وکا او وکړی چې په خپل ولایت کې په خپله سیمه خپله منطقه کې مقرر شی.

د پاکستان صدراعظم اعلان کړی چې که چیرې افغانان تر ټاکلي وخته له پاکستان څخه ونه وځی دی به یې په زور وپاسی انشاءالله دافغانستان داسلامي جمهوري دولت پیشبینیه دی او باید پیشبینیه وی او باید تینګه آماده کی ونیسي پاکستان باندی اتکاء ونشی هغه بیله شکه زمونږ یو تاریخي دښمن دی هغه نه تنها د مونږ دښمن دی هغه دهر انسان دښمن دی پاکستان د هر مسلمان دښمن دی پاکستان د وحشت نه د دهشت نه یو ډک ملک دی متاسفانه هغه د ځمکې په سر د هر انسان د هر زیروح دښمن دی خدای دی جزا ورکا نور افغانان به پاکستان ته څنګه جزا ورکا پروردگار دی جزا ورکا نو مونږ د افغانانو نه د مهاجرو نه چې په پاکستان کې اوسیدری دا خواهش دی چې دا ملک پریردی راشي خپل وطن ته که د لورې پکې مري که د تندي پکې مري که د ظلمه پکې مري که دهر څه پکې مري په خپله خاوره کې به مړه شی هیڅ وخت پاکستان مونږ تاسو ته دعزت مند نظام په سترگو نشی کتلی او نه به د تاسو د یو عزت مند افغان په صفت عزت وکا راشی خیر دی د یو بل کافر و ملک ته مهاجر شی د یهودو ملک ته مهاجر شی پریردی د پاکستان نه نور خپل د مهاجرت لری بنده کړی نور مونږ څه وکړو خو هیڅ هم په وس کې نه لرو داسی درته ژاړو مهاجرو حالات

هم وینو په فیس بوکو کې په مطبوعاتو کې او تاسو ته چې کومه مشوره لرو چې تاسی راشی تاسی پریردی دا پاکستان تاسی متاسفانه لکه څنګه چې لازمه ده هغسی کوبښبونه نه کوی لهذا د افغانستان حکومت باید په دې مورد باندی جدی کوتلي کامونه واخلی او د مهاجرینو مشکل ته د پای ټکی کی.

د مطبوعاتو په مورد اعتراض موجود و، واقعاً دا اعتراض جدی دی اول اعتراض خو متاسفانه دا د مطبوعاتو ورونه چې آزاد بحث ته راځی باید د آزاد بحث د جمع بندی تر آخره کښینی رئیس صاحب د دارالانشاء دی له دوی نه غوښتنه وکا چې کله دوی راځی د آزاد بحث تر آخره کښینی که بیا جمع بندی هم ورته دلچسپه نه وی بیا دهیڅ نه راځی و به مشرانو جرګه بدون د مطبوعاتو نه دایروو.

او دوهمه غوښتنه می دا ده چې مطبوعات باید په یو انسان دعزت سره د یو انسان د شخصیت سره باید بازی ونه کا، هغه خبر چې لس ورځی مخکې دغور ولایت په مورد باندی دوی نشر کا چې یو ځلی سناتور صاحب غفاری صاحب باندی اتهام دی غصب د ځمکې وارد کا متاسفانه مستند نه وه ښاروال او رئیس د ارگان های محل مونږ دلته د مشرانو جرګی د رئیسانو کمیټی جلسی ته را وغوښتل هیڅ نوع شواهد او مدارک د ښاروال سره موجود نه چې دا ثبوت کا چې د غور سناتور په غور کې ځمکه غصب کړی د شمشاد ټلویزیون او طلوع نیوز ټلویزیون بدون د شواهدو نه بدون د مدارکو نه دا خبر نشر کا اوس که چیرې زمونږ سناتور صاحب د دوی نه اعاده د حیثیت وغواری د دې ځواب به څه وی کله چې د دو ټلویزیونو رئیسان را دعوت کړل جلسی ته متاسفانه حضوریی پیدا نه کا بهانی وکی چې مونږ والله نشته یو نو لهذا مطبوعات باید دغو مسایلو ته په ډیر دقت وکا د دې سکرین دا ټول افغانان وینی او د دوی نشریات ټول افغانان اوری په هغه موضوع کې چې دوی کره شواهد او مدارک ونلري د خلکو د ځینو سلیقوي برخوردو په اساس باندی دوی باید اشتباه نشی او ناردست او ناسالم خبر باید نشر نه کا او هم دا رنگه می د فرهنگي او تحصیلات عالی چارو د کمپسیون نه غوښتنه ده چې هغه مطبوعات چې دغور د ولایت په مورد یی ناسم او غیر حقیقی خبرونه نشر کړی و، هغه دی راتلونکی د کمپسیون جلسی ته وغواری د هغو خبر د حقیقت د پاره د دې نه اسناد وضاحت

و غواری که چیری د دی سره حقیقی درست اسناد نه وی موجود د قانون مطابق دچلند ورسره وکو . نور آزاد بحث مونږ تاسو عزت مندو سناتور صاحبانو په هم دی خای پای ته رسیرو یو د پنجشیر گزارش لرو هغه اورو او بیا نورجلسه ختموو .

مهربانی جناب معاون صاحب

محمد علم ایزدیار: بسم الله الرحمن الرحيم. به اجازه رئیس صاحب مجلس، منشی صاحب محترم، اعضای محترم سنا، خواهرها و برادرها، رئیس و اعضای دارالانشاء اینجا تشریف دارند السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

زیاد وقت تان را نمی گیرم میفهمم بسیار زیاد خسته شده اید همان گله را که همیشه از مجلس داشتم ما وقتیکه در هیئت اداری بودم حال باز هم تکرار میکنم که متاسفانه تعدادی از اعضای سنا حرف خود که میزند باز مجلس را ترک میکند در حالیکه مسوولیت دارند تا آخر باید باشند حد اقل برای حفظ پرستیژ مجلس خو به هر صورت یکی از مسوولیت های بسیار عمده ما همین است که ما به ولایات برویم در دوران رخصتی چی تابلستان باشد چی زمستان البته در زمستان مثل ولایات ما مناطق سرد سیر مشکل است که مردم را ببینند در تابلستان یک زمینه خوب است به این اساس ما به هشت ولسوالی که در چوکات واحد اداری ماست سفر کردیم البته با شورای ولایتی ما اعضای ولسی جرگه و مشرانو جرگه یکجا همیشه همین تعامل را ما داریم من امید وار هستم که دیگر ولایات هم به همین شکل بوده باشند تا مردم بفهمند و بدانند که در پارلمان چی میگذرد و در سطح کشور چی می باشد و اعضای پارلمان هم از مردم بشنوند و از نزدیک ببینند به این اساس این روند همیشگی بوده جناب رئیس صاحب چند مورد است که در ولایت من کوتاه و مختصر خدمت تان عرض میکنم .

یک مسئله تهدیدات جدی امنیتی است با وجود از اینکه ولایت پنجشیر از ولایات امن است الحمدلله به کمک خداوند و همکاری مردم و نیرو های امنیتی ما کدام حادثه جدی قطعاً وجود ندارد و ولایتی است که مردم از دیگر ولایات هم در فصل تابلستان بیشتر به آنجا میروند به خبر گیری میروند به تفریح میروند اما تهدیدات از ناحیه ولایات نا امن است از ولایات بدخشان ، لغمان ، نورستان وکاپیسا دولت باید متوجه از این امر جدی بوده باشد برای تامین امنیت که دو مسئله را پیشنهاد داشتند مردم و مسوولین یکی پیشنهاد ایجاد پولیس

محلی تا بتوانند همین راه های پیاده رو کوتل های پیاده رو را کور بکنند و مسله دوم هم تزئید یا اضافه کردن تشکیل پولیس ملی افغانستان در ولایت پنجشیر همین دومسله بود و مسله که بسیار مهم است او توجه به ولایات امن است ما این را بار بار از سناتور صاحبهای محترم اذهان داشتیم و تذکر دادیم در جلسات جداگانه به رئیس جمهور به رئیس اجرائیه به مسوولین نهاد ها که به ولایات امن توجه بکنند که خدای ناخواسته اینها دست خوش نا امنی نشوند ما چند ولایتی را داریم الحمدلله که امن هستند و مردم از امنیت استفاده میکنند اما اگر غفلت صورت بگیرد خدای ناخواسته باز این ولایات هم نا امن شود و دولت با یک چالش کلانی امنیتی در سطح کشور مواجه میشود این را پیش از پیش علاج واقعه را پیش از وقوع داشته باشند و این تجربه ناکام تکرار نشود ما در بدخشان و ولایاتی دیگری در شمال و در جنوب این مسله را شاهد هستیم .

موقعیت ولایت پنجشیر یک موقعیت خاص است باز خدای ناخواسته اگر نا امن شد باز شاهراه شمال تهدید میشود پروان وکاپیسا وکابل تهدید میشود به همین شکل مناطق مشرقی و شمالشرق افغانستان تهدید میشود که برای آینده افغانستان خطرناک میشود مشکل دوم مسله بیکاری که مشکل عام کشور ما بود در این ولایت هم وجود دارد حتی جوانهای که فارغ پوهنتون هستند و تحصیل یافته هستند از داخل و خارج کشور ما بیکار هستند و اینها شکایت جدی داشتند .

مسئله سوم مسئله معارف است که در معارف الحمد لله با ذکر این مطلب که توجه خوب صورت گرفته است اما تشکیل و کمبود بست برای معلمین که مشکل عام کشور است فکر میکنم و در او بصورت جدی در این ولایت محسوس است مسله نبود بودجه لازم ، نبود ساختمان و تجهیزات است این مسایل و مشکلات معارف است که ما یادداشت ها را به وزارت معارف هم میدهم

به همین شکل در بخش تحصیلات عالی چون تحصیلات عالی ولایت پنجشیر یک موسسه نو ایجاد است به او اساس کمبود لیلیه و کمبود صنوف درسی بصورت جدی در پهلوی مسله نبود کتابخانه و تجهیزات لازم این دومسله بسیار جدی است من امید وار هستم که وزارت تحصیلات عالی و دولت در این مورد توجه داشته باشند .

مواد مخدر یکی از مزایای که ولایت ما داشت نبود مواد مخدر در این ولایت بود یعنی کشتش پروسسش و استفاده اش اما متاسفانه در این اواخر

یک مقدار قاچاقش و یک مقدار هم استفاده از این یعنی اعتیاد تعدادی از جوانها به مواد مخدر که یکی از معضلات بسیار جدی این ولایت است که ما امید وار هستیم که دولت توجه جدی داشته باشد و در ولایات دیگر افغانستان و در سراسر کشور ما که متأسفانه امروز رقم اعتیاد به مواد مخدر به یکنیم میلیون در سطح کشور افزایش پیدا کرده است اگر جلو از این گرفته نشود این بیشتر افزایش پیدا میکند مسله آخر مسله فساد اداری است که ولایت پنجشیر هم از جمله ولایات های بود که الحمدالله در پهلوی از اینکه تروریستها نتوانسته بودند رخنه پیدا کنند به همکاری مردم مسله مواد مخدر یا کشت کوکنار پرورسش وجود نداشت مسله نبود فساد اداری هم یکی از همان مزایای بود که ما مردم ما به او افتحار میکردند و به سطح کشور هم مردم مستفید میشدند اما متأسفانه که در این اواخر این آهسته آهسته راه پیدا کرده شیوع پیدا کرده و ما این را به مسوولین ولایت هم گفتیم به رئیس صاحب جمهور و به رئیس صاحب اجرائیه هم گفتیم شورای ولایتی هم در این عرصه بسیار حساس هستند مکاتیبی را از نتیجه بررسی و ارزیابی خود به نهاد های مختلف از جمله به مجلس سنا حتی در دوران رخصتی این را روان کرده اند که ما هیچ نبودیم و روان کرده اند که این را راجع بکنیم به نهاد های عدلی و قضائی که مسوولیت دارند تحقیق بکنند ما به صورت عام مسله یک تعداد پروژه ها است که متأسفانه در آنجا فساد است ، مسله انتقال سنگ لاجورد از بدخشان است که در آنجا فساد وجود داشته مسله محصول وده فیصد که از سنگ زمرد گرفته میشد در این عرصه وجود دارد ما در آنجا در جلسات هم گفتیم که کاش همین پول ها در مسایل عام المنفعه در مکتب در مدرسه در راه و به مردم غریب مصرف شود اما متأسفانه نمیشود و این غیر قابل تحمل است که کسی نظاره گر باشد که از پول ملت از پول مردم که این باید در بودجه عام برود استفاده شخصی و سوء استفاده بکند و این در سطح کل کشور ما مطرح است چون اینجا نبود و پیدا شده به این اساس حساسیت بیشتر است و من امیدوار هستم که چیزی صورت بگیرد و این در راستای مبارزه با فساد .

موارد دیگری هم وجود دارد که ضرورت به تذکر شان نیست اما امید وار هستم که خداوند بخواهد روزی در سطح کشور ما با تمام پدیده ها و مظاهر شومی که از فساد گرفته تا سوء استفاده است و اختلاس است تا بدامنی است و تا ترور و وحشت

است ما موفق باشیم و خدا بخواهد بطرف یک افغانستان آیدال و خوب پیش برویم موفق و سلامت باشید و السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته.

حسیب الله کلیمزی: تشکر جناب ایزدیار صاحب، زابلی صاحب صحبت دارد!

زلمی زابلی: جناب ایزدیار صاحب از گزارش بسیار موثق و مستند بسیار تشکر اینکه پنجشیر یک ولایت نمونه است از نگاه امنیت و از نگاه همه چیز این را ما افتخار میکنیم شما پولیس محلی را به پنجشیر تقاضا کردید همین برای ما سوال است در اینطور یک ولایت پر امنیت پولیس محلی در آنجا در کدام ساحه پنجشیر باز شما جابجا خواهد کردید چون آنجا امنیت بسیار خوب است انشاءالله الحمدالله خدا هنوز هم بیشتر کند ولی پولیس محلی به خیالم که آنجا ضرورت نیست او سهمیه را شما به یک ولایتی که نا امن است در پهلوی تان یا کاپیسا یا بغلان که آنجا برود خوبتر نیست، تشکر؟

محمد علم ایزدیار: اجازه است جناب داکتر صاحب بسیار تشکر می کنم، ضرورت اش این شکل است که ما تقریباً بیست دو کوتل است کوتلهای که ولایات را به هم دیگر وصل می کند برای پوشش همین کوتل ها افرادی نیاز است که اینها از همان محل بوده باشند که جلو نفوذ دشمن و تروریستها را کسانیکه میخواهند تخریب کنند آنها را بگیرند ما یک تیردو فاخته را میزنیم اگر ما از همین چهل و پنج هزار پولیس محلی که در سطح افغانستان امروز داریم از این ۴۵ هزار ما فقط ۵۰۰ نفرش داشته باشیم اینها میتوانند همین کوتل ها را پوش بکنند از یکطرف ۵۰۰ نفر بیکاری که او ناراض میباشد مشکل میداشته باشد و بیشتر شان مجاهدین هستند حقدار هستند اینها هم یک معاش میگیرند عزت میداشته باشند و از طرف دیگر در همین کوتل های اینها جابجا شوند میتوانند جلو تردد را بگیرد فقط جلو تردد از مناطق نا امن را بگیرد اگر خدای ناخواسته این غفلت شد باز این خطرش به تمام ولایات منطقه میرسد به همین دلیل پیشنهاد این مسله را داشتیم صاحب بخیر باشید صاحب .

عبدالباقی بریال: ایزدیار صاحب د تاسو د گزارش اود څرگندونونه مطمین شولو او د الله الحمد چي لږ تر لږه د مونږ د وطن په دغه يوه سيمه کي چي فقط د مونږ د وطن هغه پر تپش زړه ورته وايو مرکز دافغانستان په آرامه ده او هغه معروف هغه دی که پنجشیر دی که پروان دی وطن زما دی ټول هیواد زمونږ دی او دعا کوو چي ټول هیواد دي الله وتعالی په امن کي وساتي زما سوال جناب کلیمزی صاحب له جناب ایزدیار صاحب نه دغه

دی چې تیر کال پسرلی د ځینو طبیعي حوادثو برف کوچونو او آب خیزی په نتیجه کې د پنجشیر ولایت ته ډیر زیات مالي او مادي زیان ورسیده په دره کې ډیر جدی خسارات وارد شول او هم دغه ډول دره پنجشیر نه تر مرکز د پنجشیر پورې دغه لوی لاره تخریب شوله په هغه رابطه باندې د رسیده گي ضد حوادث یا مبارزه با حوادث هغوی څه کړی دی څومره کار شوی ده، تشکر .

حسیب الله کلیمزی: بی بی حاجی مهربانی سوال ها را میگیریم باز ایزدیار صاحب همه گي را یکبار جواب میدهد!

نفیسه سلطانی: تشکر از رئیس صاحب مجلس از ایزدیار صاحب یک گزارش همه جانبه را ارائه کرد جناب ایزدیار صاحب من در مورد اشخاص دارای معلولیت پرسان می کردم که آنجا در پنجشیر آیا عدالت وجود داشت در قسمت توزیع معاشات شان وهمچنان از ورثه شهداء در این قسمت شما کدام راپور دارید یا خیر؟

حسیب الله کلیمزی: حسینی صاحب هم است جناب ایزدیار صاحب حسینی صاحب سوال را ارائه کنند! **نجیبه حسینی:** جناب ایزدیار صاحب شما از معادن زمره یاد کردید در پنجشیر ما یک سفری به ولایت پنجشیر داشتیم در آنجا گفته شد که پنج هزار نفر در او معدن کار می کنند آیا کسانی که در آنجا کار می کنند ومعادن کاری می کنند اینها جواز دولتی دارند ندارند به چی رقم هستند؟

محمد علم ایزدیار: بسم الله الرحمن الرحيم. جناب بریال صاحب ډیره مننه د ستاسو سوال نه د تیر کال حوادث لا تراوسه پاتی دي جناب بریال صاحب او به خصوص د باغداری په مورد کې او د سرکو په مورد کې سرکونه ټول تخریب شوي دي متاسفانه د برفکوچو او د واورو په نسبت او باغونه چې دا خراب شوی و متاسفانه چې تر اوسه پوری وخت غواری هغه چې دولت باید توجه وکی په خاصه توگه زراعت وزارت کې د کرهني وزارت او زه د باغداری په مورد کې او د زراعت په مورد کې هم یاداشتونه لرم او مراجعو ته ورکوم انشاء الله .

بی بی حاجی در مورد معلولین که شما گفتید ورثه شهداء این مشکلات عام در سطح کشور ما وجود دارد شکایت های است در او مورد هم اول که شکایت عمومی است که رسید ه گي وجود دارد اینها حقدار بوده اند دست خود را از دست داده اند جان خود را از دست داده اند و واقعاً همانطور است چیزی را که دولت میدهد در سطح کشور ما متاسفانه مکفی نیست اما مجلس سهم خود را داشت

در ازدیاد معاش شان در ازدیاد حقوق شان که شما در جریان هستید بخصوص کمیسیون شما که ما عضویت اش داشتیم اما ایجاب این را میکند که توجه بیشتری صورت بگیرد در قسمت معلولین ورثه شهداء شکایت های خورد وریزی از نحوه اجرای امتیازات شان وجود داشت که میگفتند از دوسه سال پیشتر مانده تا بحال به ما نداده است برخورد چندانگانه میشود ولایات دیگر به یک شکل اجراءات مییاشد ولایت ما به شکل دیگری این شکایات وجود داشت من امید وار هستم که ما با ریاست شهداء ومعلولین ریاست پنجشیر هم صحبت کردیم ویادداشت های است که به مرکز هم بدهیم وبه کمیسیون شما هم که خدا بخواهد رسیده گي شود .

در مورد سوال جناب حسینی صاحب داشتند معادن ملکیت دولت است در تمام افغانستان وهمین طور باشد چرادر قانون اساسی ما وشما آمده است اما متاسفانه هنوزدر سطح کشورما یک نظام درست برای اینکه دولت نظارت کامل داشته باشد وجود ندارد از سنگ هلمند گرفته تا به گرانیته که در تمام کشور ما در همه جای یک حالتی که متاسفانه سوء استفاده میشود این وجود دارد به این شکل اینجا هم است در او تعدادی که در کار است میروند کار می کنند با ریاست معدن ولایت در تماس هستند اینها میروند حفریات می کنند می کشند معمول این است که بایدده فیصد از همین چیزی که از همینجا بدست میاید این را در بودجه دولت بدهند ده فیصد قانون دولت است واینجا نظارت عام وتام شود که آیا واقعاً همان چیزی که بدست می آید همان حقیقی مییاشد یا نمی باشد وهمان ده فیصد اش داده میشود یا نمیشود وحال چی بسا به اینکه همان ده فیصد را اشخاص می گیرد افراد می گیرند متاسفانه همان را در بودجه دولت در مستوفیت که بدهند باز سر از او هم ما خوش هستیم با وجود از اینکه جنجال دارد اما نظارت دقیق نیست باید بیاید وزارت معدن در این صحبت شده من خودم شخصاً هم با آنها صحبت کردم که وزرات معدن بیاید یک چوکات درست ودقیق را بماند در پنجشیر معادنی دیگری است که تا حال استخراج نشده است تنها یگانه معدن ، معدنی زمره است .

مسله لاجورد هم وقتی مطرح شد که اوطرف راه بند شد واز طریق کوتل انجمن لاجورد را انتقال دادند از راه پنجشیر به کابل واز این در آنجا هم یک حق العبور گرفتند همان فسادی که وجود دارد در حق العبور وجود دارد مولوی صاحب در سر

پنجشیر در مسیر راه اینطور کردند در آنجای که در کوتل پایان میشد آنجا پول را گرفتند یک ورق برایش دادند که ما این را حق العبور گرفتیم و او ورق را در آخر پنجشیر که از پنجشیر بطرف پروان میرود او ورق را پس گرفت توجه کردید این یک نحوه بسیار بدش است ورق را پس گرفتند که هیچ پولی هیچ بودجه ندارد یعنی در اینجا شورای ولایتی جدی اساس است به او خاطر حساسیت شورای ولایتی موجب جلوگیری از این شد در غیر از او ادامه پیدا میکرد بندش کردند حال دولت هم در این مورد دست بکار است که خدا بخواهد یک نظام خوبی را در عرصه نظارت بر معادن در سطح کشور که یکی از چشمه های عایداتی افغانستان است این را انجام بدهد تا خدا بخواهد جلو سوء استفاده و جلو دزدی و سرقت را از بیت المال ما بگیریم نه تنها در این بخش افغانستان در کل کشور ما باشد.

حسیب الله کلیمزی: جناب ایزدیار صاحب بسیار تشکر میکنم واقعاً که گزارش همه جانبه بوده و اینکه ولایت محبوب پنجشیر یک ولایت کوهستانی است و در داخل دریا هم دارد لهذا از دولت جمهوری اسلامی افغانستان علی الخصوص از وزارت خانه های سکتوری و ضد حوادث تقاضای مجلس سنا این است که به برف کوچها راه بندی ها و تخریب سرک از طرف دریا وسیل روها جداً توجه نمایند و برای بهتر جور شدن زنده گی روزمره مردم ولایت پنجشیر توجه شود در این مورد کمیسیون مواصلات و مخابرات مشرانو جرگه هم باید مسوولیت خود را ادا نماید اگر منشی صاحب در این آجندا چیزی باقی نمانده باشد مجلس را ختم می کنیم.

نجیبه حسینی: سبا کمیته رؤسا است از سناتور صاحبها میخواهیم کسانی که گزارش دارند حتماً نام تان را است تان را به ریاست تقنین بدهید انشاء الله که در آجندای بعدی گرفته شود، تشکر.

حسیب الله کلیمزی: خوب جلسه امروزی را ختم می کنیم. «وآخر الدعونا ان الحمد لله رب العالمین»

#